

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra mediálních studií

Diplomová práce

2019

Jiří Komrska

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra mediálních studií

**Politický bulvár na příkladech titulů
Na vlastní oči Praha 10 a Na vlastní oči**

Diplomová práce

Autor práce: Jiří Komrška

Studijní program: Mediální a komunikační studia (N7202)

Vedoucí práce: doc. PhDr. Barbora Osvaldová

Rok obhajoby: 2019

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracoval samostatně a použil jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 30. 7.2019

Jiří Komrška

Bibliografický záznam

KOMRSKA, JIŘÍ. *Politický bulvár na příkladech titulů Na vlastní oči Praha 10 a Na vlastní oči*. Praha, 2019. 101 s. Diplomová práce (Mgr.). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Katedra mediálních studií. Vedoucí diplomové práce doc. PhDr. Barbora Osvaldová

Rozsah práce:

Počet znaků s mezerami (bez anotace a příloh) 179 769

Anotace

Diplomová práce „*Politický bulvár na příkladech titulů Na vlastní oči Praha 10 a Na vlastní oči*“ se věnuje tématu politického tištěného bulváru a bulvarizaci politiky. Uvedená bulvarizace se odehrává v rovině komunikace politických reprezentací některých stran, souvisí i s použitým jazykem a s uvolněním hranic společenské přípustnosti ve vnímání činů, názorů a postojů politiků. Do souboru byly zařazeny dostupné výtisky titulu *Na vlastní oči*, které byly publikovány v letech 2016 až 2019. Metodologická část se věnuje vybrané technice výzkumu. Tou byla zvolena kvalitativní metoda analýzy obsahu titulu *Na vlastní oči*, která je pojata jako interpretativní rozbor textů. Historie bulvárního tisku s přihlédnutím k situaci na domácím trhu je zpracována v teoretické části práce. Rozborová část práce zahrnuje i stručný popis dobové situace a upřesnění tehdejšího politického prostředí, které je pro pochopení celého kontextu významné.

Titul *Na vlastní oči* splňuje veškeré grafické i obsahové znaky bulvárního tisku a představuje na domácí mediální scéně naprosto ojedinělý příklad takto zaměřeného, politicky orientovaného, novinového titulu. Jeho produkce je vždy omezena výhradně na konkrétní předvolební kampaň. Tento fenomén bulvarizace nebyl až dosud zpracován na příkladu analýzy obsahu politicky orientovaných tištěných titulů. Bulvární tisk má díky svému přirozenému důrazu na emoce a své specifické obsahové formě má velký vliv na rozhodování voličů v době politického souboje.

Annotation

Diploma thesis „*Political boulevard on examples of the titles „ With Your Own Eyes Prague 10“ and „With Your Own Eyes“*“ deals with the topic of the political printed boulevard and the tabloidization of politics. This tabloidization takes place not only in terms of communication of political representation among of some parties, the language used but also in easing the boundaries of social acceptance in the perception of actions, opinions and attitudes of politicians. In this file were included available copies of the title „*With Your Own Eyes*“, which were published between 2016 and 2019. The methodological part is devoted to selected research techniques. Selected method is based on qualitative analysis of the content of the title „*With Your Own Eyes*“, which is conceived as an interpretative analysis of texts. The history of tabloid press with regard to the situation on the domestic

market is processed in the theoretical part of the thesis. The analysis part of the thesis also includes a brief description of the contemporary situation and specification of the political environment at that time which is important for understanding the whole context.

The title „With its own eyes“ meets all the graphic and content features of the tabloid press and represents an absolutely unique example of such focused, politically oriented, newspaper title on the domestic media scene. Its production is always limited to a specific election campaign. Until now, this phenomenon of tabloidization has not been elaborated on an analysis of the content of politically oriented printed titles. Due to its natural emphasis on emotions and its specific form of content, the tabloid press has a great influence on the voters' decision during a political battle.

Klíčová slova

bulvár, bulvarizace, Tomio Okamura, Evropská unie, Svoboda a přímá demokracie, SPD, nacionalismus, patriotismus, mediální konstrukce, vlastenectví, Na vlastní oči, Praha 10, kvalitativní analýza

Keywords

tabloid, tabloidization, Tomio Okamura, European Union, SPD, nationalism, patriotism, media construction, patriotism, qualitative analysis

Title/název práce

Politický bulvár na příkladech titulů „Na vlastní oči Praha 10“ a „Na vlastní oči“
Political boulevard on examples of the titles „With Your Own Eyes Prague 10“ and „With Your Own Eyes“

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval především vedoucí práce, paní doc. PhDr. Barboře Osvaldové, za neobyčejnou ochotu při vedení práce, za rychlé, podnětné reakce na veškeré mé dotazy a za cenné rady a připomínky. Dále děkuji své rodině a především své manželce Janě Komrskové za trpělivost a podporu.

Obsah

Úvod	1
1 Bulvár – jeho vznik a vývoj.....	2
1.1 Charakteristické znaky bulvárního tisku.....	3
1.2 Rozvoj bulvárního tisku.....	3
1.2.1 Bulvární tisk v USA	4
1.2.2 Bulvární tisk ve Francii	5
1.2.3 Bulvární tisk ve Velké Británii	5
1.2.4 Bulvární tisk v Německu	6
1.2.5 Bulvární tisk v Rakousku	6
1.2.6 Bulvární tisk v Československé republice	7
1.2.6.1 Vydavatelství Tempo.....	8
1.2.6.2 Bulvár v letech 1939 - 1989	10
1.2.6.3 Bulvár po roce 1989	11
1.3 Bulvární tisk v dnešní době	12
2 Teoretická východiska	13
3 Negativní politické kampaně v České republice po roce 1989	14
4 Metodologický rámec	15
4.1 Výběr zkoumaného materiálu.....	16
4.2 Metodika výzkumu.....	16
4.3 Zkoumaný vzorek	17
4.4 Roviny výzkumu	17
5 Praktická část.....	17
5.1 První vlna – volby do Senátu Parlamentu ČR v roce 2016.....	17
5.1.1 Titul Na vlastní oči	18
5.1.2 Grafika titulu Na vlastní oči	33
5.1.3 Výběr témat	34
5.1.4 Hlavní zpráva.....	35
5.1.5 Vliv na výsledky voleb	35
5.2 Druhá vlna – parlamentní volby 2017	36
5.2.1 Definice nepřítele	44
5.2.2 Sebe prezentace Tomia Okamury na stránkách titulu.....	45
5.2.3 Rostoucí popularita – potvrzení správné volby	51
5.2.4 Grafická podoba druhé vlny Na vlastní oči	54
5.2.5 Pojd'te s námi vyhrát volby.....	54
5.3 Třetí vlna - Volby do zastupitelstva měst a obcí 2018.....	56
5.3.1 Motiv vlastenectví	57
5.3.2 Grafické zpracování třetí vlny	62

5.3.3 Volby	62
5.4 Čtvrtá vlna - Volby do Evropského parlamentu 2019	64
5.4.1 Grafická podoba čtvrtého vydání.....	67
5.4.2 Volební výsledky	68
6 Možnosti právní ochrany osobnosti.....	69
Závěr.....	74
Summary	75
Použitá literatura.....	77
Teze Diplomové práce.....	85
Seznam příloh.....	90

„Kupuje-li si někdo bulvární deník, dívá-li se na bulvárně zaměřené televize, sleduje-li bulvární zprávy na internetu, vstupuje dobrovolně do vztahu, kde se obě strany chovají upřímně: jedna nabízí senzace a druhá je přijímá. Pokud recipient bere bulvární média vážně, lze ho politovat.“ Barbora Osvaldová / *Co je bulvár, co je bulvarizace*

Úvod

Bulvarizace politiky je často diskutované téma. Jedná se o změny v komunikaci politických reprezentací, použitím jazyku, o uvolnění hranic společenské přípustnosti v souvislosti s vnímáním činů, názorů a postojů jednotlivých politiků, a v neposlední řadě hraje svou roli i použitý jazyk. Tento fenomén nebyl až dosud zpracován na příkladu analýzy obsahu tištěných titulů, které byly publikovány v době volebních kampaní. Bulvární tisk má díky svému přirozenému důrazu na emoce a své specifické obsahové formě má velký vliv na rozhodování voličů v době politického souboje.

Ke své práci jsem si zvolil titul *Na vlastní oči*, který se na domácí mediální scéně objevil poprvé v souvislosti s volbami do Senátu Parlamentu České republiky v roce 2016. Další vydání, která přicházela vždy v souvislosti s aktuální volební kampaní v následujících letech, působí na první pohled zcela identicky jak svým obsahem, názvem, tak formou zpracování. V prvním případě se jednalo o anonymní tisk lokálního dosahu, který byl šířen výhradně v rámci městské části Praha 10. Jeho vydavatel se zcela unikátním způsobem pokusil ovlivnit výsledek voleb cílenou bulvární kampaní. Jednalo se o zcela ojedinělou formu pokusu o dehonestaci senátorské kandidátky za volební obvod 22 a politického hnutí, které ji nominovalo. V druhém vlně vydávání se již jednalo o titul s celoplorepublikovým pokrytím, který jako svůj hlavní tiskový komunikační nástroj použila strana Svoboda a přímá demokracie Tomio Okamury (dále SPD) v průběhu parlamentních voleb v roce 2017. Třetí vlnou bylo použití shodného titulu stranou SPD jako svého hlavního tiskového média v průběhu komunálních voleb v roce 2018. Zatím posledním vydáním byl výtisk u příležitosti voleb do Evropského parlamentu v roce 2019.

Na vývoji tohoto konkrétního titulu v jeho čtyřjedinné podobě lze dokumentovat využití, cílení a nakonec i dopad bulvárního způsobu komunikace v politickém boji. Navzdory drobným rozdílným v jednotlivých vlnách publikování lze hovořit o shodných znacích, které jeho obsah provázejí. Specifickým rysem tohoto titulu je jeho výhradně politický obsah zpracovaný čistě bulvárním způsobem s cílem ovlivnit rozhodovací schopnosti voličů.

1 Bulvár – jeho vznik a vývoj

Prvopočátky bulvárních zpráv můžeme nalézt již v obsahu a grafickém zpracování prvních tištěných kramářských písniček, stejně jako v obsahu společenských rubrik prvních pravidelných novinových titulů.

Výraz *bulvár* vznikl pravděpodobně zkomolením slova boulevard, které ve francouzštině označuje hlavní třídu, širokou rušnou ulici. Samotné označení bulvár je prvotně spojeno se způsobem distribuce novin prostřednictvím kolportérů na těchto městských tepnách.¹ Do té doby byl prodej novin založen především na síti stálých předplatitelů. Tento nový formát prodeje s sebou přinášel i nový způsob lokální prezentace jednotlivých kolportérů, kteří ve snaze přilákat zákazníky vyvolávali hesla, která vyjadřovala nejzajímavější a často ne zcela pravdivé informace o obsahu nabízeného listu. Periodika šířena touto cestou se musela obsahově přizpůsobit tomuto stylu distribuce i po své grafické stránce. Titulky musely být nápadné, nejprve na první stranu přibyly i velké ilustrace a později fotografie. Velká pozornost byla věnována i práci s barvou.

Tyto noviny byly mimořádně levné. Prodejní cena přestala být hlavním zdrojem zisku, tím se stal příjem z inzerce. Vycházely ve vysokém nákladu, který byl umožněn novými tiskovými technologiemi, a byly přizpůsobeny svému masovému čtenáři, který byl gramotný, nikoliv však příliš vzdělaný. Obsah novin se ve velké míře věnoval kriminálním příběhům, skandálům a politickým tématům, která však byla podávána zábavnou formou. Cílem nebylo čtenáře pouze informovat, ale především mu poskytnout rozptýlení a pobavení. Noviny musely být srozumitelné všem a poskytovat jednoduchý obsah.

Články byly krátké, s jednoduchou větnou skladbou. Postupem času se tak *bulvár* stal synonymním výrazem pro neseriózní tiskoviny, tedy laciný a pokleslý typ novin a časopisů. Dodnes si pod tímto označením představujeme kategorii tisku, která vzešla z této tradice. Postupně se však toto označení stalo plnoprávným synonymem pro neseriózní typ tištěných médií, které přinášejí neověřené informace

---

¹ REIFOVÁ, Irena. *Slovník mediální komunikace*. Praha: Portál, 2004. s. 287

1.1 Charakteristické znaky bulvárního tisku

S postupným technologickým rozvojem tisku jsou ještě zdůrazněny znaky, které pomáhají oslovit cílovou skupinu konzumentů – používají se nápadné titulky, velké fotografie, barevné odlišení. Bulvár byl produkován především jako levný masový tisk pro „obyčejné lidi“, hlavní příjmovou skupinou byli převážně obyvatelé s nižším vzděláním. Jeho jazyk je srozumitelný, bez složitých obrátů a odborných výrazů. Dodnes pojmem bulvár označujeme neseriózní, neověřený a pokleslý typ novin a časopisů, který se podbízí co nejširší mase obyvatel. Obrazový materiál i informace použité v bulváru jsou na hranici, často i za hranicí etiky, a jsou získané neetickými a často i nelegálními způsoby. Důraz klade především na práci s emocemi, na senzace, velké a trefné titulky. Typické jsou krátké texty v kontrastu s výrazným grafickým a později především fotografickým doprovodem, jednoduchý slovník a hovorové výrazy. V současnosti se pro bulvár v anglickém prostředí užívají pojmy *penny press*, *yellow press*, *popular press* a *sensational press*, v německém prostředí pak *Boulevard-Zeitung*, *Sensations-Presse* a ve francouzském *presse* a *scandalle*.²

1.2 Rozvoj bulvárního tisku

Prakticky ve stejnou dobu jako ve Francii, se obdobným způsobem začíná prodávat bulvární tisk i v USA. Právě zde a ve Velké Británii pak bulvár zažívá ve druhé třetině 19. století největší rozmach. Tato expanze bulváru je spojována především se jmény Josepha Pulitzera, Williama Randolpha Hearsta a Alfreda Harmswortha.³ Základem pro vznik bulvárního, respektive masového tisku byl rozvoj moderní společnosti. Ten s sebou přinášel růst měst, nové technologie, změny v tiskových zákonech, liberalizaci společnosti, ale i zavedení všeobecné školní docházky a změny v pracovním rytmu velké části městského obyvatelstva. Tato opatření vedla nejen ke zvýšení gramotnosti populace, ale i k vyššímu podílu volného času v rámci pracovního dne. Počátek bulváru, jak jej dnes vnímáme, se klade tradičně do první třetiny 19. století v USA a Francii. Vzápětí se koncem 19. století rozvíjí i ve Velké Británii, Německu a v Rakousku.

---

² REIFOVÁ, Irena. *Slovník mediální komunikace*. Praha: Portál, 2004. tamtéž

³ OSVALDOVÁ, Barbora a Jan HALADA. *Encyklopedie praktické žurnalistiky*. Praha: Libri, 1999. s. 32

1.2.1 Bulvární tisk v USA

Po několika méně úspěšných podnikatelských projektech, založených na minimální prodejní ceně, začíná v roce 1833 Benjamin Henry Day vydávat deník *New York Sun*, který je považován za první skutečně životaschopný penny press. Pojmenování je odvozeno z jeho ceny, která byla právě jeden cent, nebo také penny. Spojené státy byly ideálním prostředím pro vznik tohoto druhu novin. Demokratický systém státní správy, liberální zákony a především vysoká koncentrace obyvatel v průmyslových oblastech, to vše byly faktory, které napomáhaly jeho rozvoji. *New York Sun* byl určen pro zábavu informačně nenáročného publika. Nejprve vycházel na pouhých čtyřech stranách a obsahoval především stručné zprávy a inzerci. Jeho součástí byly i zcela smyšlené senzace. Nejznámější z těchto senzací byla uveřejněna roku 1835. Několika zpráv tehdy informovalo o údajných astronomických pozorováních Johna Herschela v Kapském Městě. Následovaly čtyři senzační články, které popisovaly život na Měsíci. Fáma byla ukončena zprávou o údajné poruše teleskopu. Novinkou se staly také tzv. „soudničky“, které přinášely stručné reportáže z právě probíhajících soudních procesů. Díky tomuto čtenářsky atraktivnímu obsahu náklad titulu neustále stoupal a poté, co noviny začali prodávat kameloti, získali čtenáři poprvé možnost koupit si je za nízkou cenu a na dostupných místech.⁴

Dalším titulem, který vznikl v této době, byl *The New York Herald* založený roku 1835 Jamesem Gordonem Benettem. V roce 1838 zřídil síť vlastních evropských dopisovatelů a zvýšil prodejní cenu na dva centy. Přestože se cenou i obsahem orientoval na vzdělanější část publika, ani *The New York Herald* se nevyhýbal mystifikacím. Často uváděným příkladem je zpráva o boji lidí s šelmami, které utekly z newyorské zoologické zahrady.⁵

Od roku 1840 vydává Horac Greeley titul *New York Tribune*. V tomto případě se sice jedná o hromadně vydávaný deník, který je rovněž určen masovému publiku, vyhýbá se však bulvárnímu obsahu. Společenské i politické zprávy předkládá v kvalitních, kultivovaných textech. Dokázal tak, že lze vytvořit ekonomicky smysluplný projekt vysoce nákladových novin bez senzačně laděného obsahu, což byl v té době zcela ojedinělý počin.⁶

Koncem 19. století přichází fenomén „nové žurnalistiky“, jejímž hlavním představitelem se stává maďarský imigrant Joseph Pulitzer. Ten v roce 1883 kupuje deník

---

⁴ ŠEFČÁK, Luboš a Juraj VOJTEK. *Dejiny svetového novinárstva III: Dejiny amerického novinárstva*. Bratislava: Univerzita Komenského, 1997. s. 41-42.

⁵ KÖPPLOVÁ, Barbara a Ladislav KÖPPL. *Dějiny světové žurnalistiky*. Praha: Novinář, 1989. s. 287.

⁶ KÖPPLOVÁ, Barbara a Ladislav KÖPPL. *Dějiny světové žurnalistiky*. Praha: Novinář, 1989. s. 290.

New York World. V tomto titulu se spojuje senzacechtivá a seriózní žurnalistika. Obsah novin byl založen právě na kombinaci ve své podstatě bulvárních formátů se seriózními zprávami a kvalitními komentáři. Tento titul je spojen i s tzv. „žlutou žurnalistikou“. Dodnes často používaný výraz pro bulvár vznikl v roce 1896, kdy právě Pulitzerův *New York Sunday World* začal vydávat na svých stránkách kreslený seriál *The Yellow Kid*, jehož hlavní postava byla tištěna výrazně žlutou barvou. Kreslil tohoto úspěšného seriálu byl následující rok přetažen do konkurenční redakce *New York Journal*, který patřil vydavateli W. R. Hearstovi. William Randolph Hearst je proto dnes považován právě za zakladatele žluté žurnalistiky. Ve svém titulu (původně *The New York Morning Journal*) publikuje klasická bulvární témata a v krátké době dosahuje jeho titul denního nákladu milion výtisků.

1.2.2 Bulvární tisk ve Francii

První evropské deníky s masovým nákladem vznikají před polovinou 19. století ve Francii. V roce 1836 zakládá Armand Dutacq noviny *Le Siècle*. Ve stejném roce vydává francouzský nakladatel, spisovatel, politik a propagátor masového vzdělávání prostřednictvím masové žurnalistiky, Émile de Girardin deník *La Presse*. Skutečně bulvárním titulem na francouzském trhu je až deník *Le Petit* vydavatele Moise Millaud-Polydor, založený v roce 1863. Jeho obsahem byly čtenářsky přitažlivé, senzační články. Popularita listu mezi čtenáři rychle rostla a po deseti letech přesáhl náklad čtvrt miliónu výtisků. Dalším impulsem pro růst nákladu bylo zavedení kriminálních povídek na pokračování.

Další bulvární deníky rychle plnily trh a během několika let v této kategorii nalézáme tituly *L'Événement*, *Le Journal* nebo *Le Petit Parisien*.⁷

1.2.3 Bulvární tisk ve Velké Británii

V roce 1896 zde zakládá lord Northcliff, vlastním jménem Alfred Harmsworth, list *Daily Mail*. Titul nabízí pestrou směs kriminálních i dojemných příběhů, uveřejňoval dopisy čtenářů a atraktivní přímé výpovědi zločinců i policistů. Je zde patrná inspirace zkušenostmi z týdeníku *Answers to Correspondents on Every Subject under the Sun*, v jehož redakci

---

⁷ KÖPPLOVÁ, Barbara a Ladislav KÖPPL. *Dějiny světové žurnalistiky: (celý svět je v novinách)*. Praha: Novinář, 1989. s. 271 - 272

Alfred Harmsworth dříve působil. V listu odpovídal na nejrůznější i zcela nesmyslné otázky. I ve Velké Británii se bulvární titul setkal se značným zájmem publika a tento typ novin začalo napodobovat množství dalších vydavatelů. *Daily Mail* dosáhl bezmála miliónového nákladu a stal se základem tzv. northcliffovské revoluce, která neznamenała pouze posun novin do roviny media zábavy a odpočinku, ale především ekonomické změny ve vydávání novin, v organizaci redakce a důrazu na příjem z reklamní inzerce, které se stává hlavním zdrojem zisku a právě zisk je to, proč se noviny mají vydávat.⁸

1.2.4 Bulvární tisk v Německu

První bulvární noviny se na německém trhu objevují později, než v ostatních jmenovaných zemích a to až na začátku 20. století, konkrétně 22. října 1904 a nesou název *Berliner Zeitung am Mittag*, vydavatelství Ullstein. Pod stejné nakladatelství spadá také berlínský bulvární deník *Tempo*, vydávaný v období Výmarské republiky. Ten poprvé vychází 11. září 1928, ale již v srpnu 1933 byl jeho prodej zastaven. Tiskl se na růžovo hnědý papír a dokonce třikrát denně nabízel zprávy o politice, sportu, kultuře, román na pokračování a zajímavosti z oblasti vědy. V pozdějších letech nalezneme typicky bulvární prvky i v nacistickém týdeníku *Der Stürmer*, který vydával Julius Streicher od 20. dubna 1923 do 22. února 1945. (Krátkou přestávku ve vydávání představovalo období trvání Letních olympijských her v roce 1936.) Na rozdíl od oficiálních stranických novin NSDAP *Völkischer Beobachter* měl *Der Stürmer* daleko bulvárnější charakter. Byl výrazně antisemitský, antikatolický a antikapitalistický. I tento titul byl zaměřen na široký okruh čtenářů, zejména pak na nižší společenské třídy. Ve spodní části titulní strany každého čísla bylo vždy tučně motto „Die Juden sind unser Unglück!“ (Židé jsou naše neštěstí!), vytvořené Heinrichem von Treitschke koncem 19. století. V záhlaví stálo *Deutsches Wochenblatt zum Kampfe um die Wahrheit* (Německý týdeník v boji za pravdu).

1.2.5 Bulvární tisk v Rakousku

Druhého ledna 1900 vychází pod vedením Gustava Davise *Kronen Zeitung*, první rakouské bulvární noviny. Znamé byly především díky svým jednoduchým novinovým

---

⁸ JIRÁK, Jan a Barbara KÖPPLOVÁ. *Média a společnost*. Praha: Portál, 2003. s. 32-35.

románům a hrami sloužícími ke spojení deníku se čtenáři. V roce 1944 byly národními socialisty zakázány, ale v roce 1959 je pod názvem *Neue Kronen Zeitung* obnovil Hans Dichand a deník vychází i v současnosti. V roce 1923 zakládá Imre Békessy list *Die Stunde*, bulvární deník v pravém slova smyslu. Klade důraz na senzace, skandály, okaté titulky, krátké články, velké fotografie a ilustrace. Do popředí vstupují klepy na úkor politického zpravodajství.

1.2.6 Bulvární tisk v Československé republice

Zábavná funkce novin byla vždy jedním z důležitých předpokladů jejich komerčního úspěchu. Tuto skutečnost vnímal již Karel Havlíček Borovský, který sice nepoužíval ve svých novinách bulvární formy prezentace, ale jejich atraktivitu zvyšoval humorem a satirou svých textů. Ředitel Národní knihovny Národního muzea v Praze, doktor Martin Sekera, k tomu říká: „*Mezi průkopníky tehdejšího bulváru patřil Pražský ilustrovaný kurýř⁹, což byla příloha deníku Hlasu národa, který na první stránce zveřejnil senzaci nějaké patologie, ať už to byla vražda, neštěstí či mimořádný nadpřirozený úkaz. Kurýř tak ukojil hlad po senzaci i příběhu na pokračování a potěšil oko většinového čtenáře satirickými karikaturami.*“¹⁰

V době první republiky prochází tisk komercializací, která vede ke vzniku tiskového průmyslu mladého státu. Soukromé osoby, spolky, ale i politické strany vydávají své tituly. V reakci na atentát na Aloise Rašína, prvního československého ministra financí a funkcionáře Československé národní demokracie, dochází v březnu 1923 ke schválení zákona na ochranu republiky. Tento zákon následně ovlivnil řadu tiskovin, zejména pak těch bulvárních. Obsahoval totiž ustanovení o „nedovoleném zpravodajství“ a stanovil normy pro možné zastavení periodického tisku. V následujícím roce ovlivnil bulvární tisk další zákon „O změně příslušnosti trestních

---

⁹ Pražský ilustrovaný kurýř vydávala v letech 1887 - 1918 staročeská Národní tiskárna a nakladatelství jako první český 8 obrázkový senzační deník, předchůdce pozdějšího bulvárního tisku. [online] [cit. 2018.03.05] Dostupné z: <https://katalog.upm.cz/authorities/76955?locale=cs>

¹⁰ KOPECKÁ, Lenka: *Jak se rodil bulvár, aneb co ještě sneseme?* Český rozhlas Plus [online] [cit. 2019.03.03] Dostupné z: <https://plus.rozhlas.cz/jak-se-rodil-bulvar-aneb-co-jeste-sneseme-6508833>

soudů a odpovědnosti za obsah tiskopisu ve věcech křivého obvinění, utržení a urážek na cti“.

Jedním z nejvýraznějších podniků z hlediska bulvárního tisku bylo nakladatelství Tempo Jiřího Stříbrného. Právě jeho podnik se stal terčem cenzury. Jím vydávaný deník *Šejdrem* byl dokonce v roce 1933 úředně zastaven.

1.2.6.1 Vydavatelství Tempo

Vydavatelství Tempo bylo výrazným mediálním podnikem první republiky. Nebylo v rukou politické strany, ale vlastnil jej výrazný prvorepublikový politik Jiří Stříbrný. Od svého založení v roce 1926 vydávalo periodika, prezentující názory politických uskupení, která se tvořila kolem osoby vydavatele. Jednalo se především o Národní ligu. Mezi vydávané tituly patřil *Pondělní list*, *Večerní list*, *Nedělní list* a *Polední list*, ale také *Expres*. Sám Jiří Stříbrný bývá dnes označován za průkopníka bulvarizace médií v českém prostředí. Jeho kontroverzní osobnost si zaslouží obšírnější zmínku.

Jiří Stříbrný¹¹ byl československý politik, novinář, účastník prvního odboje a především jeden z pěti „mužů 28. října“.¹² V roce 1911 se stal poslancem Říšské rady, kam zasedl do Českého národně sociálního klubu. V poslanecké lavici setrval až do zániku monarchie. V souladu se svými protirakouskými postoji se zapojil do odbojového hnutí Maffie.¹³ V červenci 1918 se Stříbrný stal členem Národního výboru a v září členem Socialistické rady, která si kladla za cíl koordinovat činnost levicových stran. V říjnu 1918 se přímo účastní vyhlášení republiky. „*Poté, co byla 28. října 1918 v Praze zveřejněna Andrassyho nota, vystoupilo okamžitě vedení Maffie z illegality. Alois Rašín, František Soukup, Jiří Stříbrný, Vavro Šrobár a Antonín Švehla, později označovaní jako „muži 28. října“, vytvořili Národní výbor, který vyhlásil samostatné Československo a následně se ujal*

---

¹¹ Jiří Stříbrný (14.1 1880 Rokycany – 21.1 1955 věznice Valdice (?))

¹² 28. října 1918 vydal Národní výbor první zákon - Zákon o zřízení samostatného státu československého, a poté bylo ještě zveřejněno provolání Národního výboru „*Lide československý. Tvůj odvčký sen se stal skutkem...*“ Pod oběma dokumenty byli podepsáni Antonín Švehla, Alois Rašín, Jiří Stříbrný, Vavro Šrobár a František Soukup – tito byli později zvaní „Muži 28. října“.

¹³ Maffie - ústřední orgán českého domácího odboje. Po celé období 1. světové války před rakouskými orgány úspěšně skrývalo svou zpravodajskou a konspirační činnost. Skupina zahrnovala přibližně 200 osob.

role místní provizorní československé vlády. “¹⁴ Během první republiky byl do roku 1935 (až na krátké přestávky) členem nejvyšších zákonodárných sborů státu. Během své politické kariéry byl rovněž několikanásobným ministrem. Od 14. listopadu 1918 do 8. července 1919 působil jako první ministr pošt a telegrafů. Opakovaně pak působil jako československý ministr železnic a krátce zastával i funkci ministra národní obrany. V letech 1920 – 26 byl místopředsedou ústředního výkonného výboru Československé strany socialistické a působil též jako zástupce této strany v rámci vládní koalice. V této době však vrcholí jeho spory s Edvardem Benešem, zejména v oblasti zahraniční politiky. Samotný Edvard Beneš vstoupil do Československé strany socialistické v roce 1922 a rychle se stal Stříbrného rivalem. Konflikt se postupně stupňoval. „*Výsledkem bylo Stříbrného vyloučení na brněnském stranickém sjezdu (1926), které mělo Benešova oponenta vyřadit z politického života. Houževnatý Stříbrný se však bránil, a to jak politicky, tak mediálně. Založil krajně pravicové hnutí Národní liga (1930), které se v roce 1935 spojilo s národní demokracií do Národního sjednocení (NJ).*“¹⁵

Právě tehdy zakládá Jiří Stříbrný spolu se svým bratrem Františkem tiskový závod Tempo, který se věnoval především bulvárním titulům. „*Zatímco na politické scéně byl Jiří Stříbrný vcelku neúspěšný, sekundárním produktem jeho politického boje bylo vybudování rozvinutého bulvárního tisku*“¹⁶ Nakladatelství Tempo se stalo největším producentem bulvárních titulů v zemi. Postupně vydávalo *Polední list* a *Expres* (tzv. růžový nebo červený tisk), které ve své době patřily k neprodávanějším titulům. Dále do jeho produkce patřil *Večerní list*, *Nedělní list* a *Pondělní list*. V roce 1929 byl založen i poměrně agresivně satirický list *Šejdrem*, podle něhož je celá skupina Stříbrného titulů někdy nazývána „šejdristický tisk“.¹⁷ I když byly Stříbrného tiskoviny obecně považovány za neseriózní bulvár, měly vysokou čtenost a profesionální vedení redakce. Rozsáhlá síť domácích i zahraničních korespondentů dodávala relativně kvalitní informace, i když hlavní obsah zaujímal, byla klasická bulvární témata jako vraždy, soudní procesy, skandály milostné aféry a tragédie. Vzhledem k dosavadní politické aktivitě vydavatele byl kladen vysoký důraz i na útoky proti prvorepublikovým politikům a kritika jejich práce, především v rovině

---

¹⁴ ZÍKOVÁ, Iva-Hadvika: *Maffie je základ státu*. Český rozhlas. [online] [cit. 2019.04.05] Dostupné z: https://www.rozhlas.cz/pred100lety/odboj/_zprava/maffie-je-zaklad-statu--1471515

¹⁵ KONČELÍK, Jakub, Pavel VEČEŘA a Petr ORSÁG. *Dějiny českých médií 20. století*. Praha: Portál, 2010. s. 52-53

¹⁶ Tamtéž, s. 53

¹⁷ Tamtéž, s. 53

korupce a politických machinací. Z tohoto důvodu se vydávané tituly často stávaly cílem cenzury. V květnu 1933 byla zakázána distribuce listu *Šejdrem* v trafikách, Jiří Stříbrný na tento zákaz reagoval spuštěním sítě kolportérů, ale toto řešení se ukázalo jako neekonomické a proto uvedl na trh nový satirický časopis *Ulice*.

1.2.6.2 Bulvár v letech 1939 - 1989

V době 2. světové války bylo vydávání tisku a to nejen bulvárního výrazně omezeno. Z více, než dvou tisíc titulů, které vycházely před vyhlášením protektorátu, jich na konci války existovala přibližně desetina.¹⁸ Před druhou světovou válkou se nakladatelství Tempo intenzivně věnovalo kritice politiky hradu a politické korupci. Jiří Stříbrný se postupně angažoval ve fašistických stranách, z nichž nejznámější byla Národní liga. Proti mediální kampani Tempa vystupovaly zejména Lidové noviny, které hájily linii Masaryka a posléze i Beneše. Ještě v roce 1938 Stříbrného deníky tvrdily, že je zapotřebí „odbenešit“ republiku. Tato rétorika Stříbrného tisku ale ustala okamžitě po okupaci. Vydavatelství sice nezastavilo svou činnost, ale ustoupilo od politických témat a sám Stříbrný se stáhl do ústraní své vily v Káraném u Prahy. S nacisty nikdy prokazatelně nespolečně pracoval. Přesto byl po osvobození zatčen a v roce 1946 obžalován ze zločinů proti republice. Tato obvinění vzešla z práce Komise pro očistu médií. V komisi pracovali nejen novináři aktivní v domácím, nebo zahraničním odboji, ale i novináři, kteří prošli koncentračními tábory a pozůstali po popravených žurnalistech. Nejtěžší provinění pak komise doporučovala k Národnímu soudu, který uděloval tresty smrti, odnětí svobody, nebo zákazu činnosti. Jedním z dvou novinářů, kteří dostali doživotní tresty vězení, byl i Jiří Stříbrný.¹⁹ Jiří Stříbrný: „*Byla to senzace. Muž 28. října za zradu na vlastním státě a národě odsouzen k doživotnímu žaláři.*“²⁰ Zůstává otázkou, do jaké míry byl trest oprávněný a zda nebyl i důsledkem radikální poválečné atmosféry, kdy posloužil jako známý a exemplární příklad. Edvard Beneše, který v té době zastával funkci prezidenta republiky, Stříbrnému milost neudělil. Ve vězení Stříbrný údajně sepsal své paměti a zde i jeden z nejmocnějších mužů první republiky v roce 1955 zemřel.

---

¹⁸ KONČELÍK, Jakub, Pavel VEČEŘA a Petr ORSÁG. *Dějiny českých médií 20. století*. Praha: Portál, 2010. s. 94

¹⁹ Tamtéž, s. 120

²⁰ ČT, ŠEBEK, Jaroslav. *Od Masarykova oblíbence po doživotního vězně. Jiří Stříbrný byl temnou stranou první republiky*. [online] [cit. 2018.10.10] Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/2626715-od-masarykova-oblíbence-po-doživotního-vezne-jiri-stribrny-byl-temnou-stranou-první>

Po skončení války byla struktura tisku poznamenána nejen změnou vlastníků, ale i problémy se zásobováním a nedostatkem papíru. Základní koncepce celé společnosti směřovala k postupné centralizaci a tento trend se dotkl i tištěných médií. Ministerstvo informací a osvěty, pod vedením jednoho ze spoluautorů Košického vládního programu, Václava Kopeckého, plně převzalo správu a kontrolu nad médii. Hned od počátku tak skrze toto ministerstvo mohla Komunistická strana plně uplatňovat svou politiku a ovládat distribuci informací ve státě. Prvním krokem byla přeregistrace všech titulů, kdy pouze na vůli ministerstva záviselo, zda titul bud vycházet dál a v jakém rozsahu. Zanikl tisk nepovolených politických stran a povolení registrace nezískaly samozřejmě ani bulvární tituly, které prakticky nestačily navázat na svou předválečnou historii. Bulvár tedy v této nové koncepci neměl místo a po celou dobu vlády komunistické strany v tehdejší Československu nevycházel. Existovala snad jediná výjimka. „V 50. letech komunistický režim zjistil, že jednotný a neatraktivní obsah dobových novin čtenáře nepřitahuje. Proto začal být vydáván na tu dobu ojedinělý list *Večerní Praha*, který se stal jakýmsi „socialistickým bulvárem“. Přinášel totiž atraktivnější články, často s kriminální tematikou a využíval též hojně fotografií. Jako jediný list se též prodával formou pro bulvár typickou: byl kolportován na ulici či ve vestibulech metra, s typickým vykřikováním těch nejzajímavějších titulků.“²¹

1.2.6.3 Bulvár po roce 1989

Již fronta lidí, která pravidelně čekávala na stanovišti oblíbeného kamelota *Večerníku Praha*, dávala tušit, že bulvár je v tehdejší Československu velmi hladově očekáván.

Po pádu komunistického režimu se zcela radikálně uvolnil tiskový trh, zrušila se cenzurní opatření a do společnosti plně vpadl svobodný trh. Z tohoto důvodu se tehdy bývalý ředitel deníku *Práce* Juraj Himl rozhodl založit deník *Expres*. Sestavením redakce byl pověřen Jaroslava Mazala, bývalý zástupce šéfredaktora téhož deníku. V pátek 12. ledna 1990 se objevil na Václavském náměstí první kamelot s nultým vydáním poledního listu *Expres*. Skutečné první číslo pak vyšlo v pondělí 15. ledna 1990. Své tehdy jediné konkurenci, *Večerní Praze*, tedy dalšímu českému deníku šířenému kolportážním prodejem, konkuroval nižší cenou a dřívější dobou prodeje. Jen o několik měsíců později se na stáncích objevuje

---

²¹ *Vývoj a proměny bulváru*. Národní muzeum. [online] [cit. 2019.01.05] Dostupné z: <http://www.dvacatestoleti.eu/vyvoj-a-promeny-bulvaru/>

další bulvární deník *Špígl* vydavatele Jaroslava Froňka (dříve Svobodné slovo). „*Od Expresu se Špígl lišil nejen vnější grafickou úpravou, jenž se snažila napodobit německý Bild-Zeitung (oranžová barva, dominantní titulky titulní strany), ale i charakterem, který lze nazvat ‚politický bulvár‘*“²²

Právě politicky orientovaný obsah *Špíglu* umožnil raketový start deníku *Blesk*, který se právě politickým tématům téměř důsledně vyhýbal. Od roku 2002 se jedná o nejprodávanější periodikum v České republice. Jedním z klíčů k úspěchu titulu *Blesk* je důsledné převzetí osvědčeného modelu tabloidů západní Evropy. Titul pracuje s velmi účinnou a barevnou grafikou, odvážnými titulky, které jsou často na hraně etiky, a dokázal oslovit obrovskou masu čtenářů. Boj s konkurenčním *Expresem* vyřešilo nakladatelství Ringier tím, že titul *Expres* koupilo a sloučilo jej s redakcí *Blesku*. Ve stejném vydavatelství (dnes Czech News Center) vychází i druhý nejčtenější bulvární deník *Aha!* Ten v letech 2004–2007 vydávala firma Ebika a do roku 2006 vycházel jako týdeník, deníkem je od 1. března 2006.

Zajímavým počinem v oblasti bulvárních titulů byla krátká existence titulu *Hrom*. Ten byl založen na čistě smyšlených informacích a neuvěřitelných zprávách.

1.3 Bulvární tisk v dnešní době

Dnes pod pojmem bulvár vnímáme neseriózní, neověřený a pokleslý typ novin a časopisů, který se podbízí co nejširší masě obyvatel. Obrazový materiál i informace použité v bulváru jsou často i za hranicemi etiky a jsou získané neetickými, ba dokonce i nelegálními způsoby (skryté kamery, dálkové objektivy, tajné odposlechy telefonátů a rozhovorů veřejně známých osobností). Klade důraz na emoce, senzace, velké a trefné titulky, krátké články a velké fotografie, jednodušší slovník a hovorové výrazy. V současnosti se pro bulvár v anglickém prostředí užívají pojmy *penny press*, *yellow press*, *popular press* a *sensational*.

Přesto je bulvár na celém světě obrovský fenomén a jinak tomu není ani u nás. Patří k dobrému tónu jej kritizovat, případně přímo na jeho stránkách sledovat vývoj soudního procesu o poškození dobrého jména. Ve většině zemí je bulvár nejprodávanějším deníkem, pouze ve Francii a USA tuto roli převzali bulvární týdeníky. Ve Velké Británii pokračuje v dlouhé tradici

---

²² ŠMÍD, Milan in: OSVALDOVÁ, Barbora a Radim KOPÁČ, ed. *Co je bulvár, co je bulvarizace*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2016. s. 10

bulváru deníky „red tops“, které se zaměřují na standardní bulvární témata. Bulvár tu má mimořádný vliv a dá se říci i tradici. Není náhodou, že i britští premiéři si často berou špičkové bulvární novináře jako své mluvčí. Například Tony Blair využíval služeb Alastaira Campbella (*Daily Mirror*) a David Cameron Andyho Coulsona (*News of the World*). Z neprodávanějších titulů zde dominuje *The Sun*, *Daily Mirror* a *Daily Mail*.

Na německém trhu bulvárních titulů dominuje dlouhodobě deník *Bild*, který se však věnuje i seriózním politickým tématům a nelze jej přes užité grafické prvky řadit jednoznačně do bulváru.

Popularita bulvárních formátů vede k tomu, že se jej snaží v jisté míře napodobovat i dosud seriózní tituly. Tato bulvarizace médií je možným důsledkem chybné strategie. „*Domnívají se, že recipienty přitáhnou zjednodušováním, důrazem na typické atributy bulváru a redukováním témat, která by měla rezonovat právě v médiích kvalitních.*“²³ Jaromír Volek z Masarykovy Univerzity v Brně k tomu poznamenává: „*Ještě v první polovině devadesátých let by taková praxe nebyla běžná. Dnes je přibližování či srůstání bulvárních editoriačních postupů s částí takzvaných seriózních periodik běžné. Jsou k němu vedeni již studenti žurnalistiky. A navíc: voyeurská bulvární logika prosákla nejen do profesní praxe velké části médií, ale skrze ně i do každodenních očekávání velké části populace. Jde v jistém smyslu o circulus vitiosus, ze kterého jde jen těžko vystoupit.*“²⁴

2 Teoretická východiska

Důležitým prvkem politické reklamy je propaganda. Jowett a O'Donnell ji ve své knize *Propaganda and Persuasion* definují jako výsledek činnosti produktora komunikace, který pomocí vlivu na veřejné mínění, kontrolou toku informací a manipulací se vzorci chování zapojuje do komunikace paralelně její informační i persvazivní složku. Směrem k příjemci sdělení tak přichází nejen informační část sdělení, ale i její persvazivní složka, která podporuje vzájemné naplňování potřeb. Dobře fungující propaganda je podpořena jasně definovanou ideologií. Na ideologii v tomto kontextu lze nahlížet jako na mýtus, neboť je vybudována na obdobných principech. V tomto mýtu jsou zahrnuty nejen často

---

²³ OSVALDOVÁ, Barbora a Radim KOPÁČ, ed. *Co je bulvár, co je bulvarizace*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2016. s. 7

²⁴ HOUDA, Přemysl. *Bulvár působí jako anestezie*. Lidovky.cz [online] [cit. 2017.03.12] Dostupné z:

http://ceskapozice.lidovky.cz/bulvar-pusobi-jako-anestezie-di9-/tema.aspx?c=A140520_112219_pozice-tema_paja

nevyslovené představy o osobní budoucnosti každého jedince, ale i o ideálním fungování celé společnosti. Dobrý propagátor pak tyto představy vytipované skupiny dokáže sjednotit, utřídit a přetvořit do libovolného mýtu s náplní hrdinnou, obrannou, nebo například nacionální. Mýtus se tak stává, spolu s ideologií a společenskými představami, přirozenou součástí každé společnosti.²⁵

Použité doprovodné fotografie a ilustrace lze definovat jako komplexní komunikát, který je vnitřně tvořen několika kódy. Jedná se o kód jazykový a obrazový, který je složen za pomoci grafiky, loga, fotografie, použitého spektra barev a v některých případech i atypickým tvarem vybočujícím z pevného geometrického rámce. Tyto použité kódy v ideálním případě vytvářejí harmonický celek. Roland Barthes ve své práci, v níž vychází z de Saussurova obecného principu znaku, zdůrazňuje tři základní sémiotické členy, které lze nalézt i u mýtu. Jedná se o označující (signifiant), označované (signifié) a pak sám znak, který je kombinací obojího. Mýtus se tak prolíná s tímto obecným sémiotickým systémem a stává se pro Barthes východiskem k popisu dalšího tzv. sekundárního sémiotického systému, který umožňuje doplnit znak o rovinu ideologickou.²⁶

Z hlediska deskripce mýtu v rámci propagace politické strany má význam i pojem stereotyp a stereotypizace. Tento termín poprvé užívá Walter Lippmann ve své knize *Public Opinion*. Role stereotypu (pseudosvěta) v moderní společnosti podle něj spočívá v tom, že jejich existence je nezbytná pro lidskou orientaci ve stále složitějším sociálně politickém prostředí. Stereotyp tak působí jako významný prvek společenské soudržnosti.²⁷

3 Negativní politické kampaně v České republice po roce 1989

Počátky negativních politických kampaní lze nalézt především v rétorice Sdružení pro republiku – Republikánská strana Československa (SPR-RSČ), která byla založena již v prosinci 1989²⁸ a která je spojena především s tváří jejího zakladatele, Miloslava Sládka.

V průběhu parlamentních voleb v roce 2002 použila v kampani tehdejší koalice KDU-ČSL a US-DEU anonymní billboardy s textem „Volte ODS, nebo ČSSD, my se už nějak

---

²⁵ JOWETT, G. S., O'DONNELL, V. J. *Propaganda and Persuasion*. Fourth Edition. London and New Delphi, 2006. ISBN 1-4129-0898-1. s. 358.

²⁶ BARTHES, R. *Mytologie*. 2. vyd. v českém jazyce. Přeložil Josef FULKA. Praha: Dokořán, 2011. Bod (Dokořán). ISBN 978-80-7363-359-2. 170 s.

²⁷ LIPPMANN, Walter. *Public Opinion*. New York: Harcourt, Brace and company, 1922. s. 81.

²⁸ Republikánská strany Československa (SPR-RSČ) [online] [cit. 2018.11.12] Dostupné z: <http://www.spr-rsc.cz/historie-strany.html>

dohodneme.“, které narážely na značně kontroverzní opoziční smlouvu. „*Tento billboard lze také považovat za průkopníka éry anonymních billboardů a anonymní útočné reklamy v České republice.*“²⁹

Mnohem sofistikovanější přístup se ve volebních kampaních objevuje o čtyři roky později, v parlamentních volbách v roce 2006, kdy oba tehdejší hlavní soupeři, Občanská demokratická strana a Česká strana sociálně demokratická, plně využili všech dostupných marketingových metod a nástrojů. Obě kampaně byly postaveny na rozboru výzkumů veřejného mínění a reflektovaly zjištěné pozitivní i negativní projevy respondentů. Právě zde se objevil nový prvek ve formě promyšlené negativní politické reklamy.

Tyto volby tak odstartovaly fenomén negativní politické reklamy, jejíž užití není doposud v České republice výrazněji regulováno.

4 Metodologický rámec

Technikou zkoumání byla v této práci zvolena kvalitativní metoda analýzy obsahu. Tato metoda dle mého názoru dokáže lépe postihnout specifické roviny bulvárního obsahu předmětného titulu, stejně jako plastičtěji vystihnout použité způsoby mediálních konstruktů. Kvalitativní výzkum ve své podstatě používá induktivní postup, kdy „*Na začátku výzkumného procesu je pozorování, sběr dat. Pak výzkumník pátrá po pravidelnostech existujících v těchto oblastech, po významu těchto dat, formuluje předběžné závěry a výstupem mohou být nově formulované hypotézy nebo nové teorie.*“³⁰ Podle tohoto autora má kvalitativní výzkum zcela jiná kritéria a jiné cíle, nežli výzkum kvantitativní. Kvalitativní výzkum umožňuje mnohem hlubší vhled do problematiky, neboť zkoumaná realita není redukována na „*několik málo proměnných a na malý počet analyzovaných vztahů mezi nimi*“³¹ Skutečné porozumění vztahům v předmětné realitě je pak založeno na zahrnutí co největšího počtu různých dimenzí zkoumaného problému.

Současně jsou však dosud kvalitativní metody výzkumu vnímány jako pouhý doplněk kvantitativních metod. „*Kvalitativní přístup se často klade do kontrastu s kvantitativním zkoumáním. Vzorem kvantitativního přístupu jsou metody přírodních věd. Lidské chování*

---

²⁹ ŠARADÍN, Pavel in: LEBEDOVÁ, Eva. *Negativní kampaně a politická reklama ve volbách*. V Olomouci: Periplum, 2008. Studie a analýzy (Periplum). ISBN 978-80-86624-44-0. s. 48

³⁰ DISMAN, Miroslav. *Jak se vyrábí sociologická znalost: příručka pro uživatele*. Praha: Karolinum, 1993. ISBN 80-7066-822-9. s. 287

³¹ Tamtéž, s. 285

podle tohoto přístupu můžeme měřit a predikovat. Metodologie kvantitativního výzkumu je velmi důkladně rozpracována a podstatně se opírá o hypoteticko-deduktivní princip ověřování teorií a o využití statistických metod.“³² Tato metoda výzkumu si však za dobu své existence vybudovala v sociálních vědách své pevné postavení a je považována za zcela rovnocennou. Za významné specifikum tohoto přístupu považuje Jan Hendl „...získávání hloubkového popisu případů. Nezůstáváme na jejich povrchu, provádíme podrobnou komparaci případů, sledujeme jejich vývoj a zkoumáme příslušné procesy. Citlivě zohledňujeme působení kontextu, lokální situaci a podmínky. Kvalitativní výzkum poskytuje podrobné informace, proč se daný fenomén objevil.“³³

4.1 Výběr zkoumaného materiálu

Pro rozbor vybrané konstrukce byla použita vydání titulu „*Na vlastní oči*“, který vychází od října 2016 nepravidelně, vždy v souvislosti s příslušnou volební kampaní.. K analýze budou použity veškeré společné části každého vydání. Analýza samotná je pak pojata jako interpretativní rozbor obsahu sdělení. Tuto část práce doplní teoretický rámec vycházející z relevantní literatury a politologický exkurs do situace na české politické scéně v době konkrétních voleb. Nedílnou součástí práce je i teoretický vliv tohoto média na volební chování obyvatel, vztažený k regionálnímu zásahu titulu, zejména v jeho lokalizovaných mutacích, a to v konfrontaci se skutečnými volebními výsledky.

4.2 Metodika výzkumu

Kvalitativní analýza se soustředí na způsob realizace dezinformační kampaně, kterou již několik let realizuje na svých stránkách titul *Na vlastní oči*. Cílem je nalezení hlavních bodů a použitých technik v předkládaných textech, stejně jako jejich konstruovaných významů. Tento způsob práce s textem lze definovat jako „výpovědní analýzu“, která „...dovoluje soustředit se na sledovaný materiál jako celek a postihnout ty faktory či komponenty, jenž stojí mimo dosah obrazové i obsahové analýzy (kontext, význam, hodnoty, pravidla příslušného diskurzu a jejich projekci do konkrétního materiálu apod.)“.³⁴

---

³² HENDL, Jan. *Úvod do kvalitativního výzkumu*. Praha: Karolinum, 1997. ISBN 80-7184-549-3. s. 13

³³ HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. 2., aktualizované vyd. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-485-4. s. 51

³⁴ BURTON, Graeme a Jan JIRÁK. *Úvod do studia médií*. Brno: Barrister & Principal, 2001. Studium. ISBN 80-85947-67-6. s. 306

4.3 Zkoumaný vzorek

Zkoumaným vzorkem jsou tištěná vydání titulu *Na vlastní oči*. K analýze byly použity výtisky titulu, který se v českém mediálním prostředí objevil poprvé v souvislosti s volbami do Senátu Parlamentu České republiky v roce 2016. Druhé vydání bylo uveřejněno v průběhu parlamentních voleb v roce 2017. Třetí vlnou byla publikace v průběhu komunálních voleb v roce 2018. Čtvrtou vlnou se stala kampaň k volbám do Evropského parlamentu v roce 2019. Celkem jde o 14 číslovaných vydání titulu, u vydání číslo 9 – 13 byly do souboru zahrnuty i regionální mutace, které byly realizovány v rámci kampaně v roce 2018.

4.4 Roviny výzkumu

První rovinou je kvalitativní analýza obsahu publikovaných textů. Jelikož se jedná o bulvární médium, pak nedílnou druhou rovinu tvoří kvalitativní analýza grafického zpracování předkládaných sdělení a jejich vizualizace na stránkách předmětného titulu. Veškeré texty uveřejněné na podzim 2016 na stránkách titulu „Na vlastní oči“ jsou anonymní a jejich text je v rámci citací použit v původní podobě znění, včetně případných pravopisných chyb a nesprávné terminologie.

5 Praktická část

V této části práce se věnuji rozboru konkrétních článků, které byly uveřejněny v titulu *Na vlastní oči* a interpretacím nalezených konstrukcí.

5.1 První vlna – volby do Senátu Parlamentu ČR v roce 2016

První kolo voleb do Senátu Parlamentu ČR probíhalo ve dnech 7. – 8. října 2016. Druhé kolo voleb následovalo v pátek 14. října a sobotu 15. října. Ve volebním obvodu číslo 22 (Praha 10) obhajovala svůj mandát senátorka za Stranu zelených a místostarostka MČ Praha 10, Mgr. Ivana Cabrnachová. Mezi její hlavní soupeře se počítal MUDr. Jiří Holubář za TOP09, který na jaře roku 2016 vyhrál celorepublikovou anketu Unie pacientů České republiky o nejoblíbenějšího odborného lékaře a získal tak prestižní ocenění Lékař roku 2015. Druhým vážným soupeřem byla Renata Chmelová, opoziční zastupitelka za Koalici

Vlasta, kterou tvořili nezávislí občané a koalice stran LES a KDU- ČSL. V komunálních volbách 2014 tato koalice dostala podporu 17,77 % voličů a Zastupitelstvu Prahy 10 získala 8 zastupitelů (ze 40) a stala se druhou nejsilnější stranou městské části. Tehdejší koalici tvořili zastupitelé za TOP 09, ČSSD, ODS, Zelení, Nezávislí pro Prahu 10 - Hnutí pro lepší Desítku a dva bývalí členové Hnutí ANO2011. Ve čtyřicetičlenném zastupitelstvu měla tato koalice většinu 22 hlasů.

5.1.1 Titul *Na vlastní oči*

První tři čísla titulu *Na vlastní oči* vyšla na podzim roku 2016. Byla distribuována do schránek výhradně na území městské části Praha 10, kde právě probíhaly senátní volby. Jejich vydavatel byl anonymní, stejně tak nebyl žádný z uveřejněných textů podepsán autorem. Titul měl rozsah 8 listů (16 stran) formátu A4, v lepené vazbě, tištěný plnobarevně na standardním novinovém papíře. Deklarovaný náklad je 30 000 kusů, tiráž neuvedena, stejně jako není uvedena registrace periodického tisku u Ministerstva kultury ČR. Titul byl tehdy, i ve všech následujících vlnách, zdarma.

Již samotný název „*Na vlastní oči*“ lze chápat ve dvou rovinách. Především vyvolává mýtus autentičnosti obsažených sdělení. Informací, které si každý čtenář nyní může skutečně ověřit „na vlastní oči“, tj. bez klamů, zatajování, příkras a nepřesností. Současně však odkazuje na velmi úspěšný publicistický pořad TV Nova, který na televizní obrazovku přinášel investigativní žurnalistiku. Vzhledem k velmi dlouhému časovému úseku, kdy byl vysílán (1994–2009), se jedná o zažitou značku s jasně definovaným obsahem. Odvysílané reportáže významně přispěly k odhalení několika významných a dosud aktuálních kauz a jeho tehdejší reportéři jsou v médiích z velké většiny stále aktivní. Na tomto místě je nutno zmínit zvláštní skutečnost, že držitelé ochranné známky „*Na vlastní oči*“ nevznesli proti jejímu použití žádný protest.

Současně s tímto tištěným médiem byl zprovozněn profil titulu na sociální síti Facebook a jeho internetová verze. Ve stejné době byl obsah titulu výrazně propagován na dnes již neexistujícím profilu Desitkar.cz. Tento portál byl zajímavý především svou vazbou na tehdejšího tiskového mluvčího MČ Praha 10.³⁵

---

³⁵ KOMRSKOVÁ, Jana. *Závislost nezávislého portálu www.desitkar.cz?* [online] [cit. 2019.03.02] Dostupné z: <https://www.jana-komrskova.cz/news/zavislost-nezavisleho-portalu-www-desitkar-cz/>

List byl zaměřen výhradně na kritiku tamní kandidátky do senátu, Renaty Chmelové³⁶, která ovšem navzdory této tvrdé mediální antikampani mandát získala. Vzhledem ke skutečnosti, že průběh voleb a rozhodování voličů mohlo ovlivnit nejvýše první vydání titulu, které se ve schránkách obyvatel Prahy 10 objevilo bezprostředně před prvním kolem senátních voleb, lze tento deklarovaný cíl útoku zpochybnit. Obě následující vydání byla distribuována až po uzavření volebních úřadů a vyhlášení výsledků, v listopadu 2016.

Alvarová ve své knize „Průmysl lži“ velmi názorně demonstruje, jak je skryté propagandistické sdělení atraktivně předkládáno publiku formou sdělení na hranici bulvárních titulů v duchu Postmanovy knihy *Ubavit se k smrti*. Důležitá pro vnímání zprávy jako pravdivé, je správná kombinace reálného a snadno ověřitelného základu. „*Zrnko pravdy v tomto případě reprezentuje nějaký model, archetyp, informaci, příběh, [...] Musí tam být něco, co už známe, co už jsme slyšeli, bylo nám opakováno a považujeme to za součást našeho domácího vesmíru.*“³⁷ Cílovou skupinou propagandy v současné České republice je podle autorky nespokojené publikum, v kterém je již dostatečně dlouho živena frustrace, zklamání a nedůvěra, posílena o několik desetiletí dějin v komunistickém režimu. Výroba politických skandálů, postupné znechucování občanů a cíleně podlamovaná věrohodnost politické reprezentace, to vše je pečlivě sledováno a analyzováno. Výsledkem je pozorovatelná rostoucí agresivita v diskuzích na sociálních sítích, stoupající společenské napětí a stále častější užívání vyhrůžek a vulgarismů ve veřejném prostoru i na úrovni nejvyšších vládních představitelů. Pozorovatelným důsledkem této aktivity v České republice je pak aktivace notorických nevoličů. Skutečné propagandistické poselství se často ukrývá pod různými obaly tak, že jej příjemce informací ve své podstatě nevnímá. Podle autorky se nacházíme v situaci, kdy jsme pro zásah propagandy mimořádně vnímaví. V jednom okamžiku se u manipulátorů sešly čtyři klíčové faktory, které umožňují její obrovský zásah. Prvním z nich jsou relativně dostupné finanční prostředky a nízká cena práce. Druhým je všeobecné zlidovění internetu a především sociálních sítí. Třetím faktorem je sofistikované užití masové a sociální psychologie. Tyto premisy doplňuje čtvrtý faktor,

---

³⁶ Renata Chmelová - v komunálních volbách v roce 2014 byla zvolena zastupitelkou městské části Praha 10 jako nezávislý lídr kandidátky „VLASTA - koalice občanů Prahy 10, KDU-ČSL a LES“. Ve volbách do Senátu PČR v roce 2016 kandidovala jako nestraník navržený KDU-ČSL za koalici „Chmelová do senátu – Vlasta: občané Prahy 10, KDU-ČSL a LES s podporou Pirátů a Desítky pro domácí“ v obvodu č. 22 – Praha 10, zahrnujícím městské části Praha 10 (bez Vinohrad), Dubeč a Štěrboholy a stala se senátorkou. V komunálních volbách v roce 2018 obhájila post zastupitelky městské části Praha 10 a v listopadu 2018 byla zvolena starostkou městské části Praha 10.

³⁷ ALVAROVÁ, Alexandra. *Průmysl lži: propaganda, konspirace a dezinformační válka*. Praha: Stanislav Juhaňák - Triton, 2017. str. 162

kterým je naprostá nepřipravenost publika ke kritickému vnímání obsahu sdělení a mizivá mediální edukace ve společnosti.

Obrázek č. 1: Titulní strana prvních dvou vydání Na vlastní oči.

Zcela v tomto duchu je i obsah všech tří prvních vydání titulu Na vlastní oči. Titulní straně prvního vydání dominuje titulek „Zrada ideálů“, doplněný portréty Renaty Chmelové a kontroverzní političky hnutí ANO 2011, Radmily Kleslové.³⁸ Podtitulek „Bude se opakovat podvod na voličích“ na jedné straně stupňuje negativní konotace slova „Zrada“, současně má vzbudit dojem, že se nejedná o první podvod, ale o opakované nečestné jednání některého z aktérů. „Pískám za toho, kdo platí víc“ je v připojené grafice vloženo do úst Renaty Chmelové a doplněno popisem „Pokrytec! Renata Chmelová (Vlasta) hodlala před volbami bojovat proti kmotrům a hned po volbách se s nimi chtěla spojit. Máme důkaz.“³⁹

Celé první vydání je cíleno nikoliv výhradně proti kandidátce na senátorku, Renatě

³⁸ Radmila Kleslová - v letech 1986 až 1989 členkou Státní bezpečnosti, od roku 1988 ve 23. odboru rozvědky, který měl na starosti získávání a výcvik špiónů do kapitalistického zahraničí (zdroj: SCHOVÁNEK, R. *Babišova rozvědčice Kleslová, číslo průkazu 240361*. Echo24.cz [online] [cit. 2019.06.05] Dostupné z: <http://echo24.cz/a/iyF6u/babisova-rozvedcice-kleslova-cislo-prukazu-240361>. V letech 2010 až 2014 byla místostarostkou městské části Praha 10 za ČSSD. V roce 2014 vstoupila do hnutí ANO 2011 a od listopadu 2014 do ledna 2016 působila jako starostka MČ Praha 10. V únoru 2015 byla zvolena místopředsedkyní hnutí ANO 2011. V září téhož roku na tuto funkci rezignovala. V současné době opoziční zastupitelka MČ Praha 10 a předsedkyně zastupitelského klubu ANO 2011.

³⁹ Zrada ideálů. *Na vlastní oči*, r. 2016, č. 1, s. 1

Chmelové, ale proti celé tzv. aktivistické opozici v tehdejší zastupitelstvu Prahy 10, sdruženém kolem Koalice Vlasta.^{40 41} Následující dvě strany jsou věnovány kauze bývalého zastupitele za tuto koalici pod titulkem „*Zastupitel Vlasty Mraček: 3 roky vězení za podvod. To tu ještě nebylo*“.⁴² Následuje text „*5 nejhorších místních aktivistů*“⁴³, kde jsou představeni tehdejší hlavní aktéři politické opozice z Koalice Vlasta. Milana Mračka doplňuje zastupitelka Olga Richterová⁴⁴, která: „*Patří mezi nejvlivnější silně levicově zaměřené pražské pirátky, Stojí mimo jiné i za pirátskou aktivitou nabídnout squatterům prázdné prostory v Praze 10. Je sympatizantkou Kliniky*“⁴⁵. *Prohlašuje se za členku*

---

⁴⁰ „Koalici VLASTA tvoří aktivní občané, straníci i nestraniční, kteří se rozhodli změnit mimořádně nezdravé politické prostředí na Praze 10. V komunálních volbách 2014 jsme získali důvěru 17,77 % voličů. Získali jsme 8 zastupitelů (ze 40) a stali jsme se druhou nejsilnější stranou v zastupitelstvu Prahy 10. Vedli jsme poctivě povolební jednání, abychom hájili vaše zájmy v Radě městské části. Nikoli z naší vůle ale vznikly v průběhu tohoto volebního období dvě pozoruhodně pestré koalice „přátel starých pořádků“. Ta první v čele s ANO, tak druhá, současná v čele s TOP09. Za klíčový problém Prahy 10 považujeme neefektivní a neprůhledné hospodaření a malou informovanost občanů. Nevzdáváme zápas o co nejlepší způsob řešení sídla naší radnice. Ve výborech Zastupitelstva a komisích Rady se kompetentně podílíme na řešení všech důležitých komunálních záležitostí. Hlídáme dobré hospodaření, chceme smysluplný rozvoj veřejného prostoru, hájíme kvalitu zdravotních a sociálních služeb, zasazujeme se kvalitní a včasnou nabídku mateřských a základních škol. Chceme plně využít potenciál různých spolků, sdružení a občanských iniciativ.“ Zdroj: program Koalice Vlasta [online] [cit. 2017.06.04] Dostupné z: <https://www.vlasta10.cz/index.php/program/koalice-vlasta>

⁴¹ Koalice Vlasta vznikla jako občanské sdružení zástupců několika politických stran a občanů v souvislosti s peticí proti přestavbě stávajícího úřadu MČ Praha 10, jejíž odhadovaný rozpočet byl přibližně miliarda korun. Zde je také původ názvu „Vlasta“, neboť toto jméno nese právě budova stávající Radnice MČ Praha 10.

⁴² Vyjádření Koalice Vlasta k případu zastupitele Milana Mračka: „Oznámení koalice VLASTA (26. 2. 2016) V pátek 26. února 2016 složil zastupitel koalice VLASTA Milan Mraček do rukou 1. zástupce starosty Prahy 10 Vladimíra Nováka svůj zastupitelský mandát. Důvodem je jeho pravomocné odsouzení Městským soudem v Praze ze dne 24. 2. 2016 za uvedení nepravdivých informací v žádosti o dotaci. Milan Mraček okamžitě odstoupil ze Zastupitelstva MČ Praha 10. „*Výrok soudu o své vině respektuji, i když se s ním neztotožňuji. Po projednání celého případu před soudem jsem si vědom chyby, kterou moje žádost o dotaci obsahovala, ale v okamžiku jejího podání jsem o ní nevěděl. I když jsem připraven podat dovolání, plně si uvědomuji, že tento stav je neslučitelný s řádným vykonáváním povinností zastupitele. Proto se vzdávám svého zastupitelského mandátu a omlouvám se všem, které jsem zklamal,*“ říká Milan Mraček. To, za co byl Milan Mraček potrestán, se v žádném ohledu netýká záležitostí Prahy 10, ale projektu sociálního bydlení ve čtvrti Předlice v Ústí nad Labem. Zastupitelé koalice VLASTA oceňují, že Mgr. Milan Mraček odstoupil bezprostředně po výroku soudu a ze své vlastní vůle, a děkují mu za jeho koncepční práci ve Sportovním výboru Zastupitelstva a v Komisi bytové politiky Rady MČ Praha 10. Zdroj: Oznámení Koalice Vlasta [online] [cit. 2017.06.04] Dostupné z: <https://vlasta10.cz/index.php/aktualne/103-oznameni-koalice-vlasta-26-2-2016>

⁴³ 5 nejhorších místních aktivistů. *Na vlastní oči*, r. 2016, č. 1, s. 4-5

⁴⁴ PhDr. Olga Richterová, PhD. Do října 2018 působila jako opoziční zastupitelka MČ Praha 10 za Koalici Vlasta. V současné době poslankyně Parlamentu ČR za Českou pirátskou stranu. Je místopředsdkyní Výboru pro sociální politiku, členkou Výboru zdravotního a Stálé komise pro rodinu, rovné příležitosti a národnostní menšiny. Profesí je korpusová lingvistka a překladatelka z angličtiny a němčiny. Do října 2018 byla zastupitelkou na Praze 10. Pochází z Choltic u Pardubic.

⁴⁵ Autonomní sociální centrum Klinika v Praze na Žižkově. Vzniklo koncem listopadu 2014 nelegálním obsazením nevyužívané budovy bývalé plicní kliniky v Jeseniově ulici. Centrum Klinika bylo opakovaně

česko-bratrské církve.“ Skutečnost, že Olga Richterová je členkou České pirátské strany, je využita k šíření zcela nepodložených fám. S použitím všech negativních atributů, které jsou tradičně spojovány s Českou pirátskou stranou v dehonestujících kampaních, je na stránkách tohoto titulu rozvíjena teorie o plánu na implementaci komunity squatterů do neobydlených budov v majetku městské části Praha 10. „*Chtějí nám sem dát feťáky a squatterery*“⁴⁶ je titulek dalšího anonymního článku v prvním vydání, který dále pokračuje: „*Veřejnost vyděsil nedávný případ tzv. Kliniky na Žižkově, kterou protizákonně obsadili hysteričtí aktivisté. Podle informací, které máme k dispozici, hrozí, že se Klinika přesune na Prahu 10.*“⁴⁷ Text je zdánlivě ověřen citací neznámého odborníka na danou problematiku, který „v obavách z pomsty squatterů“ chce zůstat v anonymitě. Poprvé se zde objevuje zmínka o hrozbě imigrantů, kteří jsou poněkud nelogicky spojeni s tímto tématem: „*Podle zákulisních informací se mezi aktivisty kolem koalice Vlasta objevují tendence prosadit v Praze 10 ubytovny pro imigranty. Byť se zdá, že imigrantská krize v Praze není aktuální, s velkou pravděpodobností k ní dojde v rámci tzv. přerozdělovacích kvót Evropské unie.*“⁴⁸ K shodnému tématu se vrací i druhé vydání na straně čtyři v článku „*Komunitní centrum v ohrožení. Už se tady potloukají anarchisté s kleštěmi*“.⁴⁹ V tomto textu je plán na obsazení prázdné budovy, v které je plánován vznik Komunitního centra pro Prahu 10, přímo spojen s osobou Olgy Richterové: „*Na radnici Prahy 10 sílí vliv levicové lobby, jejíž představitelkou je zastupitelka Olga Richterová, členka Pirátské strany a koalice Vlasta. Richterová má silné vazby na anarchistické aktivisty z Kliniky a podle některých zdrojů působí jako jejich poradkyně.*“ Třetí vydání je celé založeno na údajných dotazech a reakcích čtenářů. I zde se autoři vrací k tomuto tématu v textu „*Čtenářka Očí: Opravdu existuje tajný plán na násilné obsazení KD Eden?*“.⁵⁰ Čtenářům je předkládána smyšlená konspirační prý konspirační teorie, podle které „*Hnutí Vlasta, napojené na Piráty ze Žižkova, zablokovalo veškeré snahy o oživení chátrající budovy.*“ Zastupitelé za Koalici Vlasta jsou zde obviňováni, že ze své menšinové pozice v Zastupitelstvu dokázali

---

zmiňováno ve zprávách Ministerstva vnitra o extremismu v části věnované krajní levici. (Zdroj: Zpráva MV o extremismu za 2. čtvrtletí 2016, Zpráva MV o extremismu za 1. čtvrtletí 2016 [online] [cit. 2019.02.02] Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/ctvrtletni-zpravy-o-extremismu-odboru-bezpecnostni-politiky-mv.aspx>

⁴⁶ Chtějí nám sem dát feťáky a squatterery. *Na vlastní oči*, r. 2016, č. 1, s. 9

⁴⁷ Tamtéž.

⁴⁸ Tamtéž.

⁴⁹ Komunitní centrum v ohrožení. Už se tady potloukají anarchisté s kleštěmi. *Na vlastní oči*, r. 2016, č. 2, s. 4

⁵⁰ Čtenářka Očí: Opravdu existuje tajný plán na násilné obsazení KD Eden? *Na vlastní oči*, r. 2016, č. 3, s. 6

zablokovat veškeré snahy o obnovu KD Eden⁵¹. Současně jsou členové České pirátské strany slovně spojováni s „*Piráty ze Žižkova*“, kteří nelegálně obsadili budovu tzv. Kliniky. Celý text doprovází ilustrační koláž narkomana při nitrožilní aplikaci před KD Eden, na jehož čepici je doplněn text „*Klinika*“ a „úřední razítko“ s nápisem POTVRZENO přes celou koláž. Olga Richterová je spojena s dalším textem, který má poškodit její obraz v očích čtenářů. Jedná se překvapivě o tabuizované téma menstruace, o kterém se veřejně příliš nemluví. Článek „*Je libo menstruační kalíšek*“⁵² je založen na blogu⁵³ Olgy Richterové z roku 2010, kde se na základě svých osobních ekologických aktivit zamýšlí nad recyklací dámských hygienických potřeb. „*Nedá mi to. Jedná se sice o záležitost čistě ženskou, a navíc dost intimní. Ale může z toho být taková malá menstruační revoluce. Vždyť my, milé dámy, můžeme snížit objem odpadu na skládkách či poslat do kyttek celé jedno průmyslové odvětví, hlavně nás ale měsíčky můžou přestat tolik omezovat. Stačí vyměnit vložky za kalíšek.*“ Učinit z tohoto textu předmět hrozby pro obyvatele Prahy 10 je důkazem jisté obsahové vyčerpanosti redakce listu.

Lidovec Pavel Mareš,⁵⁴ který je rovněž zastupitelem MČ Praha 10 za Koalici Vlasta, je charakterizován jako „*Zákulisní hráč radniční aktivistické party a člen obskurní koalice Vlasta*“. Na stránkách titulu je také označován hanlivou přezdívkou „*Pán plynu*“. „*Máme důkaz: zastupitel Mareš sedí v dozorčí radě místní obří firmy! Střet zájmů, o jakém se nesnilo ani Babišovi*“⁵⁵ – tak zní bombastický titulek posledního textu prvního vydání *Na vlastní oči*. Tento text má skutečně racionální základ. Zastupitel Pavel Mareš je politickým reprezentantem KDU-ČSL v dozorčí radě společnosti Pražská plynárenská, a.s. Tato skutečnost je veřejně známá a není potřeba výraznější investigativnější práce, než je otevření

---

⁵¹ Kulturní dům Eden stojí v místech bývalého prvorepublikového zábavního parku Eden, Byl uveden do provozu v roce 1980, ale v důsledku špatného technického stavu byl v roce 2000 uzavřen. Budova je ve vlastnictví městské části Praha 10.

⁵² Je libo menstruační kalíšek? *Na vlastní oči*, r. 2016, č. 3, s. 11

⁵³ RICHTEROVÁ, Olga: Menstruační kalíšek – hygieničtější, ekologičtější i levnější. Blog 19. 6. 2010. [online] [cit. 2017.05.15] Dostupné z: <https://richterova.blog.respekt.cz/menstruacni-kalisek-hygienictejsi-ekologictejsi-i-levnejsi/>

⁵⁴ Pavel Mareš, předseda obvodní organizace KDU-ČSL – Strašnice, předseda zastupitelského klubu Koalice VLASTA, zastupitel, vedoucí redaktor Karmelitánského nakladatelství a Vlastních novin, člen dozorčí rad Pražská plynárenská a.s. V současné době *předseda zastupitelského klubu Koalice Vlasta. V zastupitelstvu se zaměřuje na změny v sociální oblasti i ve vzdělávání. Stál u počátku diskuse k hospicové a paliativní péči i u ceny bratří Čapků pro dobré učitele Prahy 10.* [online] [cit. 2019.05.15] Dostupné z: *Zdroj: https://www.vlasta10.cz/index.php/program/kandidati*

⁵⁵ Máme důkaz: zastupitel Mareš sedí v dozorčí radě místní obří firmy. *Na vlastní oči*, r. 2016, č. 1, s. 14-15

portálu justice.cz. Stejně tak je známá kritizovaná nepřiměřeně vysoká výše odměn, které z této pozice vyplývají a které jsou zveřejněny ve výroční zprávě společnosti. Ke shodnému tématu se autoři vrací i v třetím čísle, v článku „Čtenář Očí: Kolik tedy bere pán plynu?“ a ve druhém vydání, kde je toto téma nelogicky spojeno s údajným poměrem mezi Pavlem Marešem a Olgou Richterovou. V předmětném článku sice o vzájemném vztahu není jediná informace, ale pro čtenáře má být jasným sdělením titulek: „*Divná láska pána plynu a zubaté anarchistky. Nečekaný průnik na radnici Prahy 10. Bude hůř?*“, doplněný neuměle zpracovanou koláží obou jmenovaných aktérů v podivném objetí (tato grafika je doplněna na boku drobným textem: „*Pozor! Toto není skutečná fotografie, ale umělecká koláž a politická satira.*“). Podle autorů však „*Křesťan Pavel Mareš redaktor Karmelitánského nakladatelství musí čelit ideologické nespoutanosti pirátky Olgy Richterové*“

Obrázek č. 2: Divná láska pána plynu a zubaté anarchistky. Na vlastní oči č. 2, strana 14 – 15. Doplnující text je uveden na pravém svislém okraji koláže.

Jako dokreslení naprosté amorálnosti „křesťana Mareše“, člena strany KDU-ČSL a současně redaktora Karmelitánského nakladatelství, kdy obě pozice jsou spojeny s jistou mírou dodržování křesťanských hodnot je text „*Mareš nám zdražuje plyn a ještě si za to*

nechává dobře zaplatit“⁵⁶, doplněný fotografií staré paní s popisem „Zkřehlá stařenka pozoruje léky“. K otázce odměn, které za svou funkci v Pražské teplárenské Pavel Mareš pobírá, se sám v rozhovoru pro portál desitka.cz vyjádřil takto: „Své odměny netajím. Celého svého podílu na zisku (tzv. tantiém) se zříkám a budu to dělat i nadále ve prospěch organizací zřizovaných hlavním městem, případně neziskových organizací, které s hl. m. úzce spolupracují.“⁵⁷

Dalším z opozičních „aktivistů, na které směřuje kampaň titule Na vlastní oči je Jana Komrsková,⁵⁸ která „Byla zvolena za Stranu zelených, ale ze strany poté hlasitě vystoupila (taktika trojského koně není v pražské politice ojedinělá. Nyní podporuje bývalé aktivisty a politiky z obskurní koalice Vlasta. Šušká se, že právě ona má přinášet negativní a kritická témata vůči všem“. Zde je zajímavé, že zpracovatel tiskových materiálů použil zřejmě z neznalosti nedopatřením fotografii gymnastky Jany Komrskové, kdy se jedná o pouhou shodu jmen. Jana Komrsková v této kampani poněkud překvapivě nedostala větší prostor. Přestože byla na stupnici nebezpečí pro Prahu 10 autory označena za číslo dvě, hned po Renatě Chmelové, nepodařilo se zřejmě získat žádný materiál, který by bylo možné zpracovat do textu, odpovídajícímu záměru celých novin.

Hlavním nebezpečím pro obyvatele Prahy 10 je však podle autorů předsedkyně Koalice Vlasta Renata Chmelová. „Řekněte jasné Ne pokrytectví nabubřelé aktivistky Chmelové“⁵⁹. Financování její senátní kampaně je dáno do souvislosti s ruskou energetickou lobby, kdy je v tomto článku zpochybňován legální původ finančních zdrojů, z nichž hradila svou senátorskou kampaň, stejně tak i celková výše přiznaných nákladů. „Sama Chmelová přitom utratila částku za vlastní propagaci a noviny statisícové částky, které přesahují její příjmy ... Celkové náklady Chmelové na čtyři noviny a kampaň odhadují experti na částku blízkou se miliónu korun. Občané Prahy 10 se proto ptají: „ Kde na to vzala?“ Skutečné

---

⁵⁶ Mareš nám zdražuje plyn a ještě si za to nechává dobře zaplatit. *Na vlastní oči*, r. 2016, č. 2, s. 14

⁵⁷ Rozhovor s Pavlem Marešem na: Desitka.cz. Co dělá Pavel Mareš v plynárně? Vít Novák už to ví! [online] [cit. 2019.04.15] Dostupné z: <https://desitka.cz/text-co-dela-pavel-mares-v-plynarne-vit-novak-uz-to-vi/>

⁵⁸ Jana Komrsková - od roku 2014 zastupitelka MČ Praha 10. Zvolena na kandidátce Strany zelených. V květnu 2015 vystoupila dobrovolně z vládnoucí koalice (ANO 2011, ČSSD, SZ, Nezávislí pro Prahu 10 - Hnutí pro lepší desítku) a odešla do opozice, kde začala spolupracovat s Koalicí Vlasta a především s Českou pirátskou stranou. Od října 2017 členka České pirátské strany, od ledna 2018 předsedkyně zastupitelského klubu Pirátů MČ Praha 10. V současné době 1. místostarostka MČ Praha 10. Je ambasadorkou iniciativy Rekonstrukce státu a držitelka prověrky NBÚ na stupeň „Důvěrné“. Pochází ze Zlína. [online] [cit. 2019.04.15] Dostupné z: <https://praha.pirati.cz/lide/jana-komrskova/>

⁵⁹ Řekněte jasné Ne pokrytectví nabubřelé aktivistky Chmelové. *Na vlastní oči*, r. 2016, č. 2, s. 6-7

náklady na volební kampaň lze dohledat na níže uvedených odkazech a ověřit si tak reálné náklady a příjmy celé kampaně.⁶⁰ Bývalý manžel Renaty Chmelové je kladen do přímé vazby s ruskými energetickými podnikateli, pro které „Milionové částky (například na vydávání aktivistických novin), to jsou jen drobky, které ruští kmoťři jen tak smetou ze stolu. Šušká se také o zprostředkované vazbě aktivistky Chmelové na Patrika Romana, šéfa Pražské služby.“⁶¹ Text je doprovázen fotografií Renaty Chmelové přebarvené do zeleného spektra a s výrazným otiskem „úředního razítka“ na čele s textem NEVOLIT!. Do úst je jí pak vložena bublina s popisem „Pískám za toho, kdo platí víc!“.

Obrázek č. 3: Řekněte jasné Ne pokrytectví nabubřelé aktivistky Chmelové. Na vlastní oči 3, s. 6 - 7

V následujícím vydání je poprvé v tomto titulu zmiňován americký miliardář a filantrop George Soros⁶², který je oblíbenou postavou konspiračních teorií bulvárních titulů. V článku „Víc, než kmoťr: Mega mafián s cílem rozložit společnost“⁶³ je identifikován, jako muž v pozadí Koalice Vlasta: „Skutečná síla tohoto kmoťtra všech kmoťrů je v drobné,

⁶⁰ Náklady na kampaň Renaty Chmelové. [online] [cit. 2019.04.15] Dostupné z: <http://www.zaostrenona10.cz/tag/renata-chmelova/>
<https://smlouvy.pirati.cz/smlouvy/2016/06/29/chmelova/chmelova.pdf>
<https://www.fio.cz/ib2/transparent?a=2100991031&f=01.01.2016&t=19.09.2016>

⁶¹ Řekněte jasné Ne pokrytectví nabubřelé aktivistky Chmelové. Na vlastní oči, r. 2016, č. 2, s. 6-7

⁶² George Soros. [online] [cit. 2019.04.15] Dostupné z: <https://www.georgesoros.com/>

⁶³ Víc, než kmoťr: Mega mafián s cílem rozložit společnost. Na vlastní oči, r. 2016, č. 2, s. 8-9

mravenčí práci jeho nadace Open Society Fond. Ta financuje a sama realizuje jak projekty, které usilují o systémové změny nejen na celostátní a regionální úrovni ... Počínání koalice Vlasta, kterou vede zastupitelka (a nyní již senátorka Renata Chmelová), zcela zapadá do představy miliardářovy nadace...“ Sörosovým cílem je podle autorů vytvořit s pomocí „aktivistů a vítáčů“ z celé Prahy 10 jeden velký uprchlický tábor, jako je v tehdy velmi mediálně populárním francouzském Calais. Nikdo již samozřejmě nezmiňuje Sörosův význam, kdy „I vzhledem ke svým středoevropským kořenům své aktivity Soros výrazně zaměřil také na podporu pádu komunismu v Sovětském svazu a dalších zemích bývalého východního bloku.“⁶⁴ Na zdánlivě nejasné financování odkazuje i další text⁶⁵ „Čísla v mlze a divné účty“, ve kterém se náklady „odhadované experty“ z jednoho milionu korun v předchozím vydání vyšplhaly již na trojnásobnou částku. V třetím vydání je tato fáma znovu potvrzena textem „Máte pravdu! Hlavní mecenáš Chmelové & spol. je megagauner, Geoge Söros: Lidský odpad, který si lidský odpad bere jako rukojmí“⁶⁶. Celý text je z hlavní části věnován české novinářce a moderátorce Daniele Drtinové a jejímu ocenění, které tato „nejnudnější moderátorka u nás“⁶⁷ získala právě od Nadace Open Society Fund. Stejnému tématu se v následujících letech věnovali například i Parlamentní listy⁶⁸, Vlastenecké noviny⁶⁹ a další média. Spojitost s financováním kampaně Renaty Chmelové není uvedena žádná, stejně jako jakýkoliv důkaz o její vazbě na George Sörose.

Největším prohřeškem Renaty Chmelové a celé Koalice Vlasta byla podle autorů „Zrada na voličích“, kdy v rámci politických vyjednáváních po pádu koalice pod vedením ANO 2011 na počátku léta 2016, bylo jednou z možností i spojení Koalice Vlasta, ANO 2011 a TOP 09. Na tuto koaliční smlouvu odkazuje nejen titulní strana prvního vydání novin, ale i text na straně osm „Prodejná Vlasta: Tajná smlouva s agentkou Kleslovou“.⁷⁰ Tato

---

⁶⁴ SOKOL, Petr, George Soros: Příběh vlivného finančníka, proti kterému se obrací čím dál víc lidí. *Reflex* [online] [cit. 2019.04.16] Dostupné z: <https://www.reflex.cz/clanek/causy/88054/george-soros-pribeh-vlivneho-financnika-proti-kteremu-se-obraci-cim-dal-vic-lidi.html>

⁶⁵ Čísla v mlze a divné účty. *Na vlastní oči*, r. 2016, č. 2, s. 9

⁶⁶ Máte pravdu! Hlavní mecenáš Chmelové & spol. je megagauner. *Na vlastní oči*, r. 2016, č. 3, s. 8-9

⁶⁷ Tamtéž.

⁶⁸ RICHTEROVÁ, Barbora: Další střípek do mozaiky. Drtinová z DVTV sedí na místě, které jí zahrál George Soros. Veselovský odmítá, že by od tohoto člověka brali peníze. *Parlamentní listy*, [online] [cit. 2019.16.04] Dostupné z: <https://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Dalsi-stripek-do-mozaiky-Drtinova-z-DVTV-sedi-na-miste-ktere-ji-zahral-George-Soros-Veselovsky-odmita-ze-by-od-tohoto-cloveka-brali-penize-529086>

⁶⁹ ZAJCEVA, Irina Vladivojna: Je Daniela Drtinová jen prodejná děvka George Sorose? Máme důkazy, jak to je. *Vlastenecké noviny* [online] [cit. 2019.04.16] Dostupné z: <http://www.vlasteneckenoviny.cz/?p=194750>

⁷⁰ Prodejná Vlasta: Tajná smlouva s agentkou Kleslovou. *Na vlastní oči*, r. 2016, č. 1, s. 8

smlouva ve svém návrhu vycházela z koaliční matematiky v situaci Prahy 10, kdy se jednalo o jednu z variant početně většinových uskupení, které by v případě uzavření smlouvy o spolupráci mělo v Zastupitelstvu MČ Praha 10 většinu. „*Koalice Vlasta, kterou vede Chmelová, chtěla hned po volbách vytvořit koalici s Kleslovou a vystavila jí bianco šek na vládnutí.*“⁷¹, tvrdí autoři textu. Paradoxní a poněkud nelogické je, že podle samotných autorů tuto tajnou dohodu, která je označována za zradu na voličích, zveřejnila samotná Renata Chmelová: „*Chmelová navíc porušila dohody ještě před podpisem, když vše „napráskala“ do médií. Kleslová (která měla jako agentka práskání roky v popisu práce), pro to tentokrát neměla pochopení.*“⁷² Shodné téma je jako dopis čtenářů znovu připomenuto i ve třetím vydání v textu „*Čtenářka Oči: Nevěřím, že by byla Koalice Vlasta schopná podvést voliče... a tajně podepsat smlouvu zrady*“ Poněkud překvapivě v žádném z otištěných článků není rozebírán i třetí subjekt tohoto návrhu koaliční smlouvy, kterým je TOP 09, pro jehož voliče je spojení s ANO 2011 v jiných případech zcela nemyslitelné. Kandidát na senátora za TOP 09, MUDr. Jiří Holubář, je naopak dalším důkazem nečestného jednání Renaty Chmelové, která jej podle autorů udala a snažila se jej v předvolební kampani poškodit: „*Chmelová poštvála před druhým kolem voleb na Holubáře kontrolu. Udala ho. Práskat druhé, to by jí šlo...*“⁷³ Předmětem tohoto textu je skutečnost, že MUDr. Holubář v rámci předvolební kampaně obeslal své pacienty dopisem, ve kterém je žádal o podporu své kandidatury. Toto jednání bylo Úřadem na ochranu osobních údajů vyhodnoceno jako protiprávní a MUDr. Holubář byl nucen uhradit pokutu sto deset tisíc korun. "*Jedná se doposud o jediný případ, kdy úřad trestal zpracování osobních údajů v rámci předvolební kampaně,*" uvedl mluvčí ÚOOÚ, pan Marcín.⁷⁴ Holubář byl podle autorů hlavním favoritem voleb a toto byla jediná cesta, jak jej nečestným způsobem diskreditovat. Autoři doslova píší: „*Co na tom, že se oblíbený lékař ničím neprovinil – a kontrola následně nic nezjistila? Záminkou tohoto podlého činu prý byl pro Chmelovou dopis, který chirurg poslal před volbami svým pacientům: že je bude léčit i po té, co by byl zvolen senátorem. A lup ho tam: už měl na krku podezření ze zneužití osobních údajů.*“⁷⁵

Ve druhém vydání se na stranách dvě a tři objevuje téma, kdy kandidátka na

---

⁷¹ Prodejná Vlasta: Tajná smlouva s agentkou Kleslovou. *Na vlastní oči*, r. 2016, č. 1, s. 8

⁷² Tamtéž.

⁷³ Chmelová poštvála před druhým kolem voleb na Holubáře kontrolu. *Na vlastní oči*, r. 2016, č. 2, s. 6-7

⁷⁴ POKORNÝ, Marek: Lékař roku zneužil v senátní kampani data pacientů, dostal pokutu sto tisíc. Kandiduje znovu. *Aktualne.cz* [online] [cit. 2019.04.16] Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/lekar-roku-zneužil-v-senatni-kampani-data-pacientu-dostal-po/r~5083ca569faa11e7b286002590604f2e/>

⁷⁵ Jak poslala na Holubáře kontrolu. *Na vlastní oči*, r. 2016, č. 3, s. 3

senátorku zapoměla na termín svatby, kterou měla oddávat. Jedná se zcela nepochybně o osobní selhání, které se však v obdobné situaci, jakou může být i náhlé onemocnění, nebo nehoda oddávajícího, operativně řeší jeho nahrazením jiným členem zastupitelstva, který je k dispozici. V tomto případě se však jednalo o kameramana Jaromíra Šofra, jehož svědkem na uvedené svatbě měl být známý zpěvák Václav Neckář. Toto téma bylo vhodně využito vzhledem k popularitě Václava Neckáře a dostalo se i na obálku třetího vydání, pod titulkem „*Pojďme spolu na půlnoční*“, který odkazoval na populární hit „Půlnoční“ z roku 2011.

Obrázek č. 4: Původní verze obálky třetího vydání Na vlastní oči a její konečná podoba

Tato obálka tak nahradila původní s hlavním nadpisem „*Když mafie naděluje*“, který je použit v koláži na straně tři.⁷⁶ Renata Chmelová se vyjádřila takto: *"Na svatební obřady jsem nedorazila a hned odpoledne jsem na tímto opomenutím projevila lítost a omluvila se úředníkům i paní zastupitelce, která mě na poslední chvíli stihla nahradit."*⁷⁷ Podle zdrojů redakce titulu *Na vlastní oči* byla skutečným důvodem nepřítomnosti nadměrná konzumace alkoholu předchozí večer: „... což ovšem neznamená, že by si to známá z baru vymyslela –

⁷⁶ Už nám jdou po krku. Senátorka Chmelová: Chci okamžitý zákaz novin Na vlastní oči Praha 10. *Na vlastní oči*, r. 2016, č. 3, s. 3

⁷⁷ ŠINDELÁŘ, Rudolf. OSTUDA na tajné svatbě kameramana Šofra! Zpěváka Neckáře nechali čekat... *sip.denik.cz* [online] [cit. 2019.04.16] Dostupné z: <https://sip.denik.cz/celebrity/ostuda-na-tajne-svatbe-kameramana-sofra-zpevaka-neckare-nechali-cekat-20161003.html>

stejně jako náš zdroj. Lze si celkem snadno představit, jak se paní Chmelová po veselé noci (má toho moc) souká z postele například ve své vilce v Záběhlicích...“⁷⁸ Poděkování redakce: „*Tahle paní to zachránila*“⁷⁹ pak patří zastupitelce za KSČM, Janě Čunátové, která na svatbě nahradila nepřítomnou Renatu Chmelovou. Text má čtenářům nejen popsat Renatu Chmelovou, jako nezodpovědnou, čerstvě zvolenou senátorku, která nezvládá svůj vztah k alkoholu, ani své povinnosti, nýbrž má zřejmě vzbudit i závist odkazem na majetkové poměry jmenované, která se budí ve „*své vilce v Záběhlicích*“.

Titul *Na vlastní oči* byl na podzim roku 2016 vydáván anonymně, za nikdy neobjasněného financování a bez příslušné registrace na Ministerstvu kultury ČR. Ve svém třetím čísle vychází prohlášení autorů pod názvem „*Slovo redakce: kdo jsme a proč vydáváme tyto úžasné noviny?*“.⁸⁰ Autoři i nadále zůstávají v anonymitě. „*Jsmo parta přátel, která na Praze 10 bydlí, všichni jsme se tady narodili, chodili do základky a prožili dětství. Na Praze 10 se nám líbí a jsme tu spokojeni. V poslední době ale zjišťujeme, že naše městská část směřuje díky iniciativě různých aktivistů tam, kam si to jako starousedlíci rozhodně nepřejeme.*“⁸¹ V přijemcích sdělení se tak snaží vyvolat dojem, že jejich jediným a primárním zájmem je spokojený život všech občanů Prahy 10 a na základě svých důvěrných informací a znalostí se pokoušejí aktivně bránit tento dobře fungující region před anarchií, zločinem, destrukcí systému a nezodpovědnými aktivistickými politiky, kteří se skrytě chystají převzít kontrolu nad správou městské části. Nacionalismus v podobě regionálního patriotismu je tak využit jako motiv jejich činnosti. Pokud je v textu příležitost, pak autoři upozorňují na význam místa narození ve vztahu k místu života. „*Vstávají nám vlasy hrůzou, když vidíme plány těchto nových mocipánů, co chtějí s Prahou 10 udělat. ... Jejich zájem na rozvoji Prahy 10 je nulový, osobně jsme se o tom přesvědčili. Radnice je díky jejich rozvratné činnosti prakticky eliminovaná, nedělá se nic. ... Důvod je jednoduchý. Tito lidé chtějí využít Prahu 10 jenom jako koryta, vztah k naší městské části nemají většinou žádný.*“⁸² Patriotismus je specifický společensko-politický postoj vycházející z emocionálně silně kladného vztahu k „domovině“, kterou může představovat stát, určitá geografická oblast, nebo konkrétní město. Velmi blízko má k pojmu vlastenectví, které jak jej definuje Velký sociologický slovník „*obecně znamená oddanost pospolitosti, k níž člověk náleží. Projev*

---

⁷⁸ Měla kocovinu. *Na vlastní oči*, r. 2016, č. 3, s. 13

⁷⁹ Tamtéž.

⁸⁰ Slovo redakce: kdo jsme a proč vydáváme tyto úžasné noviny? *Na vlastní oči*, r. 2016, č. 3, s. 2 a 4

⁸¹ Tamtéž.

⁸² Tamtéž.

tzv. lokálního patriotismu jsou mnohem staršího data, než moderní nacionalismus ... od 18. století získává patriotismus nový význam, který překračuje pouhou svázanost s rodným krajem. Vlast (patrie) označuje ideál svobodné země, o jejíchž osudech rozhodují samotní občané.⁸³ Rozdíl mezi nacionalismem a patriotismem lze podle Klinka a Brownové definovat tak, že patriotismus je založen na hodnocení vlastního národa ve vztahu k ostatním národům, kdežto patriotismus je srovnává s jakousi idealizovanou představou vlastního národa.⁸⁴

Není překvapením, že autor uvedeného textu a uvedený předseda redakční rady, pan Pavel Neumann, neexistuje na seznamu obyvatel Prahy 10, na výzvy k osobnímu setkání nereagoval a adresa, na které byla registrována doména www.navlastniocipraha10.cz, je fiktivní adresa prázdné parcely. Renata Chmelová se k těmto novinám vyjádřila takto: „Cílem tiskoviny „Na Vlastní Oči Praha 10“ bylo podle mého názoru narušit čestnost a poctivost senátní volební kampaně v roce 2016 tím, že o mě, jako kandidátce voleb do Senátu Parlamentu ČR, jakož i celé Koalici Vlasta, byly publikovány nepravdivé, vymyšlené a lživé informace a údaje. Tiskovina byla vydána anonymně, a ačkoli šlo od druhého čísla o tiskovinu periodickou, nebyla registrována na Ministerstvu kultury, jak je to ze zákona povinné.“⁸⁵ Podle autorů novin Na vlastní oči vyvolalo jejich vydání „v řadách aktivistických struktur v Praze 10 paniku. „Tyhle noviny nesmějí vycházet!“ volali prý aktivisté na své tajné poradě, svolané před pár dny speciálně za tímto účelem.“⁸⁶ Právě tato neexistence skutečného vydavatele, „strany dobra“, který přináší tato skandální odhalení, je hlavní chybou první fáze působení titulu Na vlastní oči. Čtenář nikdy nezískal informaci, kdo je ta správná osoba, skupiny, nebo politická strana, která bojuje proti zlu, personalizovanému „aktivistům“ na stránkách titulu. Neměl možnost se identifikovat s nějakou konkrétní entitou, které by mohl vyjádřit svou podporu a sympatie.

---

⁸³ PETRUSEK, Miloslav, Hana MAŘÍKOVÁ a Alena VODÁKOVÁ. *Velký sociologický slovník*. Praha: Karolinum, 1996. s. 760

⁸⁴ MUMMENDEY, Amélie; KLINK, Andreas; BROWN, Rupert. Nationalism and patriotism: National identification and out-group rejection. *British Journal of Social Psychology*. 2001-6, roč. 40, čís. 2, s. 159–172. [online] [cit. 2019-02-21] Dostupné z: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1348/014466601164740>

⁸⁵ CHMELOVÁ, Renata. Vzpomínáte si na dehonestáčnické anonymní noviny „Na vlastní oči Praha 10“, když jsem kandidovala do Senátu? [online] [cit. 2019.04.17] Dostupné z: <http://renatachmelova.cz/blog/2017/12/13/vzpominate-si-na-dehonestacni-anonymni-noviny-na-vlastni-oci-praha-10-kdyz-jsem-kandidovala-do-senatu/>

⁸⁶ Už nám jdou po krku. Senátorka Chmelová: Chci okamžitý zákaz novin Na vlastní oči Praha 10. Na vlastní oči, r. 2016, č. 3, s. 3

Hlavním důvodem vydávání titulu *Na vlastní oči* v době senátních voleb a během následujících měsíců tak nebylo primárně poškození kandidatury Renaty Chmelové do Senátu. Druhé a třetí vydání se ve schránkách občanů Prahy 10 objevilo po uzavření volebních místností a po vyhlášení výsledků. Domnívám se, že se jednalo především o snahu poškodit představitele tehdejší opozice v období předcházejícímu dalším komunálním volbám v roce 2018. Nelze ověřit, zda bylo původním záměrem ve vydávání anonymního titulu pokračovat i v dalších měsících, nebo se jednalo o jednorázový projekt. Některé indicie (další vydané číslo vychází jako 5. vydání, na další výtisk se odkazuje i číslo 3) naznačují, že autoři připravovali i číslo čtyři, které snad v důsledku policejního šetření nebylo předáno do tisku.

Koalice Vlasta a s ním spolupracující opoziční zastupitelé v tehdejší ZMČ Praha 10 jsou na stránkách tohoto titulu definováni jako „aktivisté“. Jejich základní charakteristika zní takto: „*Smyslem života aktivisty je protest. Protest jakýkoli, proti čemukoli. Je velikým štěstím pro lidstvo, že většinu aktivistů to časem přejde, buď dostanou rozum, nebo mají jiné starosti. Je ovšem úzká skupina aktivistů, která zjistí, že aktivismus je jim schopen zajistit pohodlné živobytí za poměrně málo aktivity, a stávají se z nich aktivisté profesionálové.*“⁸⁷

Tito aktivisté na stránkách titulu spojují veškeré negativní konotace. Jsou spojováni s korupcí, spoluprací s mafií, jejich aktivity jsou financovány z nejasných zdrojů, jejich cílem je destrukce, anarchie a boření. Cílem všech těchto aktivistů je poskytnout na Praze 10 azyl squatterům, drogově závislým a samozřejmě i blíže nedefinovaným migrantům. V regionu, kde působí, ruší vše pozitivní, co doposud městská část pro své občany vybudovala. Tato témata jsou shrnuta hned v prvním vydání titulu *Na vlastní oči*, v textu „*10 důvodů, proč aktivisté škodí naší krásné Praze 10*“.⁸⁸ Tato témata jsou regionálně cílena a týkají se interní situace Prahy 10. Zdroje, o které se tvrzení opírají, jsou vždy anonymní a neuvádějí svá jména „*ze strachu z pomsty aktivistů*“. Přesto jsou tato tvrzení označována za názor odborníků v dané problematice a textům tak dodávají výraznou argumentační oporu v referenční rovině zdánlivé autority. Za zdroj informací bývá často použit výraz „*šušká se*“, který na jednu stranu evokuje ve čtenářích exklusivní přístup autora textu k zákulisním informacím a zdrojům, současně jej však zdánlivě vylučuje jako přímého poskytovatele předkládaného sdělení v případném sporu.

---

⁸⁷ 5 nejhorších místních aktivistů. *Na vlastní oči*, r. 2016, č. 1, s. 4-5

⁸⁸ 10 důvodů, proč aktivisté škodí naší krásné Praze 10. *Na vlastní oči*, r. 2016, č. 1, s. 10-11

Aktivisté a příznivci Koalice Vlasta jsou dokonce přirovnáváni k náboženské sektě. „*Myslela jsem, že jde o nějakou reklamu na svědky Jehovovy. Rychle jsem to vypnula, protože jsem se bála, že se mě budou ptát, jestli jsem opravdu šťastná*“, líčí emotivně svou reakci na předvolební spot Renaty Chmelové důchodkyně Z. Š. v článku na straně 14.⁸⁹ Představitelé tehdejší politické opozice na Praze 10, na které byla cílena první vlna vydávání titulu *Na vlastní oči*, se tak ocitli ve shodné situaci, jakou popisuje Karel Čapek ve své satirické povídce „*Skandální aféra Josefa Holouška*“ z roku 1927. „*Jak jsme bezpečně zjistili, v dome čp. 171 obývá pan Josef Holoušek, známý straník našich úhlavních politických nepřátel ... Naše veřejnost nyní vidí, od jakých individuí a jakými prostředky byla vedena pustá a ničemná volební kampaň proti naší straně a jejímu milovanému vůdci. K neslýchanému případu zastřených oken se ještě vrátíme!*“⁹⁰

Již v této první fázi své existence titul *Na vlastní oči* dobře pracuje se všemi charakteristickými znaky bulváru, kterými jsou podle autorů Osvaldové a Halady především neověřené informace a senzace, které nenutí k přemýšlení, ale pouze vybízejí k jejich konzumaci.⁹¹

5.1.2 Grafika titulu *Na vlastní oči*

Bulvární tisk obecně cílí především na vizuální komunikaci. Charakteristická je proto v první řadě grafická podoba novin. Titul musí být lákavý již svou obálkou a alarmujícím sdělením, které nutí čtenáře k jeho konzumaci. V běžném konkurenčním prostředí novinového stánku jde o standardní boj o pozornost zákazníka s ostatními tituly v nabídce. Klasické heslo marketingu „obal prodává“ je zde rozvinuto do detailu. Titulní strana proto úmyslně působí jako pozvánka k dalšímu obsahu. Z tohoto důvodu již od konce 19. století vydavatelé vědí, že fotografie vydá za tisíc slov a z pohledu úspěšnosti titulu je titulní strana klíčová.⁹² Příjemci sdělení tyto fotografie vnímají nekriticky, bez racionálního odstupu, zda nevznikly pomocí počítačových úprav, nebo kombinací několika zdrojových snímků. V případě titulu *Na vlastní oči* byla tato manipulace prakticky potlačena. Použité

⁸⁹ Jsou tady a chtějí vaši duši: Svědci Chmelovovi. *Na vlastní oči*, r. 2016, č. 2, s. 14

⁹⁰ ČAPEK, Karel. *Skandální aféra Josefa Holouška: Podivuhodné sny redaktora Koubka: dvě satirické povídky*. Praha: Melantrich, 1977. s. 9

⁹¹ OSVALDOVÁ, Barbora - HALADA, Jan, a kol. *Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace*. Praha: Libri, 2007. 263 s.

⁹² POSTMAN, Neil. *Ubavit se k smrti: veřejná komunikace ve věku zábavy*. 2., opr. vyd. Praha: Mladá fronta, 2010. s. 93

fotografie jsou složeny do graficky velmi nekvalitních koláží, kdy se vizuální vjem nesnaží vzbudit dojem reálných snímků, ale pouze vzbudit převážně negativní emoce formou výsledného obrazu. Obrazový doprovod tak plní funkci pseudokontextu, o jehož významu Neil Postman říká:“ *„Pseudokontext je struktura, jež má roztržitým a bezvýznamným informacím dodat zdání použitelnosti. Způsob použití, který pseudokontext nabízí, však nepředstavuje čin, řešení problému ani dosažení změny. Je to jediná možnost, jak použít informaci, která nemá k našemu životu přirozený vztah. A takovou možností je samozřejmě zábava“*⁹³

Vzhled bulvárních titulů neodmyslitelně provázejí velké, křiklavé titulky, které hovoří o senzačním obsahu připojeného textu. Spolu s velkoformátovým obrazovým doprovodem láká k dalšímu setrvání u titulu. Samotný styl titulků v bulvárních médiích evokuje styl reklamních kampaní. Připojený text v případě novin Na vlastní oči však vůbec nemusí korespondovat s obsahem a tématem, které anoncuje jeho titulek. Titulek se tak stává zprávou samou o sobě, která plní svůj hlavní účel – sdělit nějakou senzaci. Jeho úmyslná nejednoznačnost a skrytý význam má za cíl pouze vyvolání emocí. Vlastní text je ve své podstatě podružný a pro příjemce není jeho obsah podstatný. Přesto však tyto texty splňují další atributy bulvárních titulů. V jejich obsahu nalezneme množství citově zbarvených výrazů, vykřičníků, otazníků a rovněž hovorové výrazy i gramatické chyby.

5.1.3 Výběr témat

Nejčastějšími tématy bulvárních titulů jsou skandály, nepodložené fámy, kriminalita, droby, neštěstí a sex. Na stránkách domácích titulů, jako je například Blesk, nebo Aha!, v tomto segmentu nalezneme i skutečné příběhy, pozitivně laděné informace a reportáže, které mají vyvážit negativní emoce „hlavních témat“. Právě vyvolat v příjemcích emoce je jedním z charakteristických znaků bulváru. V případě titulu Na vlastní oči tato odlehčující pozitivní rovina obsahu zcela chybí. Po přečtení titulku čtenář často zjistí, že doprovodný text je zcela bez vztahu ke svému nadpisu. Například v citovaném článku o údajném financování kampaně Renaty Chmelové miliardářem Sörosem není o kandidátce na senátorku žádná informace. Stejně jako pod titulkem, oznamujícím velmi úzkou citovou vazbu mezi členy tehdejší opozice se o jejich údajném vztahu čtenář nic nedozví.

---

⁹³ POSTMAN, Neil. *Ubavit se k smrti: veřejná komunikace ve věku zábavy*. 2., opr. vyd. Praha: Mladá fronta, 2010. s. 94

5.1.4 Hlavní zpráva

Při výběru hlavní zprávy na titulní list se autoři snaží především ohromit svým sdělením. Z tohoto důvodu je pro první vydání použit palcový titulek „*Zrada ideálů! – Bude se opakovat podvod na voličích?*“, spojený s dvojicí fotografií Renaty Chmelové a Radmily Kleslové. Již tento samotný titulek má vzbudit negativní emoce kombinací výrazů zrada a podvod. Slovo „*Podvod*“ nalezneme i na titulní straně druhého vydání, které otevírá článek „*Podvod na voličích – senátní volby pravda vs. lež*“. V třetím čísle byl původní text „*Když mafie naděluje*“ nahrazen aktuálním skandálem, kdy kandidátka na senátorku zapoměla v předvolební kampani na termín svatby, kterou měla oddávat. Tyto titulní strany mají za cíl především čtenáře ohromit, zaujmout zcela nečekanou informací. Tímto způsobem se zcela smyšlená zpráva stává mýtem, který je oproštěn od jakékoliv konkrétnosti. Charakteristickým znakem tohoto mytologického rozměru zprávy je jejich nezávislost na konkrétní ověřitelné události v historii, kdy skutečnost nahrazuje sám sebou. „*Mýtus zbavuje předmět, o kterém mluví, veškerých dějin. Dějiny se v mýtu odpařují*“⁹⁴. Rovněž Neil Postman v této souvislosti hovoří, že „*média, jejichž struktura je orientována na produkci obrazů a fragmentů, nás připravují o historickou perspektivu*“⁹⁵. Tvzení, která jsou předkládána příjemcům sdělení bez jakékoliv možnosti kritického zhodnocení pravdivosti, nabývají velké informační pružnosti a bulvár se tak stává ideálním nositelem pro jejich šíření.

5.1.5 Vliv na výsledky voleb

První vlna vydávání titulu *Na vlastní oči* byla zaměřena proti kandidátce na senátorku Renatě Chmelové. Na výsledku voleb se tato aktivita neprojevila a Renata Chmelová zvítězila ve svém volebním obvodu se ziskem 57,45% hlasů.

Titul byl do té míry přehnaně negativní a nevyvážený, že zřejmě ve svém důsledku docílil nežádoucích účinků negativní reklamy, které uvádí Bradová.⁹⁶ Může se jednat o kombinaci těchto efektů:

---

⁹⁴ BARTHES, Roland. *Mytologie*. Praha: Dokořán, 2004. s. 149.

⁹⁵ POSTMAN, Neil. *Ubavit se k smrti*. Praha: Mladá fronta, 2010. s. 158.

⁹⁶ BRADOVÁ, Eva. *Negativní kampaně a politická reklama ve volbách*. Olomouc: Periplum, 2008. Studie a analýzy (Periplum). s. 28-29

- **bumerangový účinek** (Boomerang Effect), kdy negativní reklama vyvolá více negativních pocitů směrem k jejímu autorovi, nežli ke kritizovanému subjektu
- **syndrom oběti** (The Victim Syndrom), při kterém vzbudí negativní reklama dojem neférovosti a vzbudí tak spíše pozitivní podporu napadeného
- **efekt dvojí škody** (The Double Impairment Effect), kdy negativní reklama vyvolá shodně negativní pocity k oběma soupeřům

číslo	Kandidát příjmení, jméno, tituly	Volební strana	Navrhující strana	Politická příslušnost	Počty hlasů		% hlasů	
					1. kolo	2. kolo	1. kolo	2. kolo
*1	Chmelová Renata	KDU+Pir+DPD+LES	KDU-ČSL	BEZPP	5 459	8 255	22,8	57,45
2	Kislingerová Eva prof. Ing. CSc.	ANO	ANO	BEZPP	3 619	X	15,12	X
3	Bartoňová Pálková Irena	ODS	ODS	BEZPP	2 222	X	9,28	X
4	Schwarz Zdeněk MUDr.	HPP	HPP	BEZPP	2 360	X	9,86	X
5	Cabrnochová Ivana Mgr.	Zelení+ČSSD	Zelení	Zelení	3 038	X	12,69	X
6	Slováček Antonín	Soukromníci	Soukromníci	BEZPP	207	X	0,86	X
7	Hóřl Josef JUDr.	ČSNS 2005	ČSNS 2005	BEZPP	133	X	0,55	X
8	Holubář Jiří MUDr.	TOP+STAN	TOP 09	BEZPP	4 741	6 114	19,8	42,54
9	Nedělkova Ludmila Mgr.	KSČM	KSČM	KSČM	1 523	X	6,36	X
10	Koranda Miroslav Mgr.	Patrioti ČR	Patrioti ČR	Patrioti ČR	632	X	2,64	X

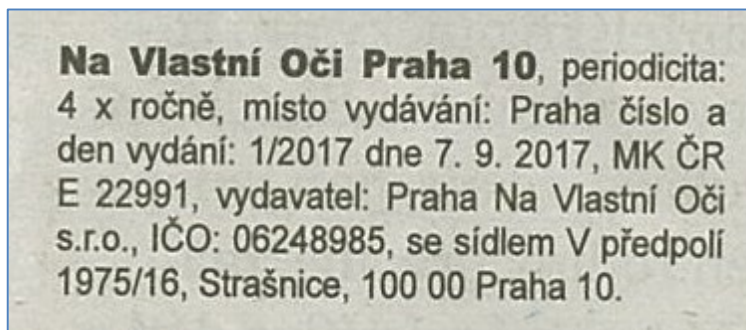
Tabulka 1: Výsledky senátních voleb pro obvod 22⁹⁷

5.2 Druhá vlna – parlamentní volby 2017

Ve dnech 20. 10. – 21. 10.2017 probíhaly volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. Již v září se v poštovních schránkách po celé republice objevil titul Na vlastní oči ve svém pátém vydání. Zůstal zachován shodný formát, papír, barevnost i tisk,

⁹⁷ Výsledky senátních voleb. Volby.cz [online] [cit. 2019.17.05] Dostupné z: <https://volby.cz/pls/senat/se2111?xjazyk=CZ&xdatum=20161007&xobvod=22>

jako u první vydavatelské vlny, pouze deklarovaný náklad se zvýšil na půl milionu výtisků. V tiráži zůstal nedopatřením i odkaz na původní redakci v názvu titulu „*Na vlastní oči Praha 10*“.

Obrázek č. 5: Tiráž druhé vlny vydání titulu Na vlastní oči ještě s názvem Na Vlastní Oči Praha 10

Vydavatelem titulu se v jeho druhé fázi existence stal pan Michal Klement, zaměstnanec jednoho z pražských obchodníků s automobily. Ten v červenci 2017 založil firmu „*Praha Na Vlastní Oči s.r.o.*“ a titul nechal 1. září zaregistrovat na ministerstvu kultury, v evidenci periodického tisku pod názvem "*Na vlastní oči Praha 10*". Je překvapující, že společnost, která v rámci této volební kampaně vydávala tři výtisky celostátně distribuovaných novin v deklarovaném nákladu 500 000 až 4 900 000 kusů na vydání, ve svém daňovém priznání za rok 2017 uvádí účetní obrát 0 Kč.⁹⁸ Na tuto nesrovnalost upozornil pedagog, novinář a lektor David Klimeš: „*Základní obrysy tohoto nového penězovodu okolo Okamury už známe z minulého podzimu. Vydavatelem se před sněmovními volbami stává prodejce aut Michal Klement se zmíněnou nově založenou minifirmou. Ale od počátku je jasné, že jde jen o schránku a brzo vyjde najevo, že v pozadí je Jan Čížek, který je z Prahy 10 stejně jako vlivný zákulisní hráč Tomáš Hrdlička, jenž svou přízeň od ODS přenesl už před časem právě k SPD. Všichni ví, jak se věc má, nikdo s tím ale nemůže nic dělat, pokud Klement tvrdí, že opravdu zvládá po republice vyrábět, tisknout a distribuovat milióny výtisků novin SPD (historii finančních kouzel Okamury si můžete připomenout třeba tady, jak jsem ji zmapoval před sněmovními volbami). Jenže v SPD zapoměli na jednu drobnost. A to dost podstatnou. Firmy musí odevzdávat účetní závěrku. A stejně tak to letos udělala i Klementova společnost. Jenže v kolonkách zisku a ztrát chybí alespoň nějaká vymyšlená čísla. Tržby nic, finanční výsledek nula, výsledek hospodaření nula, čistý obrát nula. A to při zajišťování tak monstrózní akce, jako je vydávání*

⁹⁸ Detail společnosti Na vlastní oči Praha 10 s.r.o. *Justice.cz* [online] [cit. 2019.04.16] Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=52396750&subjektId=979885&spis=1084254>

antiimigračního bulváru, prostě nejde,“⁹⁹

V září a říjnu vychází další dvě čísla Na vlastní oči, tentokrát již jako celostátní volební noviny Okamurova hnutí Svoboda a přímá demokracie (dále SPD¹⁰⁰). K vydávání se titulu se o několik měsíců později přihlásil jeho strýc, majitel společnosti Strategic Consulting, pan Jan Čížek. Ten sám to vysvětluje tak, že synovec je členem SPD a rozhodl se periodikum dočasně poskytnout své vlastní partaji, aby jí ve volbách pomohl. Tehdy, v rozhovoru pro Hospodářské noviny Jan Čížek poprvé přiznal, že ve skutečnosti se o jejich tisk a distribuci staral on a Michal Klement je jeho synovec, který s ním celý projekt od počátku úzce konzultoval.

Vizuální prezentace strany SPD je založena na osobnosti svého předsedy. Předseda strany je dominantním vizuálním rysem celé kampaně. Jeho tvář je všudypřítomná a zároveň tvoří jakousi reklamní značkou celé strany. Ani oblečení není voleno náhodně. Na všech oficiálních fotografiích kampaně (a také na mnoha tiskových konferencích či televizních debatách) vystupuje Tomio Okamura sice v kvalitním obleku, ale téměř zásadně bez kravaty.

---

⁹⁹ CEMPER, Jan: Okamurův zázrak? Zpracovatelem předvolebních novin je firma s nulovým obratem. *Manipulatori.cz* [online] [cit. 2019.04.18] Dostupné z: <https://manipulatori.cz/okamuruv-zazrak-zpracovatelem-predvolebnich-novin-je-firma-s-nulovym-obratem/>

¹⁰⁰ Strana Svoboda a přímá demokracie – Tomio Okamura (SPD) byla založena v první polovině roku 2015 poslanci Tomiem Okamurou a Radkem Fialou (oba Úsvit přímé demokracie), kteří vystoupili z poslaneckého klubu Úsvit přímé demokracie po vnitrostranické roztržce, kdy se do čela Úsvitu dostal poslanec Marek Černoch. V programu strany [online] [cit. 2019.04.18] Dostupné z: <https://www.spd.cz/program>, jsou dominantními tématy vlastenectví, nacionalismus a odmítání Evropské unie. Dalším klíčovým tématem je požadavek přímé demokracie, který člen předsednictva SPD charakterizuje takto: „Ve starověku demokracie znamenala jednoduše shromáždění, kde občané mohli vést diskuse a rozhodovat o veřejných záležitostech. Jako místo, kde se demokracie (vláda lidu) zrodila, jsou často označovány starověké Atény. Právě zde byl v roce 594 před naším letopočtem zaveden princip rovnosti práv a zlepšen přístup lidí k moci. Účast na veřejném životě a právo vykonávat úřední funkci byly poprvé dostupné pro širší vrstvy populace. Z této počáteční formy demokracie však stále byla vyloučena většina lidí, jako ženy a otroci a ve skutečnosti celá vládní struktura té doby byla založena na otrokářském systému, který elitě umožňoval účastnit se shromáždění. Nástupem významných politických teoretiků, státníků a filosofů (Perikles, Sokrates, Platón a Aristoteles), kteří přispěli k rozvoji klíčových koncepcí demokracie, jako je konstitucionalismus (vláda lidu prostřednictvím demokratické ústavy) a potřeba veřejných debat před přijetím rozhodnutí se tyto nadčasové myšlenky začaly rozvíjet a dodnes stále ovlivňují snahy směřující k demokratizaci. Jelikož se však nepodařilo vytvořit dokonalý systém, demokracie zůstala nedokončenou cestou. Přímá demokracie je velké téma a žít se s ní budeme muset chtít nechtě naučit, jak u nás, tak v celé Evropě, jelikož ona jediná je východiskem z politicko-bruselské krize. Je jedním z nejdůležitějších politických témat, které prosazuje hnutí Svoboda a přímá demokracie – Tomio Okamura (SPD), jelikož dává možnost všem občanům vyjádřit svou vůli nad jakoukoli otázkou, přímo volit a odvolávat politiky a zaručuje vymahatelnou odpovědnost politiků či soudců. Tím se z ní stává nejspravedlivější a nejdemokratičtější politický systém.“ (ROZVORAL,Radek. Přímá demokracie a její historické začátky. [online] [cit. 2019.04.18] Dostupné z: <https://www.spd.cz/novinky/radek-rozvor-al-prima-demokracie-a-jeji-historicke-zacatky>

Celostátní konference v červenci 2019 podpořila v rámci změny stanov nový název Svoboda a přímá demokracie (SPD).

Tato drobná vzpoura proti stereotypu absolutní většiny ostatních politiků má nejen odlišovat, ale zároveň jej přiblížit „běžnému voliči“. Předseda strany stojí na fotografiích uvolněně, lehce natočen, kdy vyvolává pocit pohybu, akčnosti a energie. Pozitivní efekt doplňuje i lehký úsměv. Fotografie má vyvolat dojem silného, mladého, energického lídra, který dává jasné odpovědi a zná řešení. Jedná se o zobrazování ideálního vůdce, který je zárukou lepší budoucnosti. Vzhledem k silně medializované minulosti Tomia Okamury, jejímž obsahem bylo působení v hnutí *Úsvit přímé demokracie*, nevyjasněné finanční transakce a bulvární zprávy z jeho osobního života, lze tento způsob zpodobnění podle Bartheseova popisu mytizace přirovnat k jisté inflexi a zároveň k posunu do sekundárního sémiotického systému, kde je definován jeho nový obsah. V tomto případě se jedná o persvazivní techniku „*argumentum ad potlum*“¹⁰¹, jejímž cílem je získat přízeň davu.

Významným sémiotickým kódem je i barevnost. Všechny vizuály strany SPD využívají na pozadí českou státní vlajku, která tvoří i grafickou součást loga strany. Tato symbolika ideologie nacionalismu je v grafickém zpracování až předimenzovaná. Mýtický výraz hrdosti na státní symboly a hájení národních zájmů je jedním z hlavních sdělení celé kampaně.

Použité slogany ve volebních materiálech nám v paradigmatické rovině nesdělují nic nového, než komprimovanou podobu volebního programu. Nenabízejí způsob řešení nebo konkrétní kroky strany, ale jednoznačně ukazují na její rozhodnost. „*Zestátnění*“, „*odpovědnost*“, „*ne islámu*“, „*paraziti*“, „*odvolatelnost*“. Všechny tyto použité výrazy směřují k vnímání strany jako rozhodné síly, nabízející jednoduchá a rychlá řešení všech aktuálních problémů společnosti. Použitá červená barva promluvy vytváří z hesla dominantní část vizuálu. Použitá jazyková sdělení jsou umístěna vpravo od portréту předsedy strany. Vztah mezi znaky je dán vztahem mezi textem a fotografií, kdy z fotografie je vytvořen původce sdělení. Celek pak vyvolává dojem nutné změny a strany personifikované osobou jejího předsedy, která voliče k této změně bezpečně a rychle dovede.

Hnutí *Svoboda a přímá demokracie – Tomio Okamura* (zkráceně SPD) je, jak již plný název tohoto politického uskupení napovídá, založena na osobnosti svého předsedy Tomia Okamury. Ten se k otázce voličů této strany, tedy občanů, na které míří program

---

¹⁰¹ JELÍNEK, M., ŠVANDOVÁ, B. *Argumentace a umění komunikovat*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 1999. s. 166-167.

SPD, vyjadřuje takto: „*Jedním slovem je to pracující nespokojený občan. ... Jsou to lidé, kteří uvažují zdravým selským rozumem. Nejsou to absolventi filozofických fakult multikulturních směrů.*“¹⁰²

Jedná se opět o klasický formát bulvárního tabloidu, který splňuje veškeré charakteristiky takového média – používá jednoduchou, výraznou grafiku, uplatňuje primitivně upravené velkoplošné fotografie, dominantní titulky a v zásadě obsahuje minimum textu. Ačkoliv čistě bulvární styl komunikace je ve standardní politické propagaci v rámci České republiky poměrně neobvyklou taktikou, tak v případě SPD, vzhledem k jeho předpokládanému elektorátu, jde o přístup neobyčejně efektivní.

Cílem celého projektu ve všech jeho vývojových stupních bylo poškodit politickou konkurenci. Tato negativně pojatá předvolební kampaň je jednou z cest, jak zpochybnit důvěryhodnost politických oponentů a jejich program v očích potenciálních voličů. Jedná se o však značně neobvyklou formu politické komunikace. První náznak podobně pojaté negativní kampaně lze v našich zemích po roce 1989 zaznamenat až v kampani ODS z roku 1998, kdy tato strana varovala před „socialistickým nebezpečím“.¹⁰³ Rozsah a zejména pak obsah titulu *Na vlastní oči* však zůstává zcela unikátním projektem v rámci politického bulváru užitého v předvolební kampani.

K vydávání tohoto politického bulváru se na internetových stránkách SPD vyjádřil její předseda Tomio Okamura takto: „*První číslo nových novin SPD – Na vlastní oči v nákladu 500 tisíc kusů budou ode dneška rozdávat po celé republice členové SPD. Kdo si chce přečíst necenzurované informace o dění u nás a ve světě a plánech SPD, má jedinečnou možnost. Přečtěte si také náš program, který budeme realizovat po úspěšných volbách. Elektronická verze novin je ke stažení zde: <http://www.spd.cz/up.../stranky/6/dokumenty/na-vlastni-oci.pdf> Jestli se vám noviny líbí, prosím sdílejte odkaz všem vašim přátelům. Budu se těšit na Vaše reakce a podněty pro další číslo, které vyjde v říjnu.*“¹⁰⁴ Noviny ve svém záhlaví nesou dovětek „nezávislé noviny“, který je v následujícím čísle doplněn sloganem „Babišfree“, čím ve čtenářích vzbuzují dojem, že jejich obsah je objektivní, bez jakékoliv cenzury a autocenzury redakce. Veškeré uveřejněné texty jsou opět anonymní, bez

¹⁰² EuroZprávy.cz / ČTK. Typický volič? Lídři stran prozradili, na koho se v kampani zaměřují. *Eurozpravy.cz* [online] [cit. 2019.04.18]. Dostupné z: <http://domaci.eurozpravy.cz/politika/204039-typicky-volic-lidri-stran-prozradili-na-koho-se-v-kampani-zameruji/>.

¹⁰³ LEBEDOVÁ, Eva. *Negativní kampaně a politická reklama ve volbách*. 1. vyd. Olomouc: Periplum, 2008. Studie a analýzy (Periplum). ISBN 978-80-86624-44-0. s. 9.

¹⁰⁴ SPD. *www.spd.cz* [online] [cit. 2019.04.18]. Dostupné z: <https://www.spd.cz/novinky/tomio-okamura-prvni-cislo-novych-novin-spd-na-vlastni-oci>

uvedeného zdroje,

Druhá vlna titulu *Na vlastní oči* se objevuje v souvislosti s volbami do Parlamentu České republiky v roce 2017. V téže době vrcholila již dva roky trvající uprchlická krize. Spory mezi jednotlivými státy Evropské unie charakterizuje odmítání dohodnutých kvót přijímaných migrantů. „*Proti povinným kvótám na přerozdělování uprchlíků jsou všechny země tzv. visegrádské skupiny (Česko, Slovensko, Polsko, Maďarsko). Česká republika nyní odmítá naplňovat nejen povinné kvóty, ale i dobrovolný závazek, který předtím učinila. Z celkového počtu přibližně 2600 lidí zatím Česko převzalo jen 12 migrantů a žádné další už přijímat nechce.*“¹⁰⁵ Tuto atmosféru strachu z nuceného příjmu neznámého počtu migrantů umocňovaly zprávy o soudních přích, které Evropský soudní dvůr zamítl. „*Evropský soudní dvůr ve středu v plném rozsahu zamítl žalobu, kterou Slovensko a Maďarsko napadly unijní systém přerozdělování žadatelů o azyl z Itálie a Řecka podle kvót. Podle soudu rozhodnutí o přerozdělení 120 tisíc uprchlíků nemuselo být přijato jednomyslně. Soud odmítl i další argumenty Bratislavy a Budapešti.*“¹⁰⁶ Tyto informace vzbuzovaly dojem násilného vnějšího diktátu, proti kterému se na domácí politické scéně objevuje jediná síla, která tyto dohody jednoznačně odmítá a chrání celý národ před vnějším nepřítelem. Tento nepřítel byl zjednodušeně personifikován do hrozby přílivu tisíců uprchlíků a s ním spojené islamizace evropského, potažmo českého prostoru.

Na titulní straně pátého vydání novin *Na vlastní oči*, které vyšlo v září, je mimo dominantního portrétu předsedy strany na pozadí české vlajky palcový titulek: „*Tomio Okamura: Válka už začala. Pravda o migrantech a jak z toho ven ...*“ téma nebezpečí islamizace spojené s migrační vlnou se stalo nosným pro celou parlamentní kampaň SPD. Opakující se text „*Ne islámu, ne teroristům*“¹⁰⁷ má vyvolat silné emoce strachu a nejistoty z politiky Evropské unie, která prosazuje pomoc uprchlíkům z rozvojových zemí. Spojuje nebezpečí terorismu a islamizace do koktejlu nenávisti vůči „*zkorumpované vládě*“, která finančně podporuje tuto řízenou migraci. „*... národ Čechů, Moravanů a Slezanů svým jednoznačně většinovým odmítáním migrantů, z nichž se rekrutuje reálné nebezpečí*

---

¹⁰⁵ IDNES, ČTK. Bylo to důležité a správné. Merkelová hájila otevření hranic běžencům, *idnes.cz* [online] [cit. 2019.04.18]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/angela-merkelova-tiskova-konference-uprchlici-polsko.A170829_110841_zahranicni_ertAC

¹⁰⁶ ČTK. Soud zamítl žalobu Slovenska a Maďarska proti uprchlickým kvótám. *idnes.cz* [online] [cit. 2019.04.18]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/soudni-dvur-eu-zaloby-kvoty-zamitnuti-slovensko-madarsko-uprchlici.A170906_094547_zahranicni_ane

¹⁰⁷ *Ne islámu, ne teroristům. Na vlastní oči*, r. 2017, č. 5, s. 10–11, a *Ne islámu, ne teroristům. Na vlastní oči*, r. 2017, č. 6, s. 10–11

terroristických činů, dobře vnímá a cítí, jak se k této otázce postavit“.¹⁰⁸ V sousedním textu „Vlastizrada? Kdo hlasoval v EU proti vlastní zemi?“¹⁰⁹ vyjmenovává české europoslance, kteří údajně hlasovali proti zájmům České republiky pro uvalení uvedených sankcí. Nenávist a současně závist u čtenářů má vzbudit i uvedený „základní plat (europoslance – pozn.) 562 tisíc Kč“. K tomuto tématu se vyjadřují v této době například oficiální stránky KDU – ČSL takto: „Prostřednictvím řetězových emailů se mezi českými občany šíří hoax o tom „jak nám čeští vlastizrádci z evropského parlamentu hlasovali pro uvalení sankcí na ČR za nepřijímání migrantů“. Tato skutečnost vznikla po blogu europoslance Petra Macha (Svobodní), který měl potřebu ukázat, že on hlasoval proti.“¹¹⁰ Pro lepší ilustraci nebezpečí, které, hrozí v důsledku přílivu uprchlíků, používá titul Na vlastní oči infografiku „Mapa smrti: brzy tam můžeme být i my“, která zachycuje hlavní místa teroristických útoků v Evropě. Pro zdůraznění hrozícího nebezpečí a jeho geografické blízkosti je ještě připojen text „Imigranti znásilnili dívku a pak ji chtěli utopit.“¹¹¹ Zatímco v předchozí vlně vydávání tohoto titulu se autoři, i vzhledem k jeho regionálnímu zásahu, omezili pouze na lokální patriotismus, v této vlně se již otevřeně pracuje s nacionalismem.

Zatímco v první vlně autoři pracují pouze s emocemi spojenými s lokálním patriotismem, ve druhé jsou již otevřeně hlášány myšlenky nacionalismu. Identitu s národem a nacionalismus lze podle Giddense definovat jako „soubor symbolů a přesvědčení, jež vyvolávají pocit příslušnosti k danému politickému společenství. Jedinec pociťuje hrdost nad tím, že je Brit, Američan, nebo Francouz, a cítí sounáležitost s ostatními příslušníky „svého národa“. Lidé nejspíš odedávna cítili potřebu se nějak identifikovat s určitou sociální skupinou, ať už šlo o rodinu, klan, nebo náboženskou komunitu. Nacionalismus se však objevil teprve s rozvojem moderního státu. Stal se hlavním projevem pocitu identity s určitým svrchovaným státním celkem.“¹¹² V individuální rovině se jedná o specifickou formu skupinové identity, kdy se jedinci cítí vzájemně provázáni bez ohledu na vzájemný fyzický kontakt. Samotný národ je spojen s uvědoměním si jeho určitých charakteristik a s

---

¹⁰⁸ Ne islámu, ne teroristům. *Na vlastní oči*, r. 2017, č. 5, s. 10-11, a NVO 5, s. 10–11 a Ne islámu, ne teroristům. *Na vlastní oči*, r. 2017, č. 6, s. 10-11

¹⁰⁹ Vlastizrada? Kdo hlasoval v EU proti vlastní zemi? *Na vlastní oči*, r. 2017, č. 5, s. 10

¹¹⁰ KDU-ČSL: Uvalení sankcí na ČR za nepřijímání migrantů. www.kdu.cz [online] [cit. 2019.04.18]. Dostupné z: <https://www.kdu.cz/aktualne/myty-a-fakta/uvoleni-sankci-na-cr-za-neprijimani-migrantu>

¹¹¹ Mapa smrti: brzy tam můžeme být i my. *Na vlastní oči*, r. 2017, č. 5, s. 6-7 a Mapa smrti: brzy tam můžeme být i my. *Na vlastní oči*, r. 2017, č. 5, s. 6-7

¹¹² GIDDENS, Anthony. *Sociologie*. Argo. 1999. s. 337

jeho vazbou k národnímu státu. Nacionalismus roste zpravidla v situaci, kdy v dané společnosti sílí pocit ohrožení „významné národy světa prožívají ve světle současných událostí svůj díl krize identity: Evropané po sjednocení, Američané v důsledku útoku z 11. září 2001 a války v Iráku, Rusové, kteří se stále ještě vyrovnávají s politickou, ekonomickou i národnostní transformací, Číňané proto, že se ocitli v centru světové globalizace. Avšak i bez těchto žhavých událostí je nacionalismus mnohými považován za nejmocnější sílu současnosti“¹¹³ Na stránkách *Na vlastní oči* je pocit ohrožení spojen především s tématem uprchlické krize, nelegální migrace a diktátu Evropské unie. „*Tahle země je naše, nenechme si ji ukrást*“¹¹⁴ je titulek rozhovoru s Tomiem Okamurou v sedmém vydání. V samotném textu zastává zcela opačné postoje, kdy za „*rasisty a xenofoby jsou tady vítači migrantů a zastánci islámu a ti, kteří ve jménu pokrytectví zvaném „politické korektnost“ rozdělují společnost a štvou lidi proti sobě.*“¹¹⁵ Ve svém programu zastává strana SPD výrazně odlišné postoje. Mezi šestnácti důvody, proč volit Tomia Okamuru nalezneme požadavek na zákaz islámu v ČR, v jehož kontextu uvádí klišé „*ne všichni muslimové jsou teroristé, ale všichni teroristé jsou muslimové*“. Toto náboženství dává do přímého kontextu nejen s nebezpečím terorismu, ale jako překážku dalšího klidného života v zemi: „*proto islám v ČR zakážeme, abychom ochránili naše občany a žili si spokojeně jako dosud.*“¹¹⁶ Dalším aspektem ochrany vnitřního prostoru státu před nebezpečím nelegální migrace má být to, že „*není pravdou, že u nás migranti nejsou a že neusilují o vpád do naší země.*“¹¹⁷ Národní cítění je spojováno i s přirozenou nutností obrany hranic, kdy SPD navrhuje povinný vojenský výcvik a větší svobodu v držení zbraní, protože „*občané musí mít možnost se bránit teroristům se zbraní v ruce*“¹¹⁸. Jako obranu před údajným diktátem Evropské unie navrhuje strana referendum o vystoupení z tohoto svazku, protože se jedná o „*drahý a byrokratický projekt, který je vedený socialistickými experimentátory*“. Jako příklad politického diktátu EU uvádí na svých stránkách titul *Na vlastní oči* situaci v Katalánsku. „*Krvavé referendum o nezávislosti Katalánska ukázalo, že mají nadnárodní elity takovou moc, že dokážou zastavit jakékoliv nepokoje.*“¹¹⁹ Charakteristický je i použitý jazyk, kdy „*my*“ chráníme „*naši zemi*“, „*naš krásný život*“ před „*vpádem migrantů*“, „*vraždami a násilím*“ a „*teroristy*“.

¹¹³ KLICPEROVÁ-BAKER, Martina et al., 2007. *Demokratická kultura v České republice: občanská kultura, étos a vlastenectví ze srovnávacího pohledu*. Vyd. 1. Praha: Academia. s. 119

¹¹⁴ Tomio Okamura: *Tato země je naše, nenechme si ji ukrást. Na vlastní oči*, r. 2017, č. 7, s. 10

¹¹⁵ Tamtéž.

¹¹⁶ 16 důvodů, proč volit Tomia Okamuru a SPD. *Na vlastní oči*, r. 2017, č. 6, s. 2-3

¹¹⁷ Tamtéž.

¹¹⁸ Tamtéž.

¹¹⁹ Katalánsko je jen začátek. *Na vlastní oči*, r. 2017, č. 7, s. 11

Obecně představa příslušníků národa o své odlišnosti od těch „druhých“, tedy dělení celého světa na „my versus oni“, je jedním z důležitých prvků vytváření této národní identity. Národ je tak definován nejčastěji ve svém vztahu k určitému geografickému celku, za jehož hranicemi začíná nepřátelské území. Tuto „*kolektivní identitu produkuje sociální konstrukce hranic. Tyto hranice odlišují a odděluji skutečné mnohotvárné procesy interakce a sociálních vztahů; ustavují linii mezi uvnitř a vně, mezi cizinci a bližními, příbuznými a nepříbuznými, přáteli a nepřáteli, kulturou a přírodou, osvíceností a pověrou, civilizací a barbarstvím. Vytváření hranic s sebou nese proces zahrnování a vylučování – a vznik toho, čemu se v jazyce sociologie často říká „in-groups“ a „out-groups“. Každý takový proces zahrnování a vylučování vyžaduje označit rozdíl mezi členy a nečleny, respektive ukázat cizince jako protiklad těch, kteří jsou součástí komunity.*“¹²⁰

5.2.1 Definice nepřítele

Nepřítel, proti kterému SPD bojuje, je identifikován v několika rovinách. Především se jedná o blíže neurčené neziskové organizace, které jsou, jako v první vlně vydávání titulu, opět spojovány se jménem George Sörose. „*Neziskové organizace, štědře placené miliardářem Sörosem, pořádají po celé Evropě demonstrace vítáčů s plakáty: „Imigranti vítáme vás.*“¹²¹ Söros je dokonce přirovnáván k ikonické negativní postavě Dr. No z filmů o Jamesi Bondovi „*Miliardář Söros platí novodobé svazáky (genderové fašisty, vítáče atd.) po celém světě. Je tvůrcem neomarxismu. Jeho miliardy živí barevné revoluce (Arabské jaro, Ukrajina) ruku v ruce se zbrojaři. Je horší, než Dr. No z filmu o Bondovi.*“¹²² Neziskové organizace jsou na stránkách *Na vlastní oči* srovnávány s Lidovými milicemi. Opět jako v první vlně vydávání titulu je v této souvislosti připomínána žižkovská Klinika: „*Připomeňme kauzu Klinika na pražském Žižkově, kdy se média postavila za stranu aktivistů, kteří nezákonně obsadili cizí budovu. Neziskovky jsou zahrnovány penězi buď přímo od státu, nebo zahraničních dárců.*“¹²³ Druhou rovinou jsou konkurenční politické strany, které jsou obviňovány z neplnění předvolebních slibů, korupce a nehospodárnosti. K tomuto tématu se opakuje text „*Jak nám lhali při volbách*“¹²⁴ V „*Galerie lhářů a*

¹²⁰ EISENSTADT, Samuel Noah, GIESEN, Bernhard. *Konstrukce kolektivní identity*. In: HROCH, Miroslav, *Pohledy na národ a nacionalismus: čítanka textů*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2003, s. 363 - 364

¹²¹ Ne islámu, ne teroristům. *Na vlastní oči*, r. 2017, č. 5, s. 10

¹²² Zloduch Söros. *Na vlastní oči*, r. 2017, č. 6, s. 13

¹²³ Neziskovky jdou přes mrtvolky. *Na vlastní oči*, r. 2017, č. 5, s. 10

¹²⁴ Jak nám lhali při volbách. *Na vlastní oči*, r. 2017, č. 5, s. 15 a *Na vlastní oči*, r. 2017, č. 6, s. 14

*pokrytců*¹²⁵ jsou popsány hlavní prohřešky představitelů těchto stran a neziskových organizací ve vztahu k podpoře migrační krize a údajné zradě zájmů České republiky. V následujícím čísle tento text pokračuje pod upraveným titulkem „*Galerie pokrytců a lhářů*“. Specifické postavení má Česká pirátská strana, které je v čísle 7 věnován samostatný prostor. Tato dosud neparlamentní strana byla před volbami nejen pro voliče velkou neznámou, jejíž preference dávali velkou naději na vstup do vrcholné politiky. „*Piráti jsou extrémisté, dělají z vás hlupáky*“.¹²⁶ Tento text s podtitulkem „*Rvačky, řev a uctívání Stalina*“ spojuje Piráty nejen s extrémistickou levicovou organizací Antifa, ale předkládá další konspirační teorii, že hlavním cílem jejich kandidatury je oslabit preference SPD. „*Piráti jsou neomarxistická strana, která podporuje politiku kvót a přerozdělení migrantů. ... Piráti hrají roli užitečných idiotů také pro strany, jako je Kalouskova odcházející TOP 09. Jejich nasazení do závěrečné fáze voleb má jasnou ambici – oslabit hnutí Tomia Okamury...Nebudte za tajrdlíky. Nevolte Piráty*“¹²⁷ Na ilustračních fotografiích je zachycen předseda České pirátské strany, Ivan Bartoš na demonstracích s vlajkou Antifa.

5.2.2 Sebe prezentace Tomia Okamury na stránkách titulu

Předseda strany SPD se na stránkách titulu prezentuje velmi specifickým způsobem. Ve všech vydáních jsou použity jeho fotografie z posilovny. „*Je svobodný, je nezadaný. Tomio Okamura na vztah nemá momentálně čas. Po bolestném rozchodu s přítelkyní Monikou chodí do posilovny.*“¹²⁸ Shodné fotografie z posilovny, jen s mírně upraveným popisem, nalezneme i v následujícím čísle Na vlastní oči. K významu fotografií v kontextu novin poznamenává Vilém Flusser: „*Samozřejmě, že se nedíváme jenom na fotografii, čteme také článek, jež ilustruje – nebo přinejmenším popisuje obrazu. Tím, že je text podřízen obrazu, konformuje naše chápání obrazu s programem novin. Tento text obraz nevysvětluje, ale stvrzuje.*“¹²⁹ Cílení na voličskou základnu žen v sedmém vydání přímo přiznává text „*České ženy volí Tomia Okamuru*“.¹³⁰ „*Stovky děkovných dopisů dostala redakce Na vlastní oči po zveřejnění fotografií Tomia Okamury z posilovny. Jistě to bude náhoda, ale podle*

¹²⁵ Galerie lhářů a pokrytců. *Na vlastní oči*, r. 2017, č. 5, s. 12

¹²⁶ Piráti jsou extrémisté, dělají z vás hlupáky. *Na vlastní oči*, r. 2017, č. 7, s. 6-7

¹²⁷ Tamtéž.

¹²⁸ Tomio maká v posilovně. *Na vlastní oči*, r. 2017, č. 5, s. 13

¹²⁹ FLUSSER, Vilém. *Za filosofii fotografie*. Hynek Punkt. Praha 1994. s. 55

¹³⁰ České ženy volí Tomia Okamuru. *Na vlastní oči*, r. 2017, č. 7, s. 2 a *Na vlastní oči*, r. 2017, č. 6, s. 5

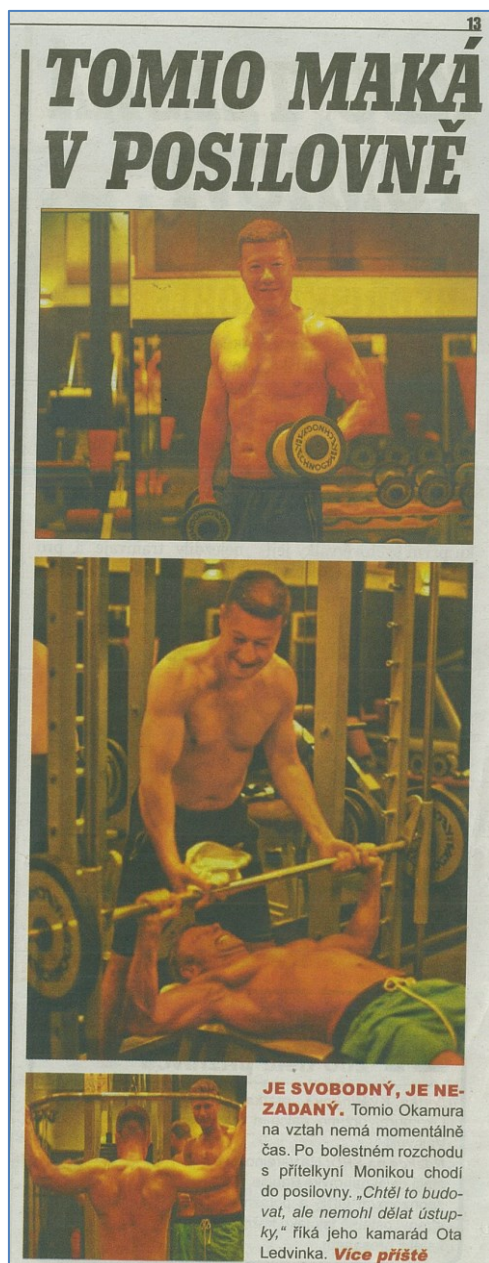
privátních průzkumů strmě vzrostl počet žen, které se rozhodly volit Tomia Okamuru.“¹³¹ Tyto fotografie sice vzbudily pochybnosti o své autenticitě¹³², ale to nic neubralo na pozitivním efektu, který mohly vyvolat. Tento asketismus, kdy předseda strany povyšuje politické zájmy nad osobní život, připomínají některé postoje Adolfa Hitlera. „Hitler si uvědomoval, že jeho vzestup k moci byl mimo jiné podmíněn velkou, významnou podporou, kterou měl mezi německými ženami. Ačkoliv Hitlerovi vize německé ženy byla vůči ženám v důsledku dost nepřátelská, německé ženy jej přesto milovaly a byly jeho osobou až sexuálně fascinovány. Populární teorie říká, že během jeho plamenných řečí některé ženy dokonce prožívaly orgasmus. Hitler se usilovně snažil prezentovat sám sebe jako muže náležejícího všem německým ženám. Proto udržoval všechny své románky mimo pozornost veřejnosti a to i pozdější manželku Evu Braunovou.“¹³³ Fotografie z posilovny vyvažují seriózní snímky Tomia Okamury v obleku, ale jak již bylo uvedeno zcela zásadně bez kravaty. I tato zdánlivá drobnost má symbolizovat jistou neformálnost a odlišnost od běžného obrazu politika. Shodnou vizuální prezentaci o několik let dříve použilo velmi úspěšně hnutí ANO 2011.

---

¹³¹ České ženy volí Tomia Okamuru. *Na vlastní oči*, r. 2017, č. 6, s. 5

¹³² Okamurovy přifouknuté svaly. Na upravených fotkách z posilovny zapomněli narovnat sloupek. *lidovky.cz* [online] [cit. 2019.04.23]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/lide/okamura-si-graficky-priefoukl-svaly-na-fotkach-kamarad-mi-ji-jen-zesvetlil-brani-se.A171115_134312_in_domov_ele

¹³³ NOVÁK, Libor: Ženy, které milovaly Hitlera? Nešlo jen o Evu Braunovou. *Eurozpravy.cz* [online] [cit. 2019.05.24]. Dostupné z: <https://eurozpravy.cz/magazin/236752-zeny-ktere-milovaly-hitlera-neslo-jen-o-evu-braunovou/>

Obrázek č. 6: Tomio maká v posilovně“ a České ženy volí Tomia Okamuru. Na vlastní oči č. 5 a 6

Další text „*Můj boj za Tomia*“¹³⁴ přináší rozhovor s kandidátkou SPD v Ústeckém kraji. Nadpis evokuje konflikt, který byl vyvolán kolem osoby předsedy strany, ale jeho obsah se týká výhradně aktivit kandidátky v jejím volebním regionu.

V rozhovoru v šestém vydání Tomio Okamura odkrývá své rodinné zázemí, svůj vztah k otci a popisuje péči, jakou mu ve svém volném čase věnuje. Nalezneme zde i

¹³⁴ Můj boj za Tomia. *Na vlastní oči*, r. 2017, č. 5, s. 14

zajímavou informací, která napovídá, že práce v politice není pro Tomia Okamuru zcela prioritou a je v rozporu s předchozím tvrzením o jeho plné časové vytíženosti: „*V těch málo chvílích, kdy nejsem ve Sněmovně nebo neřeším zákony nebo nejsem na setkání s lidmi, se snažím dohnat resty ve firmě, která mě živí...*“¹³⁵ Neopomene zmínit ani „aktivisty“, kteří jsou podle něho „na úrovni aktivistických svazáků z 50. let. Tito aktivisté – a často jsou mezi nimi novináři – jsou takoví novodobí fašisté“¹³⁶ a hlavní téma nelegálních migrantů. V textu se prezentuje jako „úspěšný a bohatý člověk“, který má silně vyvinuté sociální citění. Tento dojem dokreslují použité fotografie z rodinného archívu předsedy strany. Tomio Okamura kolem své osoby buduje mýtus hrdiny. Na půdě bulváru se tomuto mýtu velmi daří, neboť příjemci sdělení předkládané informace zpracovávají především na emocionální bázi. Jack Lule ve své knize¹³⁷ shrnuje sedm hlavních mýtů, které nalezneme v současné žurnalistice. Jde o mýty: The Victim, The Scapegoat, The Hero, The Good Mother, The Trickster, The Other World, The Flood (Oběť, Obětní beránek, Hrdina, Dobrá matka, Šejdř, Jiný svět, Povodeň). Archetypální příběhy v žurnalistice podle tohoto autora nabízejí modely, kde poskytují příklady dobra a zla, správného a špatného chování, hrdinství a zbabělosti.

Právě mýtus hrdiny je jeden z nejzákladnějších, nejdůležitějších a nejrozšířenějších mýtů. Publikované texty, výrazně podpořeny vizuální rovinou sdělení, definují Tomia Okamuru jako neohroženého bojovníka proti nespravedlnosti a všem nebezpečím, které jsou v politice SPD spojeny s migranty, islamizací a diktátem Evropské unie.

SPD se prezentuje rovněž jako strana bojovníků proti korupci, sebe obohacování a rozkrádání státu. Již od svého prvního vydání věnuje velkou pozornost příjmům a majetkovým poměrům představitelů politické konkurence. Tato informace je například nedílnou součástí každé zmínky o našich europoslancích. Cílem je nejen vzbudit závist, ale především vyvolat dojem všeobecného spiknutí, jehož cílem je okrást občany ČR. V kampani se proto stala užitečným tématem aktuální možnost otevření těžby lithia. „*Krádež století - Obří tunel za 3 000 000 000 Kč pár dní před volbami ... Tohle je naše země, nenechme si ji ukrást!*“¹³⁸ Jde o údajné obří zásoby lithia, které se staly vhodným předvolebním tématem nejen pro SPD, ale i pro ANO 2011 a KSČM, podle autora textu na stranách čtyři a pět¹³⁹ jde o obří krádež strategické suroviny, která by vyřešila veškeré

---

¹³⁵ Tomio: Je čas říci ne! *Na vlastní oči*, r. 2017, č. 6, s. 4-5

¹³⁶ Tamtéž.

¹³⁷ LULE, Jack. *Daily News, Eternal Stories: The Mythological Role of Journalism*. New York : The Guilford Press, 2001. s. 21-25

¹³⁸ Krádež století. *Na vlastní oči*, r. 2017, č. 7, s. 1, 4-5

¹³⁹ Tamtéž.

ekonomické problémy státu. „*Případ cínoveckého lithia považujeme za krádež století*“, říká v článku předseda SPD, Tomio Okamura. Jaká je v tomto případě skutečnost? Nejedná se o povolení k těžbě, ale o memorandum, které umožňuje průzkum ložiska a odhad rentability těžby. „*Babišovo ANO 2011, Okamurova SPD a komunisté hovoří o zlodějině a obřím skandálu, naopak ravicová opozice věc příliš nekomentuje. Jak to tedy je? Memorandum o porozumění je z podstaty nezávazný dokument, který pouze říká, že by bylo hezké, kdyby se jednou v Česku těžilo, a že stát nebude házet australskému investorovi klacky pod nohy. Rozhodně se tedy nejedná o důvod ke svolání mimořádné schůze parlamentu a k výrokům o megatunelu a okradení státu o stovky miliard korun.*“¹⁴⁰ Téma „konec rozkrádání země“ se objevuje i v textu „*Smlouvy Tomia Okamury s voliči České republiky*“¹⁴¹ Formát „smlouvy s občany“ je formátem, který v této kampani přebírá SPD od ANO 2011.¹⁴² Na domácí politické scéně se formát smlouvy s občany poprvé objevuje již v kampani ODS v roce 2006.¹⁴³ „*Ted, nebo nikdy. Tohle je první a také poslední pokus. Žádný další nebude.*“ Tyto věty nalezneme v textu smlouvy ANO 2011, kterou Andrej Babiš vyzývá své voliče k podpoře svého hnutí ve sněmovních volbách. Hnutí ANO 2011 je formálně založeno na své odlišnosti od „tradičních politických stran“ a v této rovině se velmi přibližuje rétorice SPD. „*Každé volby jsou po desetiletí občané podváděni zkorumpovanými a prolhanými politiky. Pro obnovení důvěry občanů v zástupce, které volí do Parlamentu, se osobně zavazujeme plnit své závazky k občanům*“¹⁴⁴ Tato věta stojí v záhlaví smlouvy Tomia Okamury, ale bez jakýchkoliv úprav by se mohla objevit i ve smlouvě ANO 2011. Obě strany shodně hovoří o poslední možnosti rozhodnout o změně, „*nebo vládě tradičních politiků na věčné časy*“.

---

¹⁴⁰ TRAMBA, David. Kladiivo na lži a mýty o lithiu. Euro.cz [online] [cit. 2019.04.20]. Dostupné z: https://www.euro.cz/byznys/kladivo-na-lzi-a-myty-o-lithiu-1377916#utm_medium=selfpromo&utm_source=euro&utm_campaign=copylink

¹⁴¹ Smlouva Tomia Okamury s voliči České republiky. *Na vlastní oči*, r. 2017, č. 6. s. 15

¹⁴² ANO 2011. Smlouva Andreje Babiše s občany České republiky. [online] [cit. 2019.04.20]. Dostupné z: <https://www.anobudelip.cz/smlouva/>

¹⁴³ ODS. Smlouva ODS a občané České republiky. [online] [cit. 2019.04.20]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/politika/topolanek-podepsal-smlouvu-s-obcany/r~i:article:166015/>

¹⁴⁴ Smlouva Tomia Okamury s voliči České republiky. *Na vlastní oči*, r. 2017, č. 6. s. 15

Obrázek č. 7: „Smlouvy s občany“ Donalda Trumpa, Andreje Babiše a Tomia Okamury

Smlouva, kterou občanům obě strany předkládají, se graficky i obsahově velmi podobá obsahově obdobné smlouvě, kterou v rámci své prezidentské kampaně použil v nedávné době Donald Trump.¹⁴⁵ Všechny uvedené smlouvy mají společnou absolutní nevyhmatelnost plnění svého obsahu. Pro voliče a příznivce uvedených jde o jakési morální stvrzení, formální závazek a svazek mezi volenou stranou, nebo kandidátem a jím osobně. Smlouva, ať již je její obsah jakýkoliv dodává svazku nejen formální stanovení obsahu, ale především pocit, že jde o neměnný závazek, slib, který je stvrzen podpisem.

Prezentace strany je založena na osobě jejího předsedy. Druhým mužem SPD, který na stránkách titulu získává významnější mediální prostor¹⁴⁶ je jeho místopředseda Radim Fiala. Ten se stručně charakterizuje jako podnikatel, který se zaměřuje na svou rodinu, vášnivý kynolog a ochránce společnosti před migrační politikou Evropské unie. V infoboxu, který je součástí rozhovoru, je pan Fiala popsán jako jeden z nejuvěrnějších členů strany takto: „S Tomiem Okamurou spolupracuje dlouhodobě. Zůstal při něm i během politického puče poslanců Úsvitu, který je měl vyřadit z politiky. Spolu založili hnutí Svoboda a přímá demokracie. Jako jediný hlasoval ve Sněmovně proti církevním restitucím. Vystoupil proti schválení Lisabonské smlouvy. Vedl kandidátku SPD k úspěchu v krajských volbách v Olomouckém kraji,“¹⁴⁷ Zatímco Tomio Okamura ve svém rozhovoru o sobě hovoří jako o budoucím premiérovi, Radim Fiala se situuje do pozice ministra financí. Emotivní blízkost

¹⁴⁵ TRUMP, Donald. Donald Trump's Contract with the American Voter. *donaldjtrump.com* [online] [cit. 2019.04.20]. [landings/contract/O-TRU-102316-Contractv02.pdf](https://assets.donaldjtrump.com/_landings/contract/O-TRU-102316-Contractv02.pdf) Dostupné z: https://assets.donaldjtrump.com/_landings/contract/O-TRU-102316-Contractv02.pdf

¹⁴⁶ Radim Fiala: Mé první kroky ve funkci ministra financí. *Na vlastní oči*, r. 2017, č. 6, s. 12–13

¹⁴⁷ Radim Fiala: Místopředseda SDP. *Na vlastní oči*, r. 2017, č. 5, s. 7

a lidovost v obou rozhovorech zdůrazňuje použití výhradně křestních jmen v odpovědích. Rozhovor pak opět doplňují fotografie z rodinného alba pana Fialy. Místopředseda se v titulu objevuje ještě ve společnosti Tomia Okamury při hře „*Okamurův domeček*“.

5.2.3 Rostoucí popularita – potvrzení správné volby

Čtenáři jsou na stránkách titulu opakovaně ubezpečeni, že preference strany neustále stoupají, stejně jako popularita jejího předsedy. Tato tvrzení potvrzují u potenciálních voličů správnost jejich rozhodnutí a využívají známého Bandwagon effect, kdy váhající, nebo ne zcela přesvědčení voliči preferují volbu strany, jejíž úspěch ve volbách je pravděpodobný. Tato popularita strany je podpořena již v prvním volebním vydání, kde je na třech různých stránkách zdůrazněn aktuální počet 260 000 příznivců na facebookovém profilu Tomio Okamura – SPD. V jednom případě pak je dokonce uvedeno 500 000 těchto fanoušků. „*Průzkumy hovoří jasně*“¹⁴⁸ Tomio Okamura je podle průzkumu agentury SANEP nejdůvěryhodnějším politikem na aktuální politické scéně. Za sebou nechává i Andreje Babiše a tehdejšího premiéra Bohuslava Sobotku. Na obdobný průzkum volebních preferencí shodné agentury z října 2017 se odvolává i článek „*Průzkumy: Tomio Okamura je fenoménem voleb*“¹⁴⁹ očekávané výsledky jsou až 21% a neustále rostou. To by pro SPD znamenalo nejhůře druhou pozici po sečtení hlasů. „*Tomio pořádá jeden mítink za druhým, objíždí celou zemi a trpělivě vysvětluje svůj silný program, který od něj jiné strany opisují.*“¹⁵⁰ V připojeném textu jsou čtenáři znovu ubezpečeni, že „*Okamura je nejoblíbenější*“ a jeho popularita dosahuje již 46%. Z tohoto důvodu i titulní strana sedmého čísla, které se objevilo těsně před termínem voleb, obsahuje text: „*Průzkumy: Okamura útočí na vítězství ve volbách!*“¹⁵¹

S rostoucí popularitou jsou podle autorů spojeny i útoky proti SPD. Shodná fotografie automobilu je v pátém i v šestém vydání použita jako ukázka těchto výpadů. „*Útočí na nás čeští proimigrační a prounijní fašisté, ničí auta, strhávají plakáty, manipulují, lžou, zakládají falešné profily a cenzurují v médiích nepohodlné názory*“¹⁵², shrnuje v textu Tomio Okamura útoky na SPD. Mimo uvedené fotografie rozbitého čelního skla však

---

¹⁴⁸ Průzkumy hovoří jasně. *Na vlastní oči*, r. 2017, č. 6, s. 13

¹⁴⁹ Průzkumy: Tomio Okamura je fenoménem voleb. *Na vlastní oči*, r. 2017, č. 7, s. 2 - 3

¹⁵⁰ Tamtéž.

¹⁵¹ Průzkumy: Okamura útočí na vítězství ve volbách! *Na vlastní oči*, r. 2017, č. 7, s. 1

¹⁵² Auto SPD: Sklo nadranc. *Na vlastní oči*, r. 2017, č. 5, s. 10 a Auto SPD: Napadli ho sluníčkáři? *Na vlastní oči*, r. 2017, č. 6, s. 10

neposkytují stránky novin Na vlastní oči další důkazy. Odpůrci SPD jsou také označováni jako „sluníčkáři“. Jedná se o specifický český neologismus, který se v médiích používá od roku 2013 v souvislosti s uprchlickou vlnou do Evropy. Obecně označuje především osoby se vstřícným přístupem k řešení migrace, přijímání cizích kultur a náboženství. Jeho užití je mírně urážlivé a především pohrdavé. Podle Jiřího Jandourka je autorem výrazu pravděpodobně Jiří X. Doležal, který jej dohledatelně poprvé použil v souvislosti s únosem dvou českých turistek v Pákistánu.¹⁵³ Podle téhož autora je výraz kontextově příbuzný s termíny *havloid*, *pravdoláskář*, *vítač*, nebo *pražská kavárna*. Podle Karla Olivy, ředitele Ústavu pro jazyk český AV ČR, se jako „sluníčkář“ označuje člověk, který je spíše světu otevřený a levicově zaměřený, ale jde o pejorativní výraz, mírně urážlivý nebo spíš pohrdlivý.¹⁵⁴ „*Poněkud překvapující bylo, že výraz, který jazykovědci vnímají pejorativně, použila ve středu vůbec poprvé Česká tisková kancelář (ČTK) jako označení demonstrantů podporujících uprchlíky. „V sobotu odpoledne se na Václavském náměstí mají konat tři akce. Od 14:00 se na Můstku sejdou „sluníčkáři“, kteří chtějí vyjádřit uprchlíkům solidaritu a chtějí odsoudit šíření xenofobie a strachu z běženců,“ uvedla ČTK ve své zprávě.*“¹⁵⁵

Legitimitu svého politického hnutí a jeho programu opírá Tomio Okamura na stránkách titulu *Na vlastní oči* o podporu známých osobností domácí i zahraniční scény. Velké překvapení vzbudily sympatie, které SPD projevil populární písničkář Jaromír Nohavica. „*Pan Okamura mne potkal v ostravském Globusu na nákupech. Poprosil mne o společnou fotografii, rád jsem se s ním vyfotil. Je to sympaták.*“¹⁵⁶ Tato podpora byla překvapující pro mnohé příznivce tohoto zpěváka.¹⁵⁷ V této souvislosti byla v tehdejších médiích zmiňována spolupráce Richarda Krajčá a ANO 2011, ale i neprokázaná spolupráce Jaromíra Nohavici s komunistickou Státní bezpečností, ve snaze zdiskreditovat tuto

---

¹⁵³JANDOUREK, Jan. Nočníci a sluníčka se perou a blbost kvete. A slovo sluníčkář vynalezl Jiří X. Doležal!. Komentáře. *Reflex*. [online] [cit. 2019.05.15]. Dostupné z: <https://www.reflex.cz/clanek/komentare/67322/nocnicci-a-slunicka-se-perou-a-blbost-kvete-a-slovo-slunickar-vynalezl-jiri-x-dolezal.html>

¹⁵⁴ TRACHTOVÁ, Zdeňka. Sluníčkář je nový pravdoláskář. Zda je to jen móda, experti neodhadnou. *iDnes.cz*. [online] [cit. 2019.05.15]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/slunickar-je-novy-pravdolaskar.A150716_091217_domaci_zt

¹⁵⁵ Tamtéž.

¹⁵⁶ Kdo tleská Tomiovi. *Na vlastní oči*, r. 2017, č. 5, s. 7

¹⁵⁷ MK, NEL: Okamura je sympaták, říká Nohavica. Prý mají podobné názory. *Echo.cz*. [online] [cit. 2019.05.15]. Dostupné z: <https://echo24.cz/a/i9NKk/okamura-je-sympatak-rika-nohavica-pry-maji-podobne-nazory>

zpěvákovu podporu. „*No a nejinak je tomu i dnes. Sít žije fotografií, kterou si na Facebooku zveřejnil pan Okamura, jedna z nejbizarnějších postav naší politické scény. Jeho politický program - program imigranta - je založen na potírání imigrace, takže kdyby řádně své myšlenky uplatnil sám na sebe, musí se okamžitě vystěhovat do Japonska, aby nenarušoval české kulturní tradice. A pražská kavárna ječí, jako by je na nože brali, že se pan Okamura vyfotil s Jarkem Nohavicou, hned po Jimu Čertovi nejpůvodnějším zpívajícím spolupracovníkem komunistické tajné policie.*“¹⁵⁸ Podporu mu ale na stránkách titulu vyjadřují i prostí občané, jako například nejstarší občanka ČR, Bedřiška Kohlerová, s níž je Tomio Okamura vyfotografován,¹⁵⁹ nebo dva neznámí „cizinci z Prahy“.¹⁶⁰

Mediálně významnější je však podpora a shoda v programech mezi známými politiky světové scény, na které se na stránkách listu odkazuje. V článku „*To není hnutí, to je revoluce.*“¹⁶¹ V úvodu textu je poněkud paradoxně citován údajný výrok M. Gándhího „*Nejdříve Vás ignorují, pak se Vám smějí, pak s Vámi bojují a pak vyhrajete*“ a shodný citát je použit i v čísle 6.¹⁶² tato slova mají zřejmě vyvolat dojem sdílení hodnot M. Gándhího a hnutí SPD. V textu jsou dána do spojitosti s celosvětovou politickou změnou, kdy do politického spektra zasahují výrazně nacionálně a protiimigrantsky zaměřené strany a hnutí. „*Není to jen Tomio Okamura, který našel odvahu postavit se tuposti a manipulaci. Podobné strany, jako SPD jsou ve Francii, Nizozemí, Rakousku, Německu, USA a dalších zemích. ... například Donald Trump byl v USA vystaven mediálnímu tlaku, který nemá obdoby. Byl vysmíván, ponižován, označen za sexistu, devianta, xenofoba, agenta Ruska, přesto zvítězil.*“¹⁶³ Tomio Okamura se tak nejen symbolicky řadí mezi Donalda Trumpa, Theresu May, Marie LePen, Geerta Wilderse nebo Viktora Orbána. Legitimita programu jeho politické strany je tak zařazena do celosvětového politického proudu, kdy se domácí volič nemusí obávat z přílišného extrémismu, nebo lokální osamocení publikovaných názorů, ale v diskuzi získává argumentační podporu známých osobností světové politiky.

---

¹⁵⁸ DOLEŽAL, Jiří X.: Okamura s Nohavicou, Babiš s Krajcem. Koho podpoří rapper Řezník? *Reflex* [online] [cit. 2019.05.15]. Dostupné z: <https://www.reflex.cz/clanek/volby-volby-2017/80829/okamura-s-nohavicou-babis-s-krajcem-koho-podpori-rapper-reznik.html>

¹⁵⁹ Kdo tleská Tomiovi. *Na vlastní oči*, r. 2017, č. 5, s. 14

¹⁶⁰ Kdo tleská Tomiovi. *Na vlastní oči*, r. 2017, č. 5, s. 7

¹⁶¹ To není hnutí, to je revoluce. *Na vlastní oči*, r. 2017, č. 7, s. 14

¹⁶² Citát dne. *Na vlastní oči*, r. 2017, č. 6, s. 11

¹⁶³ To není hnutí, to je revoluce. *Na vlastní oči*, r. 2017, č. 7, s. 14

5.2.4 Grafická podoba druhé vlny Na vlastní oči

V titulu je znovu použito standardní grafické rozložení bulvárních tabloidů, kdy je největší důraz kladen na úderné tituly článků, doplněné velkoformátovou fotografií. Vlastní texty jsou rozsahově potlačeny. Fotografie vyvolávají zřetelný rozdíl mezi úsměvnými portréty předsedy a místopředsedy hnutí, doplněné o rodinné snímky z dětství a monochromaticky podbarvené fotografie politických soupeřů v barvách červené, zelené, modré a fialové. Shodné barevné podkresy byly použity i v první vlně titulu. Specifickou rovinou je využití infografiky, která opět odkazuje na předchozí vydání. „Mapa smrti: Brzy tam můžeme být i my“ přibližuje relativní blízkost teroristických útoků v Evropě. Touto cestou autoři ještě zdůrazňují teoretické nebezpečí, proti kterému SPD deklaruje své postoje.

Naprosto ojedinělou formou prezentace je společenská hra „*Okamurův domeček*“, která má své pravidelné místo na prostřední dvoustraně titulu. Jde o hru na principu „Člověče nezlob se“, kdy hráč posunuje figurku po hracím poli, na kterém čekají záludné pasti jako například: „*Jejda. V posteli jsi našel deset zprátených uprchlíků. Vrať se do domečku*“, nebo „*Sociálka ti zabavila děti. Udala tě neziskovka. Vrať se do domečku*“. V případě hráčského štěstí může hráč postoupit i na pole: „*Trefa! Tomio vyhrál volby, pivo zlevnilo a platy šly nahoru! Figurku posuň rovnou do středu do vítězného domečku*“. Pro skutečné hráče je ještě připraven bonus v podobě soutěže o aktuální model mobilního telefonu Apple iPhone. Postačí do redakce odeslat fotografii ze hry...

5.2.5 Pojd'te s námi vyhrát volby

Tomio Okamura prezentuje svou stranu jako favorita voleb, kterému předvolební průzkumy přisuzují až 21% volebních hlasů. V závěru volební kampaně tak využívá specifickou formu marketingové strategie call-to-action, neboli výzvu k akci, kterou je snaha vyvolat aktivní účast ve volbách a podílet se tak na úspěchu vítězné strany SPD. Ve volbách strana získala celkem 10,64 %, tj. 538 574 hlasů a v Parlamentu ČR obsadila 22 křesel. Jde o výrazný úspěch, neboť v předchozích volbách v roce 2013 toto uskupení ještě pod názvem Úsvit přímé demokracie získalo 6,88 % a obsadilo tehdy 14 mandátů.

Volební výsledky potvrdily správnost zvolené taktiky, kdy témata strachu z neznámého, závidi, politické korupce a nenávisti spolehlivě fungují u cílové části volebního elektorátu. Důležitým prvkem je informační bariéra mezi kandidáty do celorepublikových orgánů a voliči, kdy zpravidla neexistuje zkušenost osobního kontaktu.

Z tohoto hlediska je lépe vysvětlitelný reálný neúspěch shodné taktiky ve volbách do regionálních zastupitelských orgánů, jak bude dokázáno v následující části práce.

	Celkem ČR	Hlavní město Praha	Středo- český kraj	Jiho- český kraj	Plzeň- ský kraj	Karlo- varský kraj	Ústecký kraj	Libe- recký kraj	Králové- hradecký kraj	Pardu- bický kraj	Kraj Vyso- čina	Jihomo- ravský kraj	Olo- moucký kraj	Zlínský kraj	Moravsk o- slezský kraj
1 ODS	11,32	16,22	12,92	12,12	12,09	8,83	9,47	10,28	11,56	10,96	9,89	11,88	8,92	9,75	7,47
4 ČSSD	7,27	5,57	6,63	7,3	7,97	6,98	6,61	5,65	6,5	7,47	9,37	8,44	7,44	6,94	8,83
7 STAN	5,18	5,05	8,07	4,57	4,85	5,28	3,62	12,82	5,08	4,97	4,28	3,63	4,44	5,82	2,64
8 KSČM	7,76	4,6	7,21	9,32	8,65	8,15	9,89	6,69	7,1	7,74	9,44	8,04	8,78	7,01	8,69
15 Piráti	10,79	17,59	12,08	10,51	10,01	10,04	8,24	11,42	10,73	10,51	9,92	9,11	8,49	8,43	8,64
20 TOP 09	5,31	12,64	6,33	5,3	4,82	3,68	3,63	4,22	5,13	4,2	3,86	4,51	3,24	2,86	2,58
21 ANO	29,64	20,35	28,66	28,86	30,98	35,42	37,55	29,83	31,77	30,81	28,63	27,4	31,39	28,76	35,42
24 KDU-ČSL	5,8	4,76	3,01	5,38	3,49	2,36	1,8	2,05	5,84	6,81	9,24	8,97	8,26	11,41	6,45
29 SPD	10,64	5,81	9	9,85	10,56	12,47	12,59	10,95	10,05	10,14	9,6	11,65	13,54	12,9	13,87
Platné hlasy celkem	5 060 745	611 450	660 619	315 319	271 510	122 142	339 686	208 817	278 720	258 169	262 764	583 442	305 639	294 679	547 789
Celkem okrsků	14 865	1 109	2 172	1 259	1 087	345	1 046	583	926	876	1 137	1 403	931	685	1 306
Zpracováno okrsků	14 865	1 109	2 172	1 259	1 087	345	1 046	583	926	876	1 137	1 403	931	685	1 306
Zpracované okrsky v %	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabulka č. 2: Výsledky voleb do Parlamentu poslanecké sněmovny České republiky 2017¹⁶⁴

¹⁶⁴ Výsledky voleb do Parlamentu poslanecké sněmovny České republiky. Volby.cz [online] [cit. 2019.05.18]. Dostupné z: <https://www.volby.cz/pls/ps2017nss/ps61?xjazyk=CZ&xv=2>

5.3 Třetí vlna - Volby do zastupitelstva měst a obcí 2018

V roce 2017 se k dříve anonymnímu vydávání titulu Na vlastní oči přihlásil Jan Čížek, pražský majitel společnosti Strategic Consulting, která vydává v rámci sítě Český domov na pět desítek titulů radničního typu, které jsou distribuovány zdarma vždy v daném regionu. K jejich dalšímu vývoji tehdy pan Čížek uvedl: *"Určitě ty noviny budou vycházet dál, to už vám mohu potvrdit. O té konečné formě ještě diskutujme, je ale možné, že půjdou na stánky a budou se prodávat, nelze vyloučit ani vstup nějakého nového investora."*¹⁶⁵ Třetí vlna z roku 2018 je spojena s komunálními volbami. Tentokrát se k vydávání tohoto listu již otevřeně přihlásilo hnutí SPD.

Obrázek č. 8: Příklad regionálních mutací titulu. Zde vydání pro Prahu 3, Prahu 5 a Prahu 10

Jednotlivá regionální vydání přebírají většinu společného obsahu, lokální politice v příslušném regionu je pak věnována pouze cca jedna osmina z celkového rozsahu šestnácti stran. Prezentovaný náklad jednotlivých vydání je uváděn od 300 000 do 2 000 000 výtisků a jeho zásah je pravděpodobně celorepublikový s několika specializovanými regionálními mutacemi. Největší péče je věnována pokrytí pražského regionu, kde je mnoho městských

¹⁶⁵ PŠENIČKA, Jiří: Okamurovy noviny předěláme na politický bulvár. Extremistu z Tomia dělají média, říká vydavatel. *Aktualne.cz* [online] [cit. 2019.05.19]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/okamurovy-noviny-predelame-na-politicky-bulvar-extremistu-/r~91a64746d42211e7af7dac1f6b220ee8/?redirected=1550147318>

částí pokryto místně lokalizovanou mutací titulu, který se v obsahu parciálně věnuje situaci konkrétní městské části.

„SPD jde vyhrát pražské volby“, protože „všechno jde, když se chce!“ je vedle úvodní fotografie Tomia Okamury, kterou známe již z předchozích vydání, hlavní sdělení titulní strany osmého čísla *Na vlastní oči*.¹⁶⁶ „*Praha je město, kde se pražan cítí cizincem*“. Bezpečnost a čistota jsou tématy celého vydání. Bezpečnost pražských ulic je podle SPD zaručena tím, že „*Hnutí SPD jako jediná strana se zasadí, aby na území Prahy nebyla vybudována azylová centra pro nelegální migranty. Mnohá evropská města to dopustila a nyní se potýkají s bezpečnostními riziky. To v Praze nedopustíme!*“¹⁶⁷ Autor zde vědomě pracuje se lživým tvrzením, které má ve čtenářích vyvolat dojem o existenci chystaného plánu na vybudování běženeckých azylů na území Prahy. Opět se zde v souvislosti s volbami do místních zastupitelstev oživuje téma migrační vlny, které je na stránkách *Na vlastní oči* pravidelně publikováno. Ilustrační fotografie amerického vojáka v plné polní na Staroměstském náměstí evokuje představu bojové zóny. Pod textem je fotografie holandských turistů, kteří se několik měsíců před vydáním titulu dostali do konfliktu s obsluhou restaurace,¹⁶⁸ s popisem „*údajní Holanďané zmlátili českého číšníka přímo v centru Prahy*“. Všechny šest fotografií ukazují holandské turisty výrazně tmavší pleti.

5.3.1 Motiv vlastenectví

„*Nenechte si ukrást tohle město! Nestyd'te se za to, že jste vlastenci!*“¹⁶⁹ vlastenectví se podle autorů stalo díky médiím a za přispění aktivistů synonymem pro výsměch. Proto je v textu připojena výzva k produkci vlastních „vlasteneckých videí“, která se stanou součástí jakési vlastenecké obrody celé společnosti. Předseda strany se o svém vztahu k vlastenectví vyznává takto: „*Otevřeně se hlásím k vlastenectví, k lásce ke svému národu, k výsledkům práce svých předků a ke své národní kultuře. Uchovávat dědictví a tradice svého národa, být na něj hrdý je nejen správné, je to prostě a obyčejně normální. Vlastenectví rozhodně*

¹⁶⁶ Všechno jde, když se chce! *Na vlastní oči*, r. 2018, č. 8, s. 1

¹⁶⁷ Volte SPD! Chceme bezpečné ulice! Tohle musí přestat! *Na vlastní oči*, r. 2018, č. 8, s. 2-3

¹⁶⁸ ČTK. Dva Nizozemci, kteří napadli číšníka v Praze, čelí obžalobě z pokusu o vraždu. Hrozí jim až 18 let vězení. *Lidovky.cz* [online] [cit. 2019.05.15]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/domov/dva-nizozemci-kteri-napadli-cisnika-v-praze-celi-obzalobe-z-pokusu-o-vrazdu-hrozi-jim-az-18-let-veze.A190318_162747_ln_domov_form

¹⁶⁹ Nenechte si ukrást tohle město! Nestyd'te se za to, že jste vlastenci! *Na vlastní oči*, r. 2018, č. 8, s. 4-5

*není rovno nacismu, nebo fašismu. My vlastenci hlásáme a prosazujeme svobodu, suverenitu a rovnoprávnost našich národů v Evropě, kterou národy po tisíciletí utvářely*¹⁷⁰ Vlastenectví ve formě lokálního patriotismu je zdůrazněno i tím, že u všech kandidátů na pražské radnice nalezneme dovětek „rodilý Pražák“. Odpor k jakýmkoliv cizincům v Praze se tak neomezuje pouze na migranty, ale i na všechny „přistěhovalce“, kteří nemají podle SPD žádné právo se podílet na rozhodování o chodu města. „*To s sebou přináší novou výzvu: zkoušku životaschopnosti občanské dimenze vlastenectví a schopností tolerantního soužití ve společnosti, která byla dosud převážně homogenní. Republika se totiž stává nejen tranzitní zemí migrantů z ciziny, ale také cílem statisíců přistěhovalců. ... Zatímco v porevolučním Československu se nacionalističtí republikáni dr. Sládka dostali přes pětiprocentní práh do parlamentu, v České republice se to pravicovým extremistům nedaří. ... V absenci významných šovinistických tendencí lze spatřovat příznaky dalšího národního zrání*“¹⁷¹

Z domácí politické scény je největší prostor opět věnován kritice České pirátské strany, která se na stránkách *Na vlastní oči* personifikuje do podoby hlavního nebezpečí a primárního nepřítele. „*Agresivita Pirátů proti SPD se stupňuje... jsou jako divá zvěř*“¹⁷² Seznam útoků proti kandidátům SPD a jejich místním kancelářím je bez důkazů dáván za vinu právě Pirátům. „*Co jsou Piráti zač? Piráti jsou extrémistická strana, součást tzv. Pirátské internacionály, která vznikla v Bruselu (2010). V jejím čele stojí švýcarský muslim G. Saouli a kanadská ultrafeministka B. Lamonová.*“¹⁷³ Česká pirátská strana k tomuto populárnímu hoaxu vydala stručné prohlášení: „*Evropská pirátská strana (PPEU) vznikla roku 2014 jako sdružení evropských pirátských stran. A to především kvůli lepší spolupráci a koordinaci na kampani před volbami do Evropského parlamentu. Od 1. prosince je předsedkyní PPEU česká Pirátka Markéta Gregorová, která nahradila Island'anku Oktavii Hrund Jónsdóttir. Kromě EPP funguje od roku 2010 i Pirátská internacionála, která představuje zastřešující platformu všech světových pirátských stran a v roce 2017 jí byl udělen status pozorovatele při OSN. V jejím čele nyní stojí Švýcar Guillaume Saouli a Kanad'anka Bailey Lamon. Nikdo z nich se k islámu nehlásí, ačkoliv členy Pirátů jsou jak křesťané, tak i muslimové, židé nebo ateisté. Každý z nich se může účastnit voleb, jak je v*

---

¹⁷⁰ Být vlastenec a milovat Prahu. *Na vlastní oči*, r. 2018, č. 8, s. 6

¹⁷¹ KLICPEROVÁ-BAKER, Martina et al., 2007. *Demokratická kultura v České republice: občanská kultura, étos a vlastenectví ze srovnávacího pohledu*. Vyd. 1. Praha: Academia, s. 130

¹⁷² *Agresivita Pirátů proti SPD se stupňuje... jsou jako divá zvěř. Na vlastní oči*, r. 2018, č. 10, s. 10-11

¹⁷³ Tamtéž.

demokratickém státě běžné.“¹⁷⁴ Jako součást článku je uveřejněna další lživá informace o tom, že Pirátští poslanci hlasovali pro zvyšování svých platů. Skutečnost je opět zcela opačná. „*Předseda poslaneckého klubu Pirátů Jakub Michálek upozornil na problémy, které mohou neúměrné zvýšení platů provázet: „Poslanci nemají mít absurdně vysoké platy, odtrhli by se od běžných občanů. Stali by se elitou, která zastupuje zájmy vysokopříjmových skupin. A někdy nám to tady tak i funguje.*” V následující debatě pak představil návrh Pirátů: „*Jsmo proto, aby platy nerostly podle státního sektoru, protože to mohou politici ovlivňovat tím, že budou zvyšovat platy úředníků a podobně. Navrhujeme, aby byly navázány na prosperitu celé naší země, tedy na ekonomický sektor. My jako Pirátská strana jsme ochotni uspořádat kulatý stůl a do budoucna vyřešit to, aby se odměny a platy politiků odvíjely od celé podnikatelské sféry. Proto jsem vás chtěl poprosit, abychom se s tím konečně jednou provždy vypořádali a nikdo z veřejnosti nemohl mít námitky proti tomu, že si politici jakýmkoliv způsobem zvyšují platy,*”¹⁷⁵ Na stránkách titulu Na vlastní oči je také oblíbené spojování Pirátů - a především jejich předsedy Ivana Bartoše - s extrémistickou levicovou organizací Antifa. Jako důkaz je neustále přetiskována fotografie Ivana Bartoše s vlajkou Antifa v ruce. „*Ivan Bartoš není a nikdy nebyl členem organizace Antifa. Vlajku, kterou vlastní, koupil v berlínské čtvrti Kreuzberg a považuje ji za historický symbol odporu německé společnosti proti nastupujícímu nacismu ve 30. letech.*“¹⁷⁶ V devátém čísle Na vlastní oči se rovněž dočteme, že „*do redakce Na vlastní oči přichází denně ukázky řádění této agresivní neomarxistické psychoparty*“, kdy „*hnutí SPD podalo několik trestních oznámení, říká Jan Čížek, volební manažer SPD a lídr kandidátky na Praze 10*“. Jako další důkaz je předkládán post ze sociální sítě Facebook bývalého volebního poradce České

---

¹⁷⁴ Česká pirátská strana. Nevěřte hoaxům a nenechte sebou manipulovat podvodníky! [online] [cit. 2019.05.18]. Dostupné z: <https://www.pirati.cz/hoax/>

¹⁷⁵ MICHÁLEK, Jakub. Díky snaze Pirátů dojde ke zpomalení růstu platů politiků. [online] [cit. 2019.05.18] Dostupné z: <https://www.pirati.cz/tiskove-zpravy/diky-piratum-se-zpomali-rust-platu-politiku.html>

¹⁷⁶ Česká pirátská strana. Nevěřte hoaxům a nenechte sebou manipulovat podvodníky! [online] [cit. 2019.05.18] Dostupné z: <https://www.pirati.cz/hoax/>

pirátské strany, Jakuba Horáka, který v době této volební kampaně pracoval pro politickou stranu TOP 09.

Obrázek č. 9: „Agresivita Pirátů proti SPD se stupňuje ...? Jsou jako divá zvěř.“ Na vlastní oči č. 10.

Horák ale obvinění odmítá. „Za prvé je to rok starý status z doby před parlamentními volbami. Za druhé tam vůbec nemluví o billboardech, ale prostě jsem jako tehdejší volební stratég pirátů vyzval jejich voliče, aby nemarnili čas bojem s demokratickou TOP 09 na sociálních sítích a místo toho sebrali hlasy SPD,“¹⁷⁷

I v posledním předvolebním vydání Na vlastní oči nalezneme další text o pirátském vandalství. „Pirátský politik zničil sprejem desítky domů“¹⁷⁸ V tomto případě se jednalo o pravdivou informaci, kdy se uvedeného vandalství dopustil člen zlínské kandidátky České pirátské strany, který se k činu přiznal, odstoupil z kandidátky a rovněž ukončil své členství ve straně. „Rozhodl se tak vzhledem ke svým činům, které se neslučují s pokračováním

¹⁷⁷ ČTK. V SPD jsou zvyklí lhát, až se jim od pusy práší. Piráti chtějí podat na hnutí trestní oznámení kvůli obvinění z vandalismu. Lidovky.cz [online] [cit. 2019.05.15]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/domov/v-spd-jsou-zvykli-lhat-az-se-jim-od-pusy-prasi-pirati-chteji-podat-na-spd-trestni-oznameni-kvuli-ob.A180814_170514_ln_domov_seb

¹⁷⁸ Pirátský politik zničil sprejem desítky domů. Na vlastní oči, r. 2018, č. 13, s. 11

v kandidatuře za zlínské Piráty. S ohledem na pověst České pirátské strany se rozhodl také ukončit své členství,“ uvedl krajský předseda strany Marek Houser.¹⁷⁹ Na závěr kampaně použilo SPD ještě jeden motiv útoku na Piráty. V předvolebních novinách Na vlastní oči uveřejnili snímky z lehce pornografického videa¹⁸⁰, na kterém je zachycena jedna z kandidátek České pirátské strany na pražský magistrát, Michaela Krausová. Záběry z tohoto videa jsou doplněny smyšlenými komentáři jako například: „Neměla jsem na drogy, tak jsem točila porno. No a co“, nebo „Když mě zvolíte na magistrát, tak budu mít peněz ještě více a i na drogy zbyde a slibuju, že už porno točit nikdy nebudu,“ a „Pak se můj kluk dostal do parlamentu a máme peněz jako šlupek, tak porno točit nemusím. Díky vám, voliči.“ Autor těchto textů zde naráží na skutečnost, že partner Michaely Krausové je předseda poslaneckého klubu Pirátů Jakub Michálek.

Jako velmi vítané téma noviny otiskly i případ radikálního muslima Abdula Rahmana, kterého zatkla policie v Praze.¹⁸¹ Během domácí prohlídky se našly různé chemikálie a manuály na výrobu bomby. Na vlastní oči přišly i s nepotvrzenou informací o přesném místě chystaného útoku, kterým mělo být Staroměstské náměstí „Je to tady: Džihádista chtěl udeřit u orloje... A to měl prý být teprve začátek,“ uvádí titulok článku.¹⁸² Místo útoku je zcela smyšlené, stejně jako to, v jaké fázi příprav celý útok byl. Celý případ je dán do souvislosti s jiným, třicet let starým útokem, a noviny píší, že se „mohl inspirovat dosud nevyřešeným případem výbuchu na Staroměstském náměstí z roku 1990, na který mohl narazit na internetu“. Na následující straně je text, který znovu oživuje nebezpečí migrační krize, která je s terorismem na stránkách Na vlastní oči opakovaně spojována. „Plán, který jim nesmí vyjít: Tisíce nových migrantů do obecních bytů v Praze“. Za tímto plánem stojí opět neomarxisté, kteří jsou podle titulu nejen Piráti, ale obecně celá Evropská unie, která je označována za „neomarxistický projekt“. „S bydlením v Praze by prý migrantům „píchly“ neziskové organizace. Ty už nyní sají z grantového vemene miliardové částky, z nichž většina je určena právě na podporu imigrantů“. V pozadí celé akce je bez velkého překvapení opět

---

¹⁷⁹ ALF. Zlínská policie pátrala po sprejerovi. Vyklubal se z něj kandidát Pirátů. *Novinky.cz*. [online] [cit. 2019.05.15]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/krimi/483284-zlinska-policie-patrala-po-sprejerovi-vyklubal-se-z-nej-kandidat-piratu.html>

¹⁸⁰ Pirátská pornofunkcionářka už je milenkou svého šéfa. *Na vlastní oči*, r. 2018, č. 13, s. 10

¹⁸¹ JANOUSH, Václav, JANOUSEK, Artur. Džihád v Česku. Policisté obžalovali muslima z přípravy bombového útoku. *idnes.cz* [online] [cit. 2019.05.15]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/muslim-utok-bomba-slovak-abdul-rahman-dominik-k-policie-islam-islamsky-stat.A180913_215619_domaci_elka

¹⁸² Je to tady: Džihádista chtěl udeřit u orloje... A to měl prý být teprve začátek. *Na vlastní oči*, r. 2018, č. 13, s. 4

miliardář George Soros a Evropská unie, které podle dalšího článku v témže vydání slouží i premiér Andrej Babiš, zachycený na fotografii s německou kancléřkou Angelou Merkelovou, před kterou se uklání. „*Podlézat Evropské unii a současně být odpůrcem imigrace nejde. Imigrace je základním stavebním kamenem politiky EU. To je jako pěstovat řepku a být odpůrcem oleje.*“ Evropská unie je napadena i v dalším textu, který se vrací k hlasování Evropského parlamentu ohledně doporučení, aby členské země Evropské unie zahájily proti Maďarsku sankce kvůli vážnému ohrožení unijních hodnot. „*Veřejný nepřítel číslo jedna je pro Evropskou unii maďarský premiér Viktor Orbán. Co provedl? Nechce pustit do své země imigranty.*“¹⁸³ Zmínka o tancích v titulku článku přichází jen několik dnů po výročí vpádu vojsk Varšavské smlouvy do tehdejšího Československa. Na Tabuli hanby, která je oblíbenou rubrikou již od prvního výtisku, nalezneme tentokrát české europoslance, kteří v Evropském parlamentu podpořili toto hlasování. Nechybí přirozeně ani informace o měsíčním příjmu běžného europoslance.

5.3.2 Grafické zpracování třetí vlny

Grafické zpracování třetí vlny vydání titulu Na vlastní oči zachovává opět všechny osvědčené formáty předchozích vydání. Nalezneme zde dokonce zcela shodné fotografie a grafické prvky, jako již v prvních číslech. Tabule hanby, navazuje na Lavici hanby a na rubriku Kdo straší na Praze 10. Jako dominantní fotografie jsou použity snímky Tomia Okamury ve společnosti příslušného kandidáta na starostu za SPD v dané městské části, nebo regionu. Regionálně cílená je i část obsahu, která se věnuje domnělým nedostatkům, korupci, nebo problémům v příslušné oblasti. Přiměřený prostor pak dostává i místní kandidát a jeho volební program, kterému je zpravidla věnována dvoustrana. Desková hra Okamurův domeček doznala pouze drobných úprav, kdy některá políčka jsou doprovázena komentáři poplatnými aktuální situaci, jako: „*Piráti Ti postříkali sprejem dům, Musíš počkat na šestku*“, nebo „*Imigranti obsadili ruiny KD Eden* (pozn. KD Eden se nachází v lokalitě Prahy 10). *Prý jim to dovolili v neziskovce. Musíš počkat na šestku.*“

5.3.3 Volby

Velkým předvolebním tématem se pro SPD stalo opět spojení této strany do proudu

---

¹⁸³ EU chce poslat do Maďarska tanky? *Na vlastní oči*, r. 2018, č. 13, s. 7

dalších politických stran a hnutí, které spojuje protievropská rétorika a především program založený na nacionalismu. Tato témata a s nimi úzce spojené odmítání řešení migrační krize a boj proti nebezpečí islamizace, se stala i hlavním obsahem této vlny titulu Na vlastní oči. Touto cestou se SPD opět snaží ve voličích vyvolat dojem celoevropsky probíhající změny na politické mapě Evropy, která je v zámoří podporována i politikou amerického prezidenta Donalda Trumpa. „*My nejsme jen hnutí, my jsme budoucnost!*“ zní titulky článku, který je obsahově recyklován z čísla sedm a přináší portréty programově spřízněných představitelů stran z okolních zemí. Fotografie Tomia Okamury na pozadí revolučně koncipovaného billboardu s Marií LePen, Donaldem Trumpem a Viktorem Orbánem, který vychází z ikonografie proslaveného obrazu „Svoboda vede lid na barikády“ francouzského malíře Eugèna Delacroixe.

Obrázek č. 10: „To není jen hnutí, to je revoluce“ (Na vlastní oči č. 7) a „My nejsme hnutí, my jsme budoucnost!“ (Na vlastní oči č. 14). Příklad použití shodné grafiky a textu.

Komunální volby však ovládají především místní sdružení a nezávislí kandidáti. Tato volební uskupení sdružení nezávislých kandidátů, mimo formát klasických parlamentních stran získala celkem 56,48 % všech mandátů. Voleb se zúčastnilo 46, 44 % oprávněných voličů. Svoboda a přímá demokracie ve volbách obdržela 0,25 % odevzdaných hlasů a obsadila celkem 155 zastupitelských křesel v městech a obcích celé republiky. V samotné Praze, na kterou se soustředila předvolební propagace strany, se podařilo získat pouze dva

mandáty a 0,17 % hlasů. SPD neuzavřela v tomto regionu žádnou předvolební koalici a do voleb vstupovala pouze pod svou značkou. Obrovský propad volebních výsledků ve srovnání s volbami do Poslanecké sněmovny lze vysvětlit i tím, že v komunálním prostředí voliči preferují volbu konkrétního kandidáta, kterého znají na základě jeho lokální aktivity. Volba tak nabývá mnohem osobnějšího rozměru a to je pro SPD velkou nevýhodou.

Shodně jako u první vlny vydání titulu *Na vlastní oči* se opět neosvědčil konfliktní způsob vedení předvolební kampaně, založený na pomluvách a lžích. Úsilí SPD dokonce zřejmě neovlivnilo ani výsledky České pirátské strany, která nejen v pražském regionu výrazně posílila.

5.4 Čtvrtá vlna - Volby do Evropského parlamentu 2019

Titul *Na vlastní oči* se ve schránkách objevuje vždy v souvislosti s volbami. Zatím poslední, čtvrtá fáze vydání přichází v dubnu 2019. V blížících se volbách do evropského parlamentu, které se konaly ve dnech 23. a 25. května 2019. Deklarovaný náklad byl u tohoto 14. čísla 700 000 kusů. Veškeré uveřejněné příspěvky jsou opět anonymní a bez uvedení zdrojů.

Celé vydání se soustřeďuje na kritiku Evropské unie jako instituce a na její procesy a výstupy. Hlavním tématem na titulní stránce je takzvaná „dvojitá kvalita potravin“, kdy titul otevírá článek *„EU odmítá právo ČR kontrolovat kvalitu masa“*. Text se věnuje nedávnému skandálu s nekvalitním masem z Polska, které se objevilo na pultech českých prodejen. Autor vyjmenovává důvody, které mají podle jeho názoru vliv na nižší cenu polské produkce. V pozadí celého problému je opět Evropská unie, jejímž představitelům, Merkelové a Junckerovi, jak je doplněno do grafiky titulní strany *„zkažené maso nesmrdí“*.¹⁸⁴ Následující strana je věnována neznámějším hoaxům, které jsou spojeny s nařízeními Evropské unie, včetně informace *„Nesmíte kritizovat islámského proroka Mohameda. Evropský soud pro lidská práva (což je orgán Rady Evropy) rozhodl, že kritika zakladatele islámu Mohameda je podněcováním nenávisti, a proto tato kritika není chráněna svobodou projevu“*¹⁸⁵ a nechybí ani oblíbené *„když banány, tak řádně zakřivené. Banány nejvyšší jakosti musí v Unii dosahovat délky nejméně 14 cm a nesmí vykazovat „anomální*

---

¹⁸⁴ EU odmítá právo ČR kontrolovat kvalitu masa. *Na vlastní oči*, r. 2019, č. 14, s. 1

¹⁸⁵ Nesmíte kritizovat islámského proroka Mohameda. *Na vlastní oči*, r. 2019, č. 14, s. 2

zakřivení“. *Předpis o rovných okurkách byl již zrušen*“.¹⁸⁶ Toto téma působí v rovině volebních novin strany do Evropského parlamentu poněkud paradoxně. Podle Tomia Okamury jde o klíčové volby, které mohou změnit celý Evropský parlament. „*Když nerozhodneme teď, příště zvítězí ve volbách sluníčkáři, protože ti si dováží miliony imigrantů jako své voliče. ... Jsme jediná pronárodní strana v ČR, která má v celé Evropě spojence partnerské parlamentní strany, se kterými máme stejný program. Navracení suverenity našim zemím, obrana evropských hodnot před islámem a multikulturalismem a je to také nekompromisní odmítnutí přijímání přistěhovalců z muslimských a dalších kulturně nepřátelských zemí.*“¹⁸⁷ Vystoupení z EU, které je jednou z hlavních částí programu SPD, „*by nebyl pro Českou republiku žádnou katastrofou*“.¹⁸⁸ Strana nabízí voličům jakýsi podivný konglomerát všech vnímaných výhod EU, jako je například volný pohyb osob a zboží, ovšem bez „*diktátu EU*“, který je zpodobněn především ve formě evropské legislativy. Cílem je rozložení Evropské unie a rozšíření Evropského sdružení volného obchodu. „*Každý stát by však mohl v případě nutnosti začít střežit své hranice a národní legislativa by se odvíjela od rozhodnutí národních parlamentů.*“¹⁸⁹ Podle SPD nám současná reprezentace v Evropském parlamentu brání i v získání oprávněného nároku na válečné reparační. Ohromující částka, která je v titulu přepsána ve formátu „*10 000 miliard*“, však „*vláda ANO a ČSSD odmítá vymáhat, přestože k tomu opakovaně SPD vyzývalo premiéra Babiše i ministra zahraničí z ČSSD.*“¹⁹⁰ Tento návrh SPD však vláda skutečně odmítla „*Poslanecká sněmovna se v úterý odmítla zabývat návrhem předsedy SPD Tomia Okamury na dojednání dodatečných válečných reparací s Německem. Okamuru podpořili jen komunisté. Předseda poslanců TOP 09 Miroslav Kalousek ho požádal o to, aby si to jeho hnutí jako ‚čeští náckové vyřídilo s německými nácky‘ a demokratické strany do toho nezatahovalo.*“¹⁹¹

Výrazně protievropský program, který je uveřejněn na stranách 14 a 15 se opírá o podporu podobně orientovaných stran v jiných evropských státech. Podle SPD se nejedná o osamocené hnutí, ale o celoevropskou, potažmo celosvětovou změnu. „*Po celém světě se*

---

¹⁸⁶ Tamtéž.

¹⁸⁷ Volby jsou referendum o EU a naše šance na svobodu. *Na vlastní oči*, r. 2019, č. 14, s. 6-7

¹⁸⁸ Vystoupení z EU či její konec by nebyl pro českou republiku žádnou katastrofou. *Na vlastní oči*, r. 2019, č. 14, s. 9

¹⁸⁹ Tamtéž.

¹⁹⁰ Němci nám dluží za válku 10 000 miliard a vláda je nechce. *Na vlastní oči*, r. 2019, č. 14, s. 9

¹⁹¹ ČTK. Poslanci odmítli Okamurův návrh na dodatečné reparační od Německa, podpořili ho jen komunisté. *Irozhlas.cz* [online] [cit. 2019.05.21]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/valecne-reparace-nemecko-tomio-okamura-spd-miroslav-kalousek-snemovna_1901221947_haf

začínají národy probouzet a mnohé z nich již svrhly globalistické politiky, kteří chtějí národní státy zaprodat nadnárodním korporacím a sluníčkářským sociálním inženýrům, kteří chtějí zničit přirozená sdružení lidí, jako jsou národy a rodiny“¹⁹² Opět jsou na stránkách titulu připomenuti politici jako Marine LePen, Matteo Salvini a Geert Wilders, jejichž strany patří do podobného proudu, jako SPD a kteří buli i hlavními řečníky na demonstraci, která se uskutečnila 25. 4. 2019 v Praze. Na tuto demonstraci zvala příznivce i celostránková pozvánka na straně 16. Hnutí SPD je tak prezentováno jako „součást širokého vlasteneckého hnutí Evropa národů a svobody, kam patří Liga Salviniho, rakouští Svobodní (FPÖ), kteří jsou ve vládě, Národní shromáždění Marine LePenové, která může být příští francouzskou prezidentkou, dále Strana pro svobodu Geerta Wilderse či Vlámští zájem, který patří k nejsilnějším stranám Belgie.“¹⁹³ Společná fotografie všech představitelů národně orientovaných stran vyjadřuje sílu, která je pro potencionální voliče zárukou skutečně silného hnutí, jehož součástí se i prostřednictvím svého hlasu může stát.

Druhým hlavním tématem zůstává kombinace snahy o vyvolání strachu z uprchlické krize a nebezpečí terorismu, který je organicky spojován s šířením islámského náboženství. Hrozba tohoto blížícího se nebezpečí je vztažena¹⁹⁴ k výzvě předsedy pražské muslimské obce, Leonida Kušnarenka, který v březnu 2019 vyzval členy obce k získání zbrojního pasu a nabídl jim v tomto směru i svou pomoc právníka. „Kušnarenko pro *Deník N* vysvětlil, že video zveřejnil kvůli islamofobním náladám v Česku. "Jde o prevenci, prohlásil jsem to proto, aby si různí pomatenci rozmysleli, zda jít do mešity a dělat zlo. Ano, řekl jsem, ať si udělají zbrojní průkaz, ale ať to dělají jenom kvůli tomu, aby chránili sebe a svůj majetek," řekl deníku právník.“¹⁹⁵ Tato tehdy již několik měsíců stará informace je v textu spojena s případy násilných trestných činů v jiných evropských městech, které byly spáchány cizinci, převážně islámského vyznání. Na dvanácté straně vydání je recyklována grafika teroristických útoků z předchozí vlny vydání, nyní s titulkem „*Imigrace je prokletím Evropy*“.

---

¹⁹² Naši kolegové. *Na vlastní oči*, r. 2019, č. 14, s. 10

¹⁹³ Jsme součástí většího celku. *Na vlastní oči*, r. 2019, č. 14, s. 11

¹⁹⁴ Muslimové v ČR se chtějí ozbrojovat. *Na vlastní oči*, r. 2019, č. 14, s. 4

¹⁹⁵ ČTK. Šéf pražských muslimů vyzval k ozbrojování. Obec jeho výzvu odmítla. *denik.cz* [online] [cit. 2019.05.15]. Dostupné z: https://www.denik.cz/z_domova/pomuzu-vam-s-vyzbrojenim-nabidl-sef-prazskych-muslimu-kusnarenko-20190319.html

V připojeném textu se uvádí „Šéf fondu pro zemědělský rozvoj OSN Gilbert Houngbo říká, že počet migrantů do Evropy už za 10 let vzrostla dvojnásobek“¹⁹⁶ Šíření podobných informací je podle autorů násilně omezováno. „Návrat cenzury ... Policie před pár dny vypnula první český web na základě nového paragrafu § 7 b, který to umožňuje, pokud policie usoudí, že věc nesnese odkladu.“¹⁹⁷ Čtenáři tak získají informaci, že se do médií v České republice opět vrací cenzura, proti které bojuje několik statečných a nezávislých

Obrázek č. 11: „Imigrace je prokletí Evropy (Na vlastní oči č. 14) a „Mapa smrti: Brzy tam můžeme být i my“ (Na vlastní oči č. 5) Příklad použití shodné grafiky a textu.

médií, jako například titul Na vlastní oči. Není uvedeno, o jaký web se v tomto případě jedná, co bylo příčinou jeho údajného vypnutí, a dokonce ani to, v jakém zákonu se objevil tento nový paragraf a jaké je jeho znění.

5.4.1 Grafická podoba čtvrtého vydání

Ve srovnání s grafickou podobou všech předchozích vydání titulu Na vlastní oči, lze u vydání u příležitosti voleb do Evropského parlamentu pozorovat mírný odklon od tradičních bulvárních prvků. Titulky článků zaujímají menší plochu a větší prostor je věnován textové části. Autoři méně pracují s grafickými prvky, omezují množství koláží a úpravou fotografií. Potlačena je i prezentace předsedy strany Tomia Okamury, který se již

¹⁹⁶ Imigrace je prokletí Evropy. *Na vlastní oči*, r. 2019, č. 14, s. 12

¹⁹⁷ Návrat cenzury. *Na vlastní oči*, r. 2019, č. 14, s. 13

neobjevuje na titulní stránce, kde dosud působil jako společný ikonografický prvek celé propagace. V obsahu jsou zachovány oblíbené dehonestující formáty jako je „Tabule hanby“, známá již v předchozích vydáních.

5.4.2 Volební výsledky

Ve volbách se SPD podařilo získat 9,52 % odevzdaných hlasů a v rámci Evropského parlamentu následně obsadila dvě křesla. Vyvoláním atmosféry strachu z neznámého a za použití všech pomluv a oblíbených hoaxů spojených s migrační krizí, strachem z cizích kultur a nesmyslů šířených kolem fungování Evropské unie se podařilo oslovit významnou část voličské základny. Výsledek voleb lze nesporně považovat pro SPD za úspěch. Opět se potvrdil efekt známý již z předchozích volebních kampaní této strany, že volby na základě obecné preference strany jsou pro SPD na základě její předvolební rétoriky efektivní. Voliči přistupují v tomto případě k volbě často bez bližší osobní zkušenosti s nominovanými kandidáty a volí spíše na základě politické značky, nebo volebního hesla. Pokud existuje konkrétní osobní zkušenost s kandidátem v daném regionu, jako je to v případě komunálních voleb, pak je tato taktika nefunkční.

Evropský parlament 2019

Volební účast

28,72%

Hlasovalo voličů 2 388 304

Nehlasovalo voličů 5 928 433

Zkratka	Název	Hlasy	Hlasy %	Mandáty	Mandáty v %
ANO	ANO 2011	502 343	21.18%	6	28.57%
ODS	Občanská demokratická strana	344 885	14.54%	4	19.05%
Piráti	Česká pirátská strana	330 844	13.95%	3	14.29%
TOP+STAN	Koalice STAN, TOP 09	276 220	11.65%	3	14.29%
SPD	Svob.a př.dem.-T.Okamura (SPD)	216 718	9.14%	2	9.52%
KDU-ČSL	Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.	171 723	7.24%	2	9.52%
KSČM	Komunistická str.Čech a Moravy	164 624	6.94%	1	4.76%
ČSSD	Česká str.sociálně demokrat.	93 664	3.95%	0	0.00%
Hlas	HLAS	56 449	2.38%	0	0.00%
"EU TROLL"	ANO, vytrollíme europarlament	37 046	1.56%	0	0.00%
Vědci	Vědci pro Českou republiku	19 492	0.82%	0	0.00%
ND+Rozumní	Koalice ND, Rozumní	18 715	0.78%	0	0.00%
Svobodní+RČ	Koalice Svobodní, RČ	15 492	0.65%	0	0.00%
DSZ-ZA PR.ZVÍŘ.	Demokratická strana zelených	14 339	0.60%	0	0.00%
ESO	Evropa společně	12 587	0.53%	0	0.00%

Tabulka č. 3: Výsledky voleb do Evropského parlamentu 2019¹⁹⁸

6 Možnosti právní ochrany osobnosti

Ochrana osobnosti a soukromí je ukotvena především v Listině základních práv a svobod. V tomto případě se budeme věnovat její ochraně v mediálním prostředí a souvisejících zákonech. Téma ochrany osobnosti je i součástí Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, k jejímuž plnění se Česká republika zavázala. Právo na soukromí a právo na ochranu osobnosti jsou zde ukotveny v článku 8, který se věnuje právu na soukromí a ochranně rodinného života, korespondence a obydlí v obecné rovině.

Vzhledem k charakteru této práce je významný především způsob a možnosti ochrany tzv. veřejně známých osob. Bulvární média svými výstupy velice často neoprávněně zasahují do osobnostních práv těchto jedinců formou urážlivých, lživých, nebo zcela smyšlených výstupů. Následně dochází v některých případech i k soudním sporům v rovině poškození dobrého jména, pověsti, nebo důstojnosti napadené osoby. Ve své podstatě zde proti sobě stojí dvě velmi důležitá osobnostní práva. Jde o ochranu osobnosti a právo

¹⁹⁸ Výsledky voleb do Evropského parlamentu 2019. *volby.kurzy.cz* [online] [cit. 2019.05.21]. Dostupné z: <https://volby.kurzy.cz/vysledky/#kv>

svobody projevu., kdy se obě tato práva řadí do skupiny základních práv a svobod a požívají obdobné důležitosti a obě jsou současně nezbytná pro řádné fungování demokratického právního státu.

Za veřejně činné osoby ve společnosti veřejně známé osobnosti, jako například politici, herci, nebo úspěšní sportovci, kteří splňují podmínku všeobecné známosti v daném regionu.

Přípustná kritika u těchto osob je pak uplatňována v širších mantinelech, než u osob, které veřejné známosti nepožívají. V právní větě rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 10. ledna 2013 čteme: „Osoby veřejně činné musí akceptovat větší míru veřejné kritiky, než jiní občané, neboť vědomě předkládají široké veřejnosti ke kontrole každé své slovo a každý svůj čin, a proto musí ke kritice projevit vyšší stupeň tolerance.“¹⁹⁹ Rovněž v nálezu Ústavního soudu ze dne 13. března 2005, nalezneme obdobnou formulaci: „*Lze obecně konstatovat, že osoby veřejně činné, tedy politici, veřejní činitelé, mediální hvězdy aj., musí akceptovat větší míru veřejné kritiky než jiní občané. Důvod tohoto principu je dvojitý. Jednak se tím podporuje veřejná diskuze o veřejných věcech a svobodné utváření názorů.*“²⁰⁰

Samotná svoboda projevu je právem jedince na vyjádření svého názoru. Na zákonodárné moci je však regulace tohoto práva ve smyslu šíření nepodložených a nepravdivých informací. V trestním zákoníku je proto definován trestný čin pomluvy, ohrožení utajované informace a křivé výpovědi a obdobná ustanovení, korigující míru zveřejněného projevu nalezneme i ve znění specializovaných zákonů jako je tiskový zákon, nebo zákon na ochranu osobních údajů, zákon o ochraně utajovaných skutečností a zákon o svobodném přístupu k informacím. Na rozhodnutí soudu, který ke každému takovému případu musí přistupovat individuálně, je aby posoudil, zda je z hlediska společnosti významnější právo na ochranu osobnosti, nebo právo na svobodu projevu. Soud tak musí přihlídnout především k tomu, zda ke kritice došlo v souvislosti s veřejnou činností dané veřejně činné osoby či nikoliv. V nálezu Nejvyšší soud ze dne 27. února 2013, se uvádí: „*práva na ochranu osobnosti se mohou domáhat i politici a ostatní veřejně činné osoby; měřítko posouzení skutkových tvrzení a hodnotících soudů jsou však v jejich případech mnohem měkčí ve prospěch původců těchto výroků. Je to dáno tím, že osoba*

---

¹⁹⁹ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 10. ledna sp. zn. 30 Cdo 2591/2011, 2013 [online] [cit. 2019.05.23]. Dostupné z: <https://www.codexisuno.cz/6pD>

²⁰⁰ Rozsudek Ústavního soudu ze dne 13. března 2005, sp. zn. I. ÚS 367/03 [online] [cit. 2019.05.23]. Dostupné z: <https://www.codexisuno.cz/6pC>

*vstoupivší na veřejnou scénu musí počítat s tím, že jakožto osoba známá bude pod drobnohledem veřejnosti, která se zajímá o její jak profesní, tak i soukromý život a současně jej hodnotí ... Prezentace těchto údajů a jejich případná kritika však musí souviset s veřejnou činností, kterou daná osoba vykonává.*²⁰¹

Při posuzování, do jaké míry bylo uveřejněným projevem zasaženo do práva na ochranu jeho osobnosti, vážnosti, cti, dobré pověsti, případně zda toto jednání mělo vliv i na život poškozeného v širším kontextu, je nutné, aby soud především posoudil skutečnost, zda byl projev založen na pravdivých tvrzeních, nebo ne. Dokazování pravdivosti výroku je nutné posoudit i okolnosti, v jaké situaci byl tento výrok učiněn, kdo jej pronesl, nebo zveřejnil, jakou formou a s jakým cílem.

Není však nutné, aby napadená osoba byla v projevu uvedena jmenovitě. Plně postačuje skutečnost, že spojitost s napadenou osobou lze z kontextu vyvodit a tato konkretizace byla obecně vnímána. Jde o rozdíl mezi oprávněnou a věcnou kritikou a snaha o poškození druhého. Pravdivost tvrzení je však pouze jednou rovinou posuzování výroku. Druhou pak je tvrzení založené na subjektivním dojmu, který nelze fakticky prokázat z hlediska své pravdivosti. V této souvislosti je důležité téma ochrany zdrojů informací, které byly uveřejněny. I zde panuje jistá nejasnost. Právo na ochranu informačních zdrojů vychází z článku 17 Listiny základních práv a svobod, který přiznává svobodu projevu a právo na informace. Konkrétní podobu práva na ochranu zdroje a obsahu informací nalezneme také v zákoně č. 231/2001 Sb. o provozování rozhlasového a televizního vysílání v § 41: „*Fyzická osoba nebo právnická osoba, která se podílela na získávání nebo zpracování informací pro uveřejnění nebo uveřejněných v rozhlasovém nebo televizním vysílání, má právo soudu, jinému státnímu orgánu nebo orgánu veřejné správy odeprít předložení nebo vydání věci, z nichž by mohl být zjištěn původ či obsah těchto informací.*“²⁰² Zákon však současně stanovuje podmínky, které musí tento uživatel uvedených informací splňovat, kdy daná osoba musí tyto informace získávat nebo zpracovávat za účelem jejich zveřejnění v rozhlasovém nebo televizním vysílání. Tiskový zákon č. 46/2000 Sb. Ve svém § 16²⁰³ obdobně omezuje ochranu zdrojů v případě využití získaných informací fyzickou

---

²⁰¹ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. února 2013, sp. zn. 30 Cdo 2591/2011 [online] [cit. 2019.05.23]. Dostupné z: <https://www.codexisuno.cz/6pD>

²⁰² Zákon o provozování rozhlasového a televizního vysílání č. 231/2001 Sb. [online] [cit. 2019.05.23]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-231>

²⁰³ Tiskový zákon č. 231/2001 Sb. [online] [cit. 2019.05.23]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-46>

nebo právnickou osobu za účelem jejich uveřejnění v periodickém tisku. Právo na ochranu zdroje informací tedy neplatí univerzálně. Aktuální znění zákonů pak rovněž neposkytuje přesný výklad v případě použití informací a jejich uveřejnění v prostředí moderních médií, jako jsou například webové stránky, nebo sociální sítě.

Ochrana zdroje informací je rovněž omezena v § 41 odst. 3 zákona o rozhlasovém a televizním vysílání, kdy je každý povinen nenadržovat pachateli trestného činu a překazít nebo oznámit trestný čin a ve vztahu k těmto zvláštním právním předpisem stanoveným povinnostem ani povinnosti, které jsou stanoveny v trestním řízení. Odhalení zdroje se však považuje za nutné pouze v souvislosti s velmi závažným trestným činem.

Je proto na samotném autorovi projevu, kterým o jiném šíří informace pomlouvačného a dehonestujícího charakteru, jejich si sám jejich pravdivost ověřil.

Lze tedy říci, že „chce-li kdokoliv zveřejnit o jiné osobě informaci difamačního charakteru, nelze jeho počínání považovat za rozumné či legitimní, pokud neprokáže, že měl rozumné důvody pro spoléhání se na pravdivost difamační informace, kterou šířil, a dále pokud prokáže, že podnikl řádné dostupné kroky k ověření pravdivosti takové informace, a to v míře a intenzitě, v níž mu bylo ověření informace přístupné, a konečně, pokud sám neměl důvod nevěřit, že difamační informace je nepravdivá. Zveřejnění takové informace nelze považovat za rozumné i tehdy, pokud si šířitel informace neověří její pravdivost u osoby, které se informace týká a nezveřejní i její stanovisko, s výjimkou nemožnosti takového postupu anebo tam, kde to zjevně nebylo nutné.²⁰⁴

Závěrem si připomeňme další nález z rozhodnutí Ústavního soudu: „Čest je také integrální a důležitou součástí důstojnosti člověka. Formuje rovněž základ mnoha rozhodnutí činěných členy demokratické společnosti, která jsou fundamentální pro její dobré fungování. Čest hraje roli ve vztazích, jako např. koho zaměstnavatel zaměstná, resp. pro koho pracovník chce pracovat, je rozhodující při úvaze o tom, kdo má postoupit do vyšších pracovních či funkčních pozic, čest je důležitá pro rozhodnutí o tom, s kým navázat obchodní vztah nebo komu bude dán hlas v politickém životě. Je-li jednou čest pošpiněna neopodstatněným obviněním vyjádřeným veřejně, a tím spíše v médiích, může být pověst a čest osoby poškozována navždy a zvláště pak v situaci, není-li dána možnost rehabilitace. Pokud taková situace nastane, prohrává jak osoba sama, tak i společnost. A právě proto

---

²⁰⁴ Nález Ústavního soudu ze dne 11. listopadu 2005, I. ÚS 453/03 [online] [cit. 2019.05.23]. Dostupné z: <http://nalus.usoud.cz/Search/GetText.aspx?sz=1-453-03>

*nelze vycházet z toho, že ochrana pověsti, resp. cti je záležitostí důležitou pouze pro dotčeného jednotlivce, případně jeho rodinu. Z těchto důvodů je ochranu pověsti, resp. cti třeba vnímat i jako ochranu veřejného statku. Je proto ve veřejném zájmu, aby čest a pověst osob působících ve veřejném životě nebyla diskutována ve skutkově posunutých rovinách. Jak na poli politiky, tak ve sdělovacích prostředcích volič potřebuje být schopen rozeznat dobro od zla, aby nakonec mohl učinit informovaný výběr ve vztahu k politikovi i k médiím.*²⁰⁵

---

²⁰⁵ Tamtéž.

Závěr

Hlavním cílem této diplomové práce bylo nalézt na stránkách titulu Na vlastní oči schémata, která charakterizují bulvární tisk ve své specifické podobě politického bulváru. Předmětem analýzy se stal časový úsek let 2016 až 2019, během něhož vyšel uvedený titul celkem ve čtyřech vlnách, které vždy souvisely s příslušnou předvolební kampaní. Titul Na vlastní oči byl vydáván nejprve anonymně, teprve později se k jeho vydávání přihlásil Jan Čížek, vydavatel regionálních radničních novin a kandidát strany Svoboda a přímá demokracie (SPD). Konečným zadavatelem novin se stala v dalším období přímo tato politická strana

V první vlně vydavatelské činnosti se autoři tohoto titulu soustředili na dehonestační kampaň proti tehdejší kandidátce do Senátu Parlamentu České republiky a v širších souvislostech pak i celé tehdejší opozice v rámci Zastupitelstva městské části Praha 10. V pozdějších vydáních titul pracoval především s tématy, jejichž cílem bylo vyvolání strachu z blíže nedefinovaného nebezpečí spojeného s uprchlickou krizí a z obav z neznámého v podobě islámského náboženství, které bylo vždy spojováno s hrozbou terorismu. V souvislosti s volebním programem SPD byla komunikována i nepodložená kritika Evropské unie a rovněž je kladen vysoký důraz na ochranu národních zájmů, patriotismus a nacionalismus. Z politických konkurentů na domácí politické scéně se cílem této antikampaně stala především Česká pirátská strana, která byla v předmětném období novou politickou entitou, s velkými nadějemi na vstup do parlamentní politiky země. Politika negativní kampaně, založená na masové publikaci nepodložených tvrzení, pomluv, hoaxů a polopravd se na stránkách tohoto titulu koncentrovala do ojedinělé formy tištěného politického bulváru.

Ve svém obsahu splňuje titul Na vlastní oči veškeré grafické i obsahové znaky bulvárního tisku. S těmito formáty aktivně pracoval titul v rovině tiskového rozložení stran, kdy používal neproporčně velké titulky, které ve srovnání s textovou částí novin, v mnoha případech nekorespondovaly s prezentovaným nadpisem. Fotografie pak byly užívány jako specifický komunikát, zcela poplatný danému kódu ve vztahu ke kontextu tohoto média. Práce s kolážemi, infografikou a barevným spektrem u kritizovaných osob a stran byla v kontrastu s vizuální prezentací představitelů a kandidátů SPD, stejně jako politiků blízkých této straně. Tito evropští a světoví politici byli v rámci titulu opakovaně použiti pro demonstraci šíře hnutí, které není pouze lokálního charakteru a odvolává se na širší změnu

ve světové politice.

Bulvarní tisk přirozeně působí velmi emotivně a v rovině politické kampaně jde o výraznou snahu SPD využít tohoto vlivu při rozhodování voličů v době politického volebního souboje. Dosažené volební výsledky naznačují, že tato taktika je úspěšná především u voleb do zastupitelských orgánů, při nichž je omezen přímý kontakt mezi kandidáty a voliči. V situaci voleb do místních orgánů samosprávy dosáhla strana relativně nižších úspěchů, navzdory velmi masivní celoplošné propagaci.

Summary

The main goal of this diploma thesis was to find patterns on the pages of *Na vlastní oči* (With One's Own Eyes) title that define gutter press in its specific form of political tabloid. The analysis was concerned with the time period from 2016 to 2019 during which the said title was published in total of four waves each of which related to the relevant pre-election campaign. The *Na vlastní oči* title was initially published anonymously and only later Jan Čížek, publisher of the regional town-hall newspaper and a Freedom and Direct Democracy Party (SPD) candidate, claimed to be the publisher. SPD subsequently became the final sponsor of the newspaper.

In the first wave of publishing activity, the authors of the title focused on a disparaging campaign against the then-candidate for the Senate of the Parliament of the Czech Republic Parliament and, in a broader context, against the whole opposition within the City Council of the Prague 10 City Ward. In its later publications, the newspaper dealt mostly with topics aimed at spreading fear of an unspecified danger associated with the refugee crisis and concerns about the unknown in the form of the Islamic Religion which was always associated with the threat of terrorism. In the context of its election programme, SPD also communicated groundless criticism of the European Union and placed a strong emphasis on the protection of national interests, patriotism and nationalism. Amongst the political rivals on the domestic political scene, this anti-campaign targeted mainly the Czech Pirate Party which in the relevant period represented a new political entity with high hopes for joining the country's parliamentary politics. The policy of negative campaign based on mass publications of groundless claims, slanders, hoaxes and half-truths concentrated on this newspaper's pages into a unique form of a printed political tabloid press.

In terms of content, the *Na vlastní oči* title meets all graphic and substantive elements

of a tabloid press. The title actively operated with these formats in terms of layout of pages where it used disproportionately big headlines which, in comparison with the textual part of the newspaper, in many cases did not correspond with the presented headline. Furthermore, photographs were used as a specific communication tool, being completely the product of the given code in relation to the context of the media. The collages, infographics and colour spectrum used with respect to the criticized persons and parties contrasted with the visual presentation of SPD's representatives and candidates, as well as politicians close to this party. The title used these European and world politicians repeatedly to demonstrate the breadth of the movement which is not only a local movement but calls for a broader change in the world politics.

By nature, tabloid press presentation is very emotional and in terms of political campaign SPD aims significantly to make use of such influence on voter decision-making at the time of a political election contest. The attained election results suggest that this strategy is especially successful during elections to representative bodies where direct contact between the candidates and the voters is limited. Despite quite massive overall propaganda, the party was relatively less successful during elections to local self-governing bodies.

Použitá literatura

- ALVAROVÁ, Alexandra. Průmysl lži: propaganda, konspirace a dezinformační válka. Praha: Stanislav Juhaňák - Triton, 2017. 256 s. ISBN 978-80-7553-492-7.
- BARTHES, Roland. *Mytologie*. 2. vyd. Praha: Dokořán, 2011. Bod (Dokořán). 170 s. ISBN 978-80-7363-359-2.
- BRADOVÁ, Eva. *Negativní kampaně a politická reklama ve volbách*. Olomouc: Periplum, 2008. Studie a analýzy (Periplum). 136 s. ISBN 978-80-86624-44-0.
- BURTON, Graeme a Jan JIRÁK. *Úvod do studia médií*. Brno: Barrister & Principal, 2001. Studium. 392 s. ISBN 80-85947-67-6.
- CONBOY, Martin. *The press and the popular culture*. London: Thousand Oaks, 2002. 194 s. ISBN 0-7619-661-7.
- ČAPEK, Karel. *Skandální aféra Josefa Holouška: Podivuhodné sny redaktora Koubka: dvě satirické povídky*. Praha: Melantrich, 1977. 112 s. 32-001-77.
- DISMAN, Miroslav. *Jak se vyrábí sociologická znalost: příručka pro uživatele*. Praha: Karolinum, 1993. 374 s. ISBN 80-7066-822-9.
- EISENSTADT, Samuel Noah, GIESEN, Bernhard. Konstrukce kolektivní identity. In: HROCH, Miroslav, 2003. *Pohledy na národ a nacionalismus: čítanka textů*. Praha: Sociologické nakladatelství, 451 s. ISBN 80-86429-20-2.
- FLUSSER, Vilém. *Za filosofii fotografie*. Hynek Punkt. Praha 1994. 77 s. ISBN 80-85906-04-X.
- GIDDENS, Anthony. *Sociologie*. Argo. 1999. 595 s. ISBN 80-7203-124-4.
- HENDL, Jan. *Úvod do kvalitativního výzkumu*. Praha: Karolinum, 1997. 243 s. ISBN 80-7184-549-3.
- HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2008. 408 s. ISBN 978-80-7367-485-4.
- JELÍNEK, M., ŠVANDOVÁ, B. *Argumentace a umění komunikovat*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 1999. 327 s. ISBN 80-210-2186-1.
- JIRÁK, Jan a Barbara KÖPPLOVÁ. *Média a společnost*. Praha: Portál, 2003. 207 s. ISBN 80-7178-697-7.
- JOWETT, G. S., O'DONNELL, V. J. *Propaganda and Persuasion*. Fourth Edition. London and New Delphi, 2006. 396 s. ISBN 1-4129-0898-1.
- KLICPEROVÁ-BAKER, Martina et al., 2007. *Demokratická kultura v České republice: občanská kultura, étos a vlastenectví ze srovnávacího pohledu*. Vyd. 1. Praha: Academia.

285 s. ISBN 978-80-200-1433-7.

KONČELÍK, Jakub, Pavel VEČEŘA a Petr ORSÁG. *Dějiny českých médií 20. století*. Praha: Portál, 2010. 344 s. ISBN: 978-80-7367-698-8.

KÖPPLOVÁ, Barbara a Ladislav KÖPPL. *Dějiny světové žurnalistiky*. Praha: Novinář, 1989. 332 s. ISBN 80-7077-216-6.

LÁBOVÁ, Alena a Filip LÁB. *Soumrak fotožurnalismu?: manipulace fotografií v digitální éře*. Praha: Karolinum, 2009. 156 s. ISBN 978-80-246-1647-6.

LIPPMANN, Walter. *Public Opinion*. New York: Harcourt, Brace and company, 1922. 427 s.

LULE, Jack. *Daily News, Eternal Stories: The Mythological Role of Journalism*. New York : The Guilford Press, 2001. 245 s. ISBN 1-57230-606-8.

McQUAIL, Denis. *Žurnalistika a společnost*. Přeložil Alice NĚMCOVÁ TEJKALOVÁ, přeložil Roman HÁJEK, překlad příloh Marta CHROMÁ. V Praze: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2016. 254 s. ISBN 978-80-246-3093-9.

NUTIL, Petr. *Média, lži a příliš rychlý mozek: průvodce postpravdivým světem*. Praha: Grada, 2018. 189 s. ISBN 978-80-271-0716-2.

OSVALDOVÁ, Barbora - HALADA, Jan, a kol. *Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace*. Praha: Libri, 2007. 263 s. ISBN 978-80-7277-266-7.

OSVALDOVÁ, Barbora a Radim KOPÁČ, ed. *Co je bulvár, co je bulvarizace*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2016. 144 s. ISBN 978-80-246-3229-2.

OSVALDOVÁ, Barbora a Jan HALADA. *Encyklopedie praktické žurnalistiky*. Praha: Libri, 1999. s. 32

REIFOVÁ, Irena. *Slovník mediální komunikace*. Praha: Portál, 2004. 328 s. ISBN 80-7178-926-7.

PETRUSEK, Miloslav, Hana MAŘÍKOVÁ a Alena VODÁKOVÁ. *Velký sociologický slovník*. Praha: Karolinum, 1996. 747 s. ISBN 80-7184-311-3.

POSTMAN, Neil. *Ubavit se k smrti*. Praha: Mladá fronta, 2010. s. 158. ISBN 978-80-204-2206-4.

SCHULZ, Winfried – SCHERER, Helmut – HAGEN, Lutz – REIFOVÁ, Irena – KONČELÍK, Jakub. *Analýza obsahu mediálních sdělení*. Praha: Karolinum, 2004. 149 s. ISBN 80-246-0827-8.

SPARKS, Colin. *Tabloid tales : global debates over media standards / edited by Colin Sparks, and John Tulloch*. Lanham: Rowman & Littlefield Publishers, Inc. 2000. 315 s.

ISBN 0-8476-9572-7.

ŠARADÍN, Pavel in: LEBEDOVÁ, Eva. *Negativní kampaně a politická reklama ve volbách*. V Olomouci: Periplum, 2008. Studie a analýzy (Periplum). 134 s. ISBN 978-80-86624-44-0.

ŠEFČÁK, Luboš a Juraj VOJTEK. *Dejiny svetového novinárstva III: dejiny amerického novinárstva*. Bratislava: Univerzita Komenského, 1997. 177 s. ISBN 80-223-1108-1.

ŠMÍD, Milan in: OSVALDOVÁ, Barbora a Radim KOPÁČ, ed. *Co je bulvár, co je bulvarizace*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2016. 144 s. ISBN 978-80-246-3229-2.

TRAMPOTA, Tomáš – VOJTĚCHOVSKÁ, Martina. *Metody výzkumu médií*. Praha: Portál, 2010. 296 s. ISBN 978-80-7367-683-4.

TRAMPOTA, Tomáš. *Zpravodajství*. Praha: Portál, 2006. 191 s. ISBN 80-7367-096-8

VEVERKOVÁ, Veronika. *Bulvár a bulvarizácia dennej tlače*. KUD Apokalipsa, 2014. 168 s. ISBN 961689448X, 9789616894487.

VYBÍRAL, Zbyněk. *Lži, polopravdy a pravda v lidské komunikaci*. Praha: Portál, 2003. 174 s. ISBN 80-7178-812-0.

ŽANTOVSKÁ, Irena, Lucie JEDLIČKOVÁ, Petr BÍLEK, Viktorie HRADSKÁ, Martin KASARDA, Peter DUHAN, Milan KNÍŽÁK a Petr ŽANTOVSKÝ. *Bulvarizace českých médií*. Rudná: Medias res, 2016. Sborník (Medias res). 56 s. ISBN 978-80-87957-08-0.

Internetové zdroje

ALF. Zlínská policie pátrala po sprejerovi. Vyklubal se z něj kandidát Pirátů. *Novinky.cz*. [online] [cit. 2019.05.15]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/krimi/483284-zlinska-policie-patrala-po-sprejerovi-vyklubal-se-z-nej-kandidat-piratu.html>

CEMPER, Jan: Okamurův zázrak? Zpracovatelem předvolebních novin je firma s nulovým obratem. *Manipulatori.cz* [online] [cit. 2019.04.18] Dostupné z: <https://manipulatori.cz/okamuruv-zazrak-zpracovatelem-predvolebnich-novin-je-firma-s-nulovym-obratem/>

ČTK. Poslanci odmítli Okamurův návrh na dodatečné reparace od Německa, podpořili ho jen komunisté. *Irozhlas.cz* [online] [cit. 2019.05.21]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/valecne-reparace-nemecko-tomio-okamura-spd-miroslav-kalousek-snemovna_1901221947_haf

ČTK. Šéf pražských muslimů vyzval k ozbrojování. Obec jeho výzvu odmítla. *denik.cz* [online] [cit. 2019.05.15]. Dostupné z: https://www.denik.cz/z_domova/pomuzu-vam-s-vyzbrojenim-nabidl-sef-prazskych-muslimu-kusnarenko-20190319.html

ČTK. V SPD jsou zvyklí lhát, až se jim od pusy práší. Piráti chtějí podat na hnutí trestní oznámení kvůli obvinění z vandalismu. *Lidovky.cz* [online] [cit. 2019.05.15]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/domov/v-spd-jsou-zvykli-lhat-az-se-jim-od-pusy-prasi-pirati-chteji-podat-na-spd-trestni-oznameni-kvuli-ob.A180814_170514_ln_domov_seb

ČTK. Dva Nizozemci, kteří napadli číšníka v Praze, čelí obžalobě z pokusu o vraždu. Hrozí jim až 18 let vězení. *Lidovky.cz* [online] [cit. 2019.05.15]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/domov/dva-nizozemci-kteri-napadli-cisnika-v-praze-celi-obzalobe-z-pokusu-o-vrazdu-hrozi-jim-az-18-let-veze.A190318_162747_ln_domov_form

ČTK. Soud zamítl žalobu Slovenska a Maďarska proti uprchlickým kvótám. *idnes.cz* [online] [cit. 2019.04.18]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/soudni-dvur-eu-zaloby-kvoty-zamitnuti-slovensko-madarsko-uprchlici.A170906_094547_zahranicni_ane

DOLEŽAL, Jiří X.: Okamura s Nohavicou, Babiš s Krajčem. Koho podpoří rapper Řezník? *Reflex* [online] [cit. 2019.05.15]. Dostupné z: <https://www.reflex.cz/clanek/volby-volby-2017/80829/okamura-s-nohavicou-babis-s-krajcem-koho-podpori-rapper-reznik.html>

EuroZprávy.cz / ČTK. Typický volič? Lídři stran prozradili, na koho se v kampani zaměřují. *Eurozpravy.cz* [online] [cit. 2019.04.18]. Dostupné z: <http://domaci.eurozpravy.cz/politika/204039-typicky-volic-lidri-stran-prozradili-na-koho-se-v-kampani-zameruji/>.

HOUDA, Přemysl. *Bulvár působí jako anestezie*. *Lidovky.cz* [online] [cit. 2017.03.12] Dostupné z: http://ceskapozice.lidovky.cz/bulvar-pusobi-jako-anestezie-di9-/tema.aspx?c=A140520_112219_pozice-tema_paja

IDNES, ČTK. Bylo to důležité a správné. Merkelová hájila otevření hranic běžencům, *idnes.cz* [online] [cit. 2019.04.18]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/angela-merkelova-tiskova-konference-uprchlici-polsko.A170829_110841_zahranicni_ertAC

JANDOUREK, Jan. Nočníci a sluníčka se perou a blbost kvete. A slovo sluníčkář vynalezl Jiří X. Doležal!. Komentáře. *Reflex*. [online] [cit. 2019.05.15]. Dostupné z: <https://www.reflex.cz/clanek/komentare/67322/nocnicci-a-slunicka-se-perou-a-blbost-kvete-a-slovo-slunickar-vynalezl-jiri-x-dolezal.html>

JANOUSH, Václav, JANOUSEK, Artur. Džihád v Česku. Policisté obžalovali muslima z přípravy bombového útoku. *idnes.cz* [online] [cit. 2019.05.15]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/muslim-utok-bomba-slovak-abdul-rahman-dominik-k-policie-islam-islamsky-stat.A180913_215619_domaci_elka

KOPECKÁ, Lenka: Jak se rodil bulvár, aneb co ještě sneseme? Český rozhlas Plus [online] [cit. 2019.03.03] Dostupné z: <https://plus.rozhlas.cz/jak-se-rodil-bulvar-aneb-co-jeste-sneseme-6508833>

MK, NEL: Okamura je sympaták, říká Nohavica. Prý mají podobné názory. *Echo.cz*. [online] [cit. 2019.05.15]. Dostupné z: <https://echo24.cz/a/i9NKk/okamura-je-sympatak-rika-nohavica-pry-maji-podobne-nazory>

MUMMENDEY, Amélie; KLINK, Andreas; BROWN, Rupert. Nationalism and patriotism: National identification and out-group rejection. *British Journal of Social Psychology*. 2001-6, roč. 40, čís. 2, s. 159–172. [online] Dostupné z: [cit. 2019-02-21]. DOI:10.1348/014466601164740
<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1348/014466601164740>

NOVÁK, Libor: Ženy, které milovaly Hitlera? Nešlo jen o Evu Braunovou. *Eurozpravy.cz* [online] [cit. 2019.05.24]. Dostupné z: <https://eurozpravy.cz/magazin/236752-zeny-ktere-milovaly-hitlera-neslo-jen-o-evu-braunovou/>

Okamurovy přifouknuté svaly. Na upravených fotkách z posilovny zapomněli narovnat sloupek. *lidovky.cz* [online] [cit. 2019.04.23]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/lide/okamura-si-graficky-prifoukl-svaly-na-fotkach-kamarad-mi-ji-jen-zesvetlil-brani-se.A171115_134312_ln_domov_ele

POKORNÝ, Marek: Lékař roku zneužil v senátní kampani data pacientů, dostal pokutu sto tisíc. Kandiduje znovu. *Aktualne.cz* [online] [cit. 2019.16.04] Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/lekar-roku-zneuzil-v-senatni-kampani-data-pacientu-dostal-po/r~5083ca569faa11e7b286002590604f2e/>

Pražský ilustrovaný kurýr [online] [cit. 2018.03.05] Dostupné z: <https://katalog.upm.cz/authorities/76955?locale=cs>

PŠENIČKA, Jiří: Okamurovy noviny předěláme na politický bulvár. Extremistu z Tomia dělají média, říká vydavatel. *Aktualne.cz* [online] [cit. 2019.05.19]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/okamurovy-noviny-predelame-na-politicky-bulvar-extremistu-/r~91a64746d42211e7af7dac1f6b220ee8/?redirected=1550147318>

RICHTEROVÁ, Barbora: Další střípek do mozaiky. Drtinová z DVTV sedí na místě, které jí zahřál George Soros. Veselovský odmítá, že by od tohoto člověka brali peníze. *Parlamentní listy*, [online] [cit. 2019.16.04] Dostupné z: <https://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Dalsi-stripek-do-mozaiky-Drtinova-z-DVTV-sedi-na-miste-ktere-ji-zahral-George-Soros-Veselovsky-odmita-ze-by-od-tohoto-cloveka-brali-penize-529086>

RICHTEROVÁ, Olga: Menstruační kalíšek – hygieničtější, ekologičtější i levnější. Blog 19.6.2010. [online] [cit. 2017.15.05] Dostupné z: <https://richterova.blog.respekt.cz/menstruacni-kalisek-hygienictejsi-ekologictejsi-i-levnejsi/>

SCHOVÁNEK, R. *Babišova rozvědčice Kleslová, číslo průkazu 240361*. *Echo24.cz* [online] [cit. 2019.06.05] Dostupné z: <http://echo24.cz/a/iyF6u/babisova->

rozvedcice-kleslova-cislo-prukazu-240361]

SOKOL, Petr, George Soros: Příběh vlivného finančníka, proti kterému se obrací čím dál víc lidí. *Reflex* [online] [cit. 2019.16.04] Dostupné z: <https://www.reflex.cz/clanek/causy/88054/george-soros-pribeh-vlivneho-financnika-proti-kteremu-se-obraci-cim-dal-vic-lidi.html>

ŠINDELÁŘ, Rudolf. OSTUDA na tajné svatbě kameramana Šofra! Zpěváka Neckáře nechali čekat... *sip.denik.cz* [online] [cit. 2019.16.04] Dostupné z: <https://sip.denik.cz/celebrity/ostuda-na-tajne-svatbe-kameramana-sofra-zpevaka-neckare-nechali-cekat-20161003.html>

TRACHTOVÁ, Zdeňka. Sluníčkář je nový pravdoláskář. Zda je to jen móda, experti neodhadnou. *iDnes.cz.* [online] [cit. 2019.05.15]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/slunickar-je-novy-pravdolaskar.A150716_091217_domaci_zt

TRAMBA, David. Kladivo na lži a mýty o lithiu. *Euro.cz* [online] [cit. 2019.04.20]. Dostupné z: https://www.euro.cz/byznys/kladivo-na-lzi-a-myty-o-lithiu-1377916#utm_medium=selfpromo&utm_source=euro&utm_campaign=copylink

ZAJCEVA, Irina Vladivojna: Je Daniela Drtinová jen prodejná děvka George Sorose? Máme důkazy, jak to je. *Vlastenecké noviny* [online] [cit. 2019.16.04] Dostupné z: <http://www.vlasteneckenoviny.cz/?p=194750>

ZÍKOVÁ, Iva-Hadvika: *Maffie je základ státu.* Český rozhlas. [online] [cit. 2019.04.05] Dostupné z: https://www.rozhlas.cz/pred100lety/odboj/_zprava/maffie-je-zaklad-statu--1471515

Zpráva MV o extremismu za 2. čtvrtletí 2016, Zpráva MV o extremismu za 1. čtvrtletí 2016 [online] [cit. 2019.02.02] Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/ctvrtletni-zpravy-o-extremismu-odboru-bezpecnostni-politiky-mv.aspx>

Vývoj a proměny bulváru. Národní muzeum. [online] [cit. 2019.01.05] Dostupné z: <http://www.dvacatestoleti.eu/vyvoj-a-promeny-bulvaru/>
Detail společnosti Na vlastní oči Praha 10 s.r.o. *Justice.cz* [online] [cit. 2019.04.16] Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=52396750&subjektId=979885&spis=1084254>

Stránky politických stran a hnutí, články politiků

Česká pirátská strana. Nevěřte hoaxům a nenechte sebou manipulovat podvodníky! [online] [cit. 2019.05.18]. Dostupné z: <https://www.pirati.cz/hoax/>

CHMELOVÁ, Renata. Vzpomínáte si na dehonestáční anonymní noviny „Na vlastní oči Praha 10“, když jsem kandidovala do Senátu? [online] [cit. 2019.04.17] Dostupné z: <http://renatachmelova.cz/blog/2017/12/13/vzpominate-si-na-dehonestacni-anonymni-noviny-na-vlastni-oci-praha-10-kdyz-jsem-kandidovala-do-senatu/>

Jana Komrsková [online] [cit. 2019.15.04] Dostupné z: <https://praha.pirati.cz/lide/jana-komrskova/>

KDU-ČSL: Uvalení sankcí na ČR za nepřijímání migrantů. *www.kdu.cz* [online] [cit. 2019.04.18]. Dostupné z: <https://www.kdu.cz/aktualne/myty-a-fakta/uvaleni-sankci-na-cr-za-neprijimani-migrantu>

MICHÁLEK, Jakub. Díky snaze Pirátů dojde ke zpomalení růstu platů politiků. [online] [cit. 2019.05.18] Dostupné z: <https://www.pirati.cz/tiskove-zpravy/diky-piratum-se-zpomalirust-platu-politiku.html>

Náklady na kampaň Renaty Chmelové. [online] [cit. 2019.15.04] Dostupné z: <http://www.zaostrenona10.cz/tag/renata-chmelova/>
<https://smlouvy.pirati.cz/smlouvy/2016/06/29/chmelova/chmelova.pdf>
<https://www.fio.cz/ib2/transparent?a=2100991031&f=01.01.2016&t=19.09.2016>

Oznámení Koalice Vlasta [online] [cit. 2017.06.04] Dostupné z: <https://vlasta10.cz/index.php/aktualne/103-oznameni-koalice-vlasta-26-2-2016>

program Koalice Vlasta [online] [cit. 2017.06.04] Dostupné z: <https://www.vlasta10.cz/index.php/program/koalice-vlasta>

Republikánská strany Československa (SPR-RSČ) [online] [cit. 2018.11.12] Dostupné z: <http://www.spr-rsc.cz/historie-strany.html>

Rozhovor s Pavlem Marešem na: Desítka.cz. Co dělá Pavel Mareš v plynárně? Vít Novák už to ví! [online] [cit. 2019.15.04] Dostupné z: <https://desitka.cz/text-co-dela-pavel-mares-v-plynarne-vit-novak-uz-to-vi/>

ROZVORAL, Radek. Přímá demokracie a její historické začátky. [online] [cit. 2019.04.18] Dostupné z: <https://www.spd.cz/novinky/radek-rozvor-al-prima-demokracie-a-jeji-historicke-zacatky>

SPD. *www.spd.cz* [online] [cit. 2019.04.18]. Dostupné z: <https://www.spd.cz/novinky/tomio-okamura-prvni-cislo-novych-novin-spd-na-vlastni-oci>

SPD program strany [online] [cit. 2019.04.18] Dostupné z: <https://www.spd.cz/program>

Smlouvy politiků s občany

ANO 2011. Smlouva Andreje Babiše s občany České republiky. [online] [cit. 2019.04.20]. Dostupné z: <https://www.anobudelip.cz/smlouva/>

ODS. Smlouva ODS a občané České republiky. [online] [cit. 2019.04.20]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/politika/topolanek-podepsal-smlouvu-s-obcany/r~i:article:166015/>

TRUMP, Donald. Donald Trump's Contract with the American Voter. *donaldjtrump.com* [online] [cit. 2019.04.20]. <landings/contract/O-TRU-102316-Contractv02.pdf> Dostupné z:

https://assets.donaldjtrump.com/_landings/contract/O-TRU-102316-Contractv02.pdf

Volební výsledky

Výsledky senátních voleb 2016. Volby.cz [online] [cit. 2019.17.05] Dostupné z: <https://volby.cz/pls/senat/se2111?xjazyk=CZ&xdatum=20161007&xobvod=22>

Výsledky voleb do Parlamentu poslanecké sněmovny České republiky 2017. Volby.cz [online] [cit. 2019.05.18]. Dostupné z: <https://www.volby.cz/pls/ps2017nss/ps61?xjazyk=CZ&xv=2>

Výsledky voleb do Evropského parlamentu 2019. *volby.kurzy.cz* [online] [cit. 2019.05.21]. Dostupné z: <https://volby.kurzy.cz/vysledky/#kv>

Zákony a judikáty

Tiskový zákon č. 231/2001 Sb. [online] [cit. 2019.05.23]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-46>

Zákon o provozování rozhlasového a televizního vysílání č. 231/2001 Sb. [online] [cit. 2019.05.23]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-231>

Rozsudek Ústavního soudu ze dne 13. března 2005, sp. zn. I. ÚS 367/03 [online] [cit. 2019.05.23]. Dostupné z: <https://www.codexisuno.cz/6pC>

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. února 2013, sp. zn. 30 Cdo 2591/2011 [online] [cit. 2019.05.23]. Dostupné z: <https://www.codexisuno.cz/6pD>

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 10. ledna sp. zn. 30 Cdo 2591/2011, 2013 [online] [cit. 2019.05.23]. Dostupné z: <https://www.codexisuno.cz/6pD>

Nález Ústavního soudu ze dne 11. listopadu 2005, I. ÚS 453/03 [online] [cit. 2019.05.23]. Dostupné z: <http://nalus.usoud.cz/Search/GetText.aspx?sz=1-453-03>

Tištěná vydání novin

Na vlastní oči Praha 10 – ročník 2016

Na vlastní oči – ročníky 2017, 2018, 2019

Teze Diplomové práce

SOŠVÁLENC

Institut komunikačních studií a žurnalistiky FSV UK Teze MAGISTERSKÉ diplomové práce													
TUTO ČÁST VYPLŇUJE STUDENT/KA:													
Příjmení a jméno diplomantky/diplomanta: Jiří Komrška	Razítko podatelny: <table border="1"> <tr> <td colspan="3">Univerzita Karlova Fakulta sociálních věd</td> </tr> <tr> <td>Došlo dne:</td> <td>11-06-2018</td> <td>-1-</td> </tr> <tr> <td>Čj:</td> <td>2362</td> <td>Příloh:</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Přiděleno:</td> </tr> </table>	Univerzita Karlova Fakulta sociálních věd			Došlo dne:	11-06-2018	-1-	Čj:	2362	Příloh:	Přiděleno:		
Univerzita Karlova Fakulta sociálních věd													
Došlo dne:		11-06-2018	-1-										
Čj:		2362	Příloh:										
Přiděleno:													
Imatrikulační ročník diplomantky/diplomanta: 2017/2018													
E-mail diplomantky/diplomanta: komrška.jiri@gmail.com													
Studijní obor/forma studia: Mediální studia (MSNK), navazující magisterské, kombinovaná													
Předpokládaný název práce v češtině: Politický bulvár na příkladech titulů Na vlastní oči Praha 10 a Na vlastní oči													
Předpokládaný název práce v angličtině: Political tabloid press on examples of titles "Na vlastní oči Praha 10" a "Na vlastní oči"													
Předpokládaný termín dokončení (semestr, akademický rok – vzor: ZS 2012/2013) (diplomovou práci je možné odevzdat <u>nejdříve</u> po dvou semestrech od schválení tezí) LS 2018/2019													
Charakteristika tématu a jeho dosavadní zpracování (max. 1800 znaků): Bulvarizace politiky je aktuálně diskutované téma. Jedná se o změny v komunikaci politických reprezentací, použitím jazyku, ale i v uvolnění hranic společenské přípustnosti ve vnímání činů, názorů a postojů jednotlivých politiků. Tento fenomén nebyl až dosud zpracován na příkladu analýzy obsahu tištěných titulů, které byly publikovány v době volebních kampaní. Bulvarní tisk má díky svému přirozenému důrazu na emoce a své specifické obsahové formě má velký vliv na rozhodování voličů v době politického souboje. Ke své práci jsem si zvolil dva tituly, které působí na první pohled zcela identicky jak svým obsahem, tak formou zpracování. V prvním případě se jedná o zdánlivě anonymní tisk lokálního dosahu, který byl vydáván ve vrcholné fázi senátních voleb v roce 2016 v rámci městské části Praha 10. V druhém pak o titul s celoplošným pokrytím, který jako svůj hlavní tiskový komunikační nástroj použila strana SPD v průběhu parlamentních voleb v roce 2017. Specifickým rysem obou titulů je jejich výhradně politický obsah zpracovaný čistě bulvarním způsobem s cílem ovlivnit rozhodovací schopnosti voličů.													
Předpokládaný cíl práce, případně formulace problému, výzkumné otázky nebo hypotézy (max. 1800 znaků): Předmětem práce je v její první části lokální tištěné periodikum „Na vlastní oči Praha 10“, jehož vydavatel se v roce 2016 unikátním způsobem pokusil ovlivnit výsledek senátních voleb ve volebním obvodu 22. Tento bulvarní titul představoval zcela ojedinělou formu pokusu o dehonestaci senátorské kandidátky za volební obvod 22 a politického hnutí, které ji nominovalo. Cílem práce je popsat metody a techniky použité v předmětném titulu, konfrontaci uvedených informací s ověřitelnou skutečností a postup, který v komunikaci a ke své obraně zvolili poškození. V druhé části práce se budu věnovat užití shodného formátu politického bulváru v parlamentních volbách 2017 stranou SPD Tomia Okamury, které vydávalo volební noviny „Na vlastní oči“. Navzdory zdánlivé shodě ve vizuálním zpracování i obsahu, lze srovnáním obou materiálů za pomoci kvantitativních a kvalitativních technik mezi nimi identifikovat zcela zásadní rozdíly. Cílem práce je porovnat obsah uvedených bulvarních titulů. Základní tématem práce je způsob konstrukce obrazu politické opozice. Z tohoto tématu pak vychází i výzkumné otázky:													

<p>HVO: Jakým způsobem je v uvedených titulech konstruován obraz politické opozice? VVO1: Jak tituly pracují s deskripcí práce opozičních politiků? VVO2: Jak je v titulech reflektován politický názor strany, kterou tituly zastupují? Součástí práce je i rozbor aktuální legislativy a rozsahu opravných prostředků poškozených.</p> <p>Předpokládaná struktura práce (rozdělení do jednotlivých kapitol a podkapitol se stručnou charakteristikou jejich obsahu):</p> <p>Úvod – vymezení tématu</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Charakteristika bulvárních médií 2. Bulvární tisk a jeho počátky na našem území <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Politický bulvár jako specifická kategorie bulvárního tisku   3. Titul „Na vlastní oči Praha 10“ – příklad regionálně zaměřeného politického bulváru <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Kontext politické situace v regionu Prahy 10 v roce 2016 3.2. Výběr témat titulu, jejich zpracování a rozbor 3.3. Graficko–vizuální analýza titulu "Na vlastní oči Praha 10" 3.4. Obsahová analýza   4. „Na vlastní oči“ – list strany SPD Tomia Okamury – politický bulvár s celoplošným zásahem <ol style="list-style-type: none"> 4.1. Politická situace v době volební kampaně 2017 4.2. Výběr témat titulu, jejich zpracování a rozbor 4.3. Graficko–vizuální analýza 4.4. Obsahová analýza   5. Srovnání obou titulů <ol style="list-style-type: none"> 5.1. Zjištěné paralely mezi tituly 5.2. Rozdíly v pojetí komunikace obou titulů 5.3. Cílová publika 5.4. Od lokálního pamfletu k tiskovému nástroji politické strany   6. Ochrana osobnosti a možnosti reakce 7. Závěr
<p>Vymezení podkladového materiálu (např. titul periodika a analyzované období):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Titul „Na vlastní oči Praha 10“ – vydání číslo 1 – 3 (2016) 2. Titul „Na vlastní oči“ vydání 1 – 6 (2017)
<p>Metody (techniky) zpracování materiálu:</p> <p>Práce bude zpracována za použití kvalitativní analýzy předmětných výtisků. Tato metoda bude použita v kombinaci s kvantitativními technikami obsahové analýzy. V první části práce bude rovněž využito narativních rozhovorů s regionálními politiky MČ Praha 10, kteří jsou zmiňováni v titulu "Na vlastní oči Praha 10".</p>
<p>Základní literatura (nejméně 5 nejdůležitějších titulů k tématu a metodě jeho zpracování; u všech titulů je nutné uvést stručnou anotaci na 2-5 řádků):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ALVAROVÁ, Alexandra. Průmysl lži: propaganda, konspirace a dezinformační válka. Praha: Stanislav Juhaňák - Triton, 2017. ISBN 978-80-7553-492-7.   Kniha popisuje praktiky dezinformační války, práci politického marketingu a propagandy. Autorka se dlouhodobě věnuje politické propagandě a marketingu. 2. CONBOY, Martin. The press and the popular culture. London: Thousand Oaks, 2002. S. 194. ISBN 0-7619-661-7.   Martin Conboy popisuje dynamický vztah mezi populárním tiskem a populární kulturou. Ve své práci se věnuje i pochopení současného vztahu mezi publikem a novinářem. 3. JIRÁK, Jan a Barbara KÖPPLOVÁ. Média a společnost. Vyd. 2. Praha: Portál, 2007. 207 s. ISBN 978-80-7367-287-4. <p>Stručný úvod do studia médií z hlediska sociálněvědní disciplíny mediální studia.</p>

4. LÁBOVÁ, Alena a Filip LÁB. Soumrak fotožurnalistiky?: manipulace fotografií v digitální éře. Praha: Karolinum, 2009. ISBN 978-80-246-1647-6.
Autoři popisují nejznámější případy fotografických podvodů klasického i digitálního věku, ukazují krajní možnosti nových technologií na příkladech ze současného umění pracujících s mediálními obrazy
5. MCQUAIL, Denis. Žurnalistika a společnost. Přeložil Alice NĚMCOVÁ TEJKALOVÁ, přeložil Roman HÁJEK, překlad příloh Marta CHROMÁ. V Praze: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2016. ISBN 978-80-246-3093-9.
Autor se ve svých úvahách o žurnalistice vrací zpět do minulosti a upozorňuje na společenský a politický kontext jejího vývoje a její význam pro fungování demokracie.
6. NUTIL, Petr. Média, lži a příliš rychlý mozek: průvodce postpravdivým světem. Praha: Grada, 2018. ISBN 978-80-271-0716-2.
Kniha se věnuje praxi mediálního průmyslu, výroby zpráv a techniky, jak média mohou manipulovat se skutečností.
7. OSVALDOVÁ, Barbora a Jan HALADA. Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace. 3., rozš. vyd. Praha: Libri, 2007. 264 s. ISBN 978-80-7277-266-7.
Třetí, aktualizované a podstatně rozšířené vydání úspěšného titulu Praktická encyklopedie žurnalistiky bylo obohaceno jak o další hesla z dosud zařazených oborů (tisk, elektronická média, informační technologie atd.), tak o celý nový obor, který se týká marketingu a jeho strategie.
8. OSVALDOVÁ, Barbora a Radim KOPÁČ, ed. Co je bulvár, co je bulvarizace. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2016. 144 s. ISBN 978-80-246-3229-2.
Tato monografie se věnuje definování fenoménu bulváru a bulvarizace, jeho historii i současnosti.
9. POSTMAN, Neil. Ubavit se k smrti. Praha: Mladá fronta, 2010, 208 s., ISBN 978- 80-204-2206-4
Autor v knize vyjadřuje svůj značně skeptický pohled na směr vývoje mediální sféry a především na roli televize jako média.
10. SCHULZ, Winfried – SCHERER, Helmut – HAGEN, Lutz – REIFOVÁ, Irena – KONČELÍK, Jakub. Analýza obsahu mediálních sdělení. Praha: Karolinum, 2004. 149 s. ISBN 80-246-0827-8
Práce je věnována problematice politické komunikace a obsahové analýze masově mediovaných textů.
11. SPARKS, Colin. Tabloid tales : global debates over media standards / edited by Colin Sparks, and John Tulloch. Lanham: Rowman & Littlefield Publishers, Inc. 2000. 315 s. ISBN 0-8476-9572-7
Vzrůstající zájem o osobní aféry jako výraz poklesu standardů hromadných sdělovacích prostředků v knize esejů na toto téma.
12. TRAMPOTA, Tomáš – VOJTĚCHOVSKÁ, Martina. Metody výzkumu médií. Praha: Portál, 2010. 296 s. ISBN 978-80-7367-683-4
13. TRAMPOTA, Tomáš. Zpravodajství. Praha: Portál, 2006. 191 s. ISBN 80-7367-096- 8
Kniha poskytuje přehlednou orientaci v pohledu na zpravodajství jako na sociální fenomén, zahrnuje základní teorie, které se vztahují k popisu produkce zpráv, s faktory které se na jejich vzniku podílejí.
14. VEVERKOVÁ, Veronika. Bulvár a bulvarizácia dennej tlače. KUD Apokalipsa, 2014. 168 s. ISBN 961689448X, 9789616894487
Bulvár a bulvarizace v současné situaci slovenského tisku na příkladu deníku Nový čas. Bulvár jako potřeba některých potenciálních příjemců.
15. VYBÍRAL, Zbyněk. Lži, polopravdy a pravda v lidské komunikaci. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-812-0.
Pravda a lež v mezilidské komunikaci – její příčiny, používané techniky a prostředky. Autor vychází ze svého oboru, kterým je psychologie.
16. ŽANTOVSKÁ, Irena, Lucie JEDLIČKOVÁ, Petr BÍLEK, Viktorie HRADSKÁ, Martin KASARDA, Peter DUHAN, Milan KNÍŽÁK a Petr ŽANTOVSKÝ. Bulvarizace českých médií.

<p>Rudná: Medias res, 2016. Sborník (Medias res). ISBN 978-80-87957-08-0. Sborník prací na téma: proces bulvarizace českých médií, místo bulváru ve společnosti, vliv bulvarizace, funkce bulváru, postavení bulvárních médií, bulvár ve společnosti a v politice.</p> <p>Diplomové a disertační práce k tématu (seznam bakalářských, magisterských a doktorských prací, které byly k tématu obhájeny na UK, případně dalších oborově blízkých fakultách či vysokých školách za posledních pět let)</p> <ol style="list-style-type: none"> DORČÁKOVÁ, Jana. Počátky senzacechtivého tisku v českých zemích. Praha: Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky, 2010. 90 s. Vedoucí diplomové práce Doc. PhDr. Barbara Köpplová, CSc. DOKULILOVÁ, Radka. Bulvarizace českých deníků – změny v letech 1995 – 2010. Diplomová práce. Praha: Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Katedra mediálních studií, 2011. 107 s. Vedoucí diplomové práce PhDr. Tomáš Trampota, Ph.D. KOVANDOVÁ, K. Jazyk a styl české bulvární publicistiky. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, Katedra českého jazyka a literatury, 2009, 74 s. Vedoucí práce: doc. PaedDr. Bohumila Junková, CSc. ČERMÁK, M., Bulvarizace titulků na titulních stranách vybraných českých deníků. Olomouc: Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci, Katedra bohemistiky, 2015, 97 s. Vedoucí práce: Mgr. Vladimír P. Polách, M.Phil., Ph.D. LACINOVÁ, E. Jazyk bulváru za první republiky. Praha: Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta, Katedra českého jazyka, 2013. 82 s. Vedoucí diplomové práce: PhDr. Radka Holanová, Ph.D. SNÍŽKOVÁ, Markéta. Srovnání bulvárních trendů českých deníků Blesk a Aha! v letech 2006-2012. Praha, 2014. 97 s. Diplomová práce (Mgr.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Katedra mediálních studií. 108 s. Vedoucí diplomové práce PhDr. Vlastimil Nečas, Ph.D. BALATKOVÁ, Tereza. Bulvární tisk jako nový mediální fenomén v postkomunistických zemích. Praha, 2011. 135 s. Diplomová práce (Mgr.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Katedra mediálních studií. 131 s. Vedoucí diplomové práce Doc. PhDr. Barbara Köpplová, CSc.
<p>Datum / Podpis studenta/ky</p> <p>11.5.2018 </p> <p>.....</p>

TUTO ČÁST VYPLŇUJE PEDAGOG/PEDAGOŽKA:	
Doporučení k tématu, struktuře a technice zpracování materiálu:	
Případné doporučení dalších titulů literatury předepsané ke zpracování tématu:	
Potvrzuji, že výše uvedené teze jsem s jejich autorem/kou konzultoval(a) a že téma odpovídá mému oborovému zaměření a oblasti odborné práce, kterou na FSV UK vykonávám.	
Souhlasím s tím, že budu vedoucí(m) této práce.	
doc.	PhDr. Barbara Osvaldová
Příjmení a jméno pedagožky/pedagoga	Datum / Podpis pedagožky/pedagoga

TEZE JE NUTNO ODEVZDAT VYTIŠTĚNÉ, PODEPSANÉ A VE DVOU VYHOTOVENÍCH DO TERMÍNU UVEDENÉHO V HARMONOGRAMU PŘÍSLUŠNÉHO AKADEMICKÉHO ROKU, A TO PROSTŘEDNICTVÍM PODATELNY FSV UK. PŘIJATĚ TEZE JE NUTNÉ SI VYZVEDNOUT V SEKRETARIÁTU PŘÍSLUŠNÉ KATEDRY A NECHAT VEVÁZAT DO OBOU VÝTISKŮ DIPLOMOVÉ PRÁCE.

TEZE SCHVALUJE GARANT PŘÍSLUŠNÉHO STUDIJNÍHO PROGRAMU/OBORU.

Rozšíření obsahu práce

V období, které následovalo po schválení tezí této diplomové práce, byly publikovány další dvě vlny titulu Na vlastní oči. Vzhledem ke skutečnosti, že svým obsahem plynule navazují na její téma, byly i tyto výtisky zahrnuty do jejího obsahu. Domnívám se, že uvedené rozšíření sledovaného časového období je pro zpracování zvoleného tématu obohacující.

Seznam příloh

Obrázky použité v textu

Obrázek č. 1: Titulní strana prvních dvou vydání Na vlastní oči.

Obrázek č. 2: Divná láska pána plynu a zubaté anarchistky.

Na vlastní oči č. 2, strana 14–15. Doplnující text je uveden na pravém svislém okraji koláže.

Obrázek č. 3: *Řekněte jasné Ne pokrytectví nabubřelé aktivistky Chmelové. Na vlastní oči 3, s. 6 - 7*

Obrázek č. 4: Původní verze obálky třetího vydání Na vlastní oči a její konečná podoba

Obrázek č. 5: Tiráž druhé vlny vydání titulu Na vlastní oči ještě s názvem Na Vlastní Oči Praha 10

Obrázek č. 6: Tomio maká v posilovně“ a České ženy volí Tomia Okamuru. Na vlastní oči č. 5 a 6

Obrázek č. 7: „Smlouvy s občany“ Donalda Trumpa, Andreje Babiše a Tomia Okamury

Obrázek č. 8: Příklad regionálních mutací titulu. Zde vydání pro Prahu 3, Prahu 5 a Prahu 10

Obrázek č. 9: „Agresivita Pirátů proti SPD se stupňuje ...? Jsou jako divá zvěř.“ Na vlastní oči č. 10.

Obrázek č 10: „To není jen hnutí, to je revoluce“ (Na vlastní oči č. 7) a „My nejsme hnutí, my jsme budoucnost!“ (Na vlastní oči č. 14). Příklad použití shodné grafiky a textu.

Obrázek č. 11: „Imigrace je prokletí Evropy (Na vlastní oči č. 14) a „Mapa smrti: Brzy tam můžeme být i my“ (Na vlastní oči č. 5) Příklad použití shodné grafiky a textu.

Tabulky použité v textu

Tabulka 1: Výsledky senátních voleb pro obvod 22

Tabulka č. 2: Výsledky voleb do Parlamentu poslanecké sněmovny České republiky 2017

Tabulka č. 3: Výsledky voleb do Evropského parlamentu 2019